

Demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim- 1 / H. Fırat

Kapitalist düzen altında marksist açıdan demokrasi mücadelesi, demokratik bir burjuva siyasal düzeni yaratmaya, oluşturmaya, kurumsallaştırmaya yönelik bir müca-

dele demek değildir. Zira böyle bir amaç ya da hedef, olanaklı olduğu her durumda, gerçekte burjuvazinin egemenliğini en sağlam temeller üzerine oturtmaktan öte bir anlam taşımaz. Demokrasi mü-

cadelesini kurulu burjuva sınıf düzenini kendi içinde demokratik temellere oturtmaya yönelik bir mücadele olarak ele almak sorunun baştan aşağı çarpıtılmış bir ifadesidir. **S.14**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2025 / 08
10 Haziran 2025

Kızıl Bayrak

kizilbayrak85.net

Krizin faturasına, faşist baskı ve zorbalığa karşı;

**Siyasal hak ve özgürlükler
mücadelesini büyütelim!**

Suriye'de "hesaplanmış risk" atağı

Suriye'de kanlı pastasından pay hevesleri hüsrarla sonuçlanabilir. "Dimyat'a pirince giderken, evdeki bulgurdan olmaları" ihtimal dışı değildir.

İzBB grevinin ayrıştırıp yeniden saflaştırdıkları...

Siyasal bir sınıf hareketi ise sınıfın mücadeleleri üzerinden biçimlenen harekete devrimci bir siyasal müdahalenin ürünü olarak inşa edilecektir.

Baş haydut da savaş alanına indi!

ABD'nin yapmak istediği şey, küresel egemenlik çatışmasında elini güçlendirmektir. Saldırı İran'ın değil, dünyanın geleceğini de hedef alıyor.

Kürt Hareketi'ndeki gelişmeler üzerine -A. Engin Yılmaz

S.3

AfD'nin "savaşçı kültür" çağrısı -Veli Aydın

S.24

Krizin faturasına, faşist baskı ve zorbalığa karşı;

Siyasal hak ve özgürlükler mücadelesini büyütelim!

Siyasal gelişmelerin hız kazandığı, toplumsal yaşamı etkileyen gündemlerin üst üste düştüğü bir süreçten geçiyoruz. Ekonomik-mali kriz, iktidarın artan baskı ve zorbalığı, Kürt sorunu üzerinden yaşanan gelişmeler, ülkeyi çevreleyen bölgelerde tırmandırılan savaş politikaları son dönemin öne çıkan gündemlerini oluşturuyor. Haliyle bu tablo, toplumsal mücadele güçlerinin önüne kritik sorumluluklar çıkarıyor.

TOPLUMSAL VE SİYASAL GELİŞMELERİN YÖNÜ

Türkiye kapitalizmi uzunca bir süredir ağır bir ekonomik-mali kriz sarmalında. Kısa vadede bu tablonun değişmesi mümkün görünmüyor. Tersine, krizin etkileri üretim birimleri üzerinde de giderek artıyor. Vestel'de olduğu gibi toplu işten çıkarmaların gündeme gelmesi ya da esnek çalışma modellerinin yaygınlaşması, bu olguyu sonuçları üzerinden doğruluyor. Gelişmelerin bu yöndeki seyri; düşük ücretlerle, ağır çalışma koşullarıyla, katmerleşen sömürüyle krizin faturasını sırtlamış bulunan işçi ve emekçilerin yaşamında çok daha ağır sonuçlar yaratacağı ise açık.

Kapitalistler ve gerici-faşist rejim, tüm bu ağır koşullara rağmen toplumu "yönetebilme" başarısını iki şeye borçlu. Bunlardan ilki ve belirleyici olanı işçi sınıfının örgütsüz ve edilgen tablosudur. Sınıf hareketi uzunca bir süredir lokal direniş ve eylemlerin ötesine geçerek kendisine dayatılan kölelik koşullarına karşı birleşik ve güçlü bir "itiraz" örgütleyememektedir. Mevzilerde gelişen eylem ve direnişler ise (kim zaman kısmi kazanımlarla sonuçlansa da) sınıf hareketinin genelini etkileyecek bir düzeye ulaşma-

dan sönümlenmektedir.

İkincisi; krizin tüm ağır sonuçlarına rağmen topluma döne döne yeni faturalar dayatan sermaye düzeni, gelişebilecek sınıf ve kitle hareketlerinin önünü almak için faşist baskı ve zorbalığı da günbegün tırmandırıyor. Toplumsal mücadelenin geneline yönelik ağır bir kuşatma oluşturan sermaye düzeni, sınıf hareketini de zorbalıkla baskılayıp, edilgen konumda tutmaya çalışıyor. Bu tutum gelinen yerde "kriz yönetiminin" temel eğilimi haline gelmiş durumda. Grev yasaklarının rutine binmesi ve Erdoğan'ın deyimiyle "grev hakkının rasyonel zemine kavuşturulması", sendikal düzeyde bile olsa işçi sınıfının örgütlenme eğiliminin keyfi ve zorba yöntemlerle ezilmesi, Antep örneğinde olduğu gibi, gelişen işçi eylemlerinin baskıyla, yasaklamalarla ve yargı terörüyle ezilmek istenmesi, kapitalistlerin ve onlar adına devleti yöneten gerici-faşist iktidarın "kriz yönetimi" bağlamında temel eğiliminin ne olduğunu açıkça gösteriyor.

Bu durum, aynı çıplaklıkta siyasal yaşamda da kendisini ortaya koyuyor. Faşist tek adam diktatörlüğünü kalıcılaştırmak için vites arttıran Erdoğan yönetimi, sadece sınıf mücadelesini ve sokak hareketini değil, gelinen yerde düzen muhalefetini de ağır bir kuşatma altına almış bulunuyor. İmamoğlu örneğinde olduğu gibi, gerici-faşist iktidar karşısında düzen içi alternatif olarak beliren güçleri dahi kriminalize edip yargı terörüyle bertaraf etme hamleleri, AKP-MHP bloğunun oturtmak istediği düzen hakkında açık bir fikir veriyor. Hem sınıf hareketini hem de toplumsal mücadele güçlerini ve düzen muhalefetini hedef alan saldırılar, özünde bütün bir toplumu koyu bir baskı

rejimine mahkum etmeyi amaçlıyor. Dolayısıyla bu kapsamlı saldırganlığın hedefinde esasen toplumun emekçi kesimleri yer alıyor.

Kürt sorunu üzerinden gündeme getirilen "yeni süreç" ise, bölgesel boyutları olmakla birlikte iktidarın içeride yaptığı hesapları doğrudan kesen bir mahiyete sahip. Muhalefet cephesinin bölünüp paralize edilmesi, ekonomik-sosyal saldırılar yoğunlaşmışken ve faşist zorbalık dizginlerinden boşalmışken Kürt halkının ve hareketinin edilgen bir konumda tutulması, bu yolla gerici-faşist rejimin başını ağrıtabilecek gelişmelerin önünün alınması iktidarın "süreç" politikasının önemli bir ayağını oluşturuyor.

Öte yandan, silahlı Kürt direnişinin tasfiye edilmesi yolunda elde edeceği başarılar ise, Erdoğan yönetimi açısından içeride ve bölgesel planda büyük bir siyasi kazanım anlamına gelecektir. "Süreç" politikası daha en başından itibaren esas olarak bu hedefe odaklıdır. Öyle ya, günün sonunda "terör sorunu" ortadan kaldırmış "muzaffer bir iktidar" olarak toplumun ve uluslararası kamuoyunun karşısına çıkmak, bu yolla içeride zayıflayan toplumsal desteğini yeniden güçlendirmek ve mobilize etmek, sistematik olarak saldırı altında tuttuğu düzen muhalefetini bir de bu alanda köşeye sıkıştırmak, kalıcılaştırmak istedikleri faşist tek adam diktatörlüğü yolunda daha cüretli adımlar atmaları için uygun iklimi yaratacaktır. Bunlara elbette bölgesel planda ajandasında yer alan diğer hesapları eklemek gerekiyor. Rejimin tüm bu kirli ve karanlık hesaplarının tutup tutmayacağını ise içeride ve dışarıda yaşanacak gelişmelerin seyri belirleyecektir.

Görüldüğü üzere, gerici-faşist rejimin "süreç" politikasının Kürt halkının ulusal-demokratik hakları ile bir alakası bulunmamaktadır. Söz konusu politikanın "terörsüz Türkiye" söylemi üzerinden tanımlanması; "çözüm", "barış" ya da "müzakere" söylemlerinin dahi iktidar cephesinden katı bir şekilde reddedilmesi bunu açıkça ortaya koymaktadır. "Pazarlık yok" tutumu ile Kürt halkına ve hareketine koşulsuz teslimiyet dayatılmaktadır. Dolayısıyla, tamamen kendi bekasına ve sermaye düzeninin içeride ve bölgesel plandaki çıkarlarına odaklanmış bulunan, faşist tek adam diktatörlüğünü kalıcılaştırmak yolunda gemi azıya alan ve topluma koyu bir karanlık dayatan Erdoğan yönetiminin "barış" getireceğine, toplumsal yaşamı ve kurulu siyasal düzeni "demokratikleştireceğine" inanmak en hafifinden ham hayaller peşine koşmaktır.

SİYASAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER MÜCADELESİNİ BÜYÜTELİM!

Toplumsal, siyasal ve iktisadi alanda yaşanan gelişmeler küresel ölçekte işçi sınıfını, emekçileri ve ezilen halkları zorlu ve sert günlerin beklediğini gösteriyor. Zira, kapitalist-emperyalist sistemi belirleyen ekonomik, sosyal ve siyasal krizler her geçen gün derinleşiyor. Emperyalist burjuvazi dünya çapında işçi sınıfı üzerindeki sömürü yoğunlaştırarak, savaş ve yağma politikalarına hız vererek, bunlara karşı gelişebilecek sınıf-kitle hareketlerini polis devleti uygulamalarıyla ezerek sistemin tekleyen çarklarını döndürmeye çalışıyor.

Türkiye'de hüküm süren kapitalist sömürü düzeninin tablosu ve eğilimleri de bu genel durumdan farklı değil. Dolay-

siyla, çoklu krizlerin pençesinde boğuşan sermaye düzeninin gündeminde kimilerinin umut ettiği gibi “ekonomik refah”, “demokrasi”, “barış” ya da “özgürlükler” değil, tersine sömürüyü yoğunlaştırmayı hedefleyen politikalar, baskı ve zorbalığı tırmandıran uygulamalar, emperyalistler arası hegemonya mücadelesinde üstlenilecek görevler yer alıyor.

Bütünlüklü olarak bu tablo ve içerisinden geçmekte olduğumuz dönem; başta sosyal-iktisadi yıkım saldırıları ve artan faşist baskı ve zorbalık olmak üzere, siyasal sınıf mücadelesinin farklı gündemlerini bir arada ele almayı zorunlu kılıyor. Bunun kendisi, ekonomik krizin yarattığı yıkıma karşı öfke biriktiren ve yer yer mevzilerde dar iktisadi talepler üzerinden tepkisini ortaya koyan işçi sınıfını, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine, temelde sermaye düzenini hedef alan politik mücadeleye kazanmak açısından ayrı bir önem taşıyor.

Hem 12. yılını geride bırakan Haziran Direnişi hem de faşist baskı ve zorbalığa karşı gelişen 2025 Mart Direnişi, işçi sınıfını siyasal hak ve özgürlükler mücadelesine kazanmanın yakıcı önemini tüm açıklığı ile gözler önüne serdi. Bu iki önemli deneyim gösterdi ki, işçiler grev, söz, eylem, örgütlenme vb. demokratik haklarına sahip çıkmadığı, sermayeye ve gerici-faşist rejime karşı kendi siyasal hak ve özgürlükleri için harekete geçemediği koşullarda toplumsal mücadelelerle de bir sınıf olarak bağ kuramıyor. Dahası, iktisadi-sosyal temelli talepler için verdiği mücadeleler de kendi başına kalıcı sonuçlar/mevziler yaratmadan geri çekiliyor. Elde edilen kısmi ekonomik kazanımlar ise kriz koşullarında gerisin geri eriyip kayboluyor.

İşçi sınıfının ve sınıf hareketinin bu tablosu; sınıf devrimcileri ve toplumsal mücadele güçlerinin önüne işçi sınıfını farklı toplumsal kesimlerin (gençlik hareketi, kadın hareketi vb.) kesişme noktası olarak giderek öne çıkan siyasal hak ve özgürlükler mücadelesine kendi talep ve istemleri üzerinden kazanma görevini koyuyor. Toplumsal-siyasal gelişmelerin seyrini ve yönünü değiştirmenin yolu da bu görevi başarıyla yerine getirmekten geçiyor. Dolayısıyla, içerisinden geçmekte olduğumuz süreçte sınıf devrimcileri ve emek eksenli toplumsal mücadele güçleri bir yandan krizin biriktirdiği tepkiyi örgütlemeye ve harekete geçirmeye, öte yandan politik bir işçi hareketi yaratma hedefiyle işçi sınıfını siyasal hak ve özgürlükler mücadelesine kazanmaya odaklanmalıdır. İşçi sınıfını faşist baskı, zorbalık ve sömürü düzenine karşı direnişin temel öznesi haline getirmenin yolu buradan geçmektedir.

Kürt Hareketi’ndeki gelişmeler üzerine...

Demokrasi, siyasal özgürlükler ve devrim

A. Engin Yılmaz

Demokrasi ve siyasal özgürlükler, bugünün genel bir eğilimi olan kapitalist gericilik ve emperyalist barbarlık dünyasında, işçi sınıfı, emekçi kitleler ve ezilen halklar için yaşamsal bir önem taşımaktadır. Zira “demokrasi” ve “özgürlük”, dünya ölçüsünde hem en çok uğruna mücadele edilen hem de en çok istismar edilen ve emperyalist burjuvazi tarafından kirletilen kavramlardır. Emperyalistler, ülkelere ve ezilen mazlum halklara karşı kanlı operasyonları ve barbarca savaşları “demokrasi ve özgürlük” adına yürütüyorlar. Kokuşmuş faşist rejimler de baskı ve zorbalıklarını “demokrasi ve özgürlük” adına icra ediyorlar. Liberal-reformist sol akımlar ise aynı kavramları sınıfsal içeriğinden koparıyorlar. Genel olarak kapitalizmin ve özel olarak da emperyalizmin demokrasiyi-özgürlüğü bir hayal haline getirdiği gerçeğini gizleyerek, işçi sınıfı ve emekçileri sahte umutlarla oyalamanın ve burjuvazinin sınıf egemenliğini pekiştirmenin bir aracı haline getiriyorlar.

1980 öncesinde demokrasi ve siyasal özgürlükler sorununu devrimci iktidar perspektifine bağlı olarak ele alan halkçı devrimci akımların büyük çoğunluğu 12 Eylül karşı-devriminin yarattığı yenilgi atmosferinde düzen içi bir çizgiye oturdular. SSCB ve Doğu Bloku’nun yıkılışı ve Kürt hareketinin evrimi, sol hareketin ezici çoğunluğunun “demokratik devlet”, “demokratik toplum”, “demokratik anayasa”, “demokratik cumhuriyet” çizgisine kaymalarında önemli bir rol oynadı. “Ba-

ğimsızlık ve demokrasi”ye dayalı devrim programının yapısal zayıflığı, sözü edilen koşullarda doğal sonucuna varmış oldu. Geline aşamada ise “yığınları birleştiren ortak talep ve hedef” olarak “demokrasiyi kazanmak”, sol hareketin büyük bölümünde ortak payda haline gelmiş durumdadır. “Demokratik Türkiye” hedefiyle demokratik reformlar kendi içinde amaçlaştırılmakta, böylece düzenin restorasyonuna hizmet edilmektedir.

Artık Türkiye sol hareketinin büyük çoğunluğu, burjuvaziyi yıkmaya ve iktidarı ele geçirmeye dayalı bir mücadele platformuna sahip değildir. Onlar, burjuvaziyi gerileterek mevcut rejimi reforme etme, iyileştirme mücadelesi veriyorlar. Burjuva düzenin kendi sınırları içine sığınan çözümler öneriyorlar. Demokrasi sorununu “devrim sorunu” olarak ele almak iddiası taşıyanlar da pratikte bunu gözetken bir tutum içinde değiller. Zira, programatik plandaki yapısal zayıflıklarının yanı sıra bugünün Türkiye’sinde büyük bir ağırlık oluşturan reformizm ile Kürt hareketinin gücü ve ideolojik basıncı altında “devrimci programlarını” ve kimliklerini bir yana bırakıyorlar. Kürt hareketinin yedeğinde belirledikleri politikalar ve politik konum ve tutumların netleştiği seçim dönemleri, bunun somut göstergeleri.

REFORMİST VE TASFİYECİ CEREYANI GÖĞÜSLEME SORUMLULUĞU

Abdullah Öcalan’ın Çağrı’sının ve PKK 12. Kongresi’nin ortaya koyduğu yeni

platform, devrimcilikte tutunmaya çalışan bazı akımların devrimci kimlik planında yaşadıkları zaafiyeti belirgin bir biçimde açığa çıkardı. “Demokrasi sorunu devrim sorunudur” diyen ve Kürt Hareketi’nin şimdiki platformuna kimi “eleştireler” yönelten bazı akımlar şahsında, bu zaafiyetin somut işaretleri fazlasıyla mevcuttur. Dolayısıyla Öcalan’ın Çağrı’sıyla başlayan “devletle ve toplumla bütünleşme” çizgisi, Türkiye sol hareketini de etkileyen bir gelişme olmuştur.

Öcalan ve PKK’nin on yılları bulan ve etap etap ilerleyen köklü yön değişiminin vardığı “devletle ve toplumla bütünleşme” ya da “devletin ve toplumun demokratik dönüşümünü sağlama” evresi, Kürt halkının devrimci kazanımlarının da tasfiyesini içermektedir. Öte yandan devrim cephesine ideolojik, politik ve moral değerler planında vurulan ağır bir darbe olduğu ölçüde sol hareket üzerinde yıkıcı ama aynı zamanda saflaştırıcı etkileri olacak sarsıcı bir gelişmedir.

Dolayısıyla her dönem devrimci sınıf bakış açısının sınıandığı kritik bir alan olagelen genel olarak demokrasi sorunu, özel olarak da Kürt ulusal sorunu konusunda doğru devrimci bir tutum alabilmek özel bir önem taşıyor. Zira bu konuda devrimci kimlik ve politik tutumunu koruyamayanların liberal-reformist bir batağa ve sınıf işbirlikçisi bir çizgiye kapaklanmaları kaçınılmazdır. İşçi sınıfını ve bilimsel sosyalizmi temel almak, Kürt sorunu başta olmak üzere bütün demokratik siyasal sorunların çözümünü

bu temel üzerine oturtmak, tüm emekçi katmanları birleşik devrimci bir mücadele çizgisinde birleştirmek, tasfiyeciliği ve ezici bir ağırlık haline gelmesi muhtemel olan reformist-parlamentarist cereyanı göğüsleyerek devrim seçeneğini büyütme, bugün her zamankinden daha yakıcı bir görevdir.

KÜRT HAREKETİ'NİN "BARİŞ VE DEMOKRATİK TOPLUM PROJESİ"

Öcalan ve Kürt Hareketi'nin "Barış ve demokratik toplum", "Demokratik Cumhuriyet" ve "Devletle ve toplumla bütünleşme" projesi, siyasal özgürlükler sorununun en kilit halkalarından biri olan Kürt sorununun çözüm platformu olarak sunuluyor. Burjuva-demokratik bir çözümün somutlaşmış ifadesi olan bu projeye, Türkiye burjuvazisi sözde bir "siyasal çözüm"e razı edilmek isteniyor. Devletle uyumlu bir çözüm arayışını yansıtan bu kırıntı reformlar çizgisi, kapitalizmin sınırları içinde "iyileştirmeci" bir politik platformu ifade ediyor. Bu kadarı bile sömürgeci burjuvazi tarafından, Kürt ulusunun taleplerinin en geri bir düzeye çekilmesi ve Kürt Hareketi'nin tasfiye edilmesi şartına bağlanıyor.

Sınıf mücadelesi, üretim ilişkileri, devlet, ulusal sorun, ulusal kurtuluş, emperyalist egemenlik vb. bağlamlardan kopararak ele alınan "Barış ve demokratik toplum", "Demokratik Cumhuriyet" çağrıları, hangi sınıfın çıkarları adına yapılıyor? Bu "barış" ve "demokrasi" hangi sınıfın egemenliğini güçlendirmeye hizmet ediyor? Bu gibi sorular, sadece Kürt Hareketi'nin değil, onun yedeğinde kümelenen sol akımların da yanıtlaması gereken temel önemde sorular olarak orta yerde duruyor.

Kürt hareketi, devletle bütünleşmeyi savunan ve egemen sınıfın çıkarlarıyla çelişmeyen bir çözüm istiyor. Bunun, Kürt halkının eşitlik ve özgürlük taleplerinin karşılanmasıyla hiçbir alakası yoktur. Dolayısıyla Kürt hareketinin ortaya koyduğu platformla "onurlu bir barışa", "Demokratik bir yaşama ve demokratik bir Türkiye'ye" ulaşılabilirliği inancı boş bir hayaldir.

DEMOKRASİ MÜCADELESİ DEVRİM MÜCADELESİDİR!

Türkiye'nin temel burjuva demokratik sorunlarının hemen hiçbirini çözülmemiş olarak yerli yerinde duruyor. Öncesi bir yana, yirmi küsur yıllık AKP iktidarı, sınıf ve emekçilerin zorlu mücadelelerle kazandığı kısmi ekonomik, sosyal ve demokratik hakları sistemli saldırılarla kuşa çevirdi. Geline yerde Türkiye'de tek adam diktatörlüğüne dayalı dinci-faşist bir rejim hüküm sürüyor.

Dolayısıyla dinsel gerici karşıısında

"laiklik", "tek adam diktatörlüğü"ne karşı temel hak ve özgürlükler, Kürt halkı için ulusal eşitlik ve özgürlük, kadın-erkek eşitliği, sınıf ve emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi vb., vb. istemleri yükseltmek, dinci-faşist iktidar altında nefes alamaz hale gelen emekçiler için büyük bir önem taşıyor.

Bu çerçevede yükseltilecek mücadeleye doğru bir bakış açısının yön vermesi ise temel önemde bir sorundur. Tüm bu demokratik reform taleplerini formüle etmek ve bunlar uğruna kararlı bir mücadele yürütmek, ama bu talepleri ve mücadeleyi toplumsal devrim hedefine göre tanımlamak gerekiyor. Toplumsal devrim ise Lenin'in ifadeleriyle "tek bir çarpışmadan ibaret değil, ama ekonomik ve demokratik reformun bütün sorunları üzerine, ancak burjuvazinin mülksüzleşmesiyle tamamlanan bir dizi çarpışmayı kapsayan bir dönemdir". Dolayısıyla, tüm ekonomik ve demokratik reformların tam olarak sağlanması ve kalıcı hale getirilmesi burjuvazinin siyasal-toplumsal egemenliğini aşılmasıyla mümkündür. "... şimdiye kadar başarılı demokrasiye dayanarak ve bu demokrasinin kapitalizmde tam olamayacağını gözler önüne sererek, yığınların içinde bulunduğu yoksulluğun ortadan kaldırılmasının ve bütün demokratik reformların tam ve her yönüyle gerçekleştirilmesinin gerekli temeli olarak kapitalizmin devrilmesini ve burjuvazinin mülküne el konmasını istiyoruz..." (Lenin)

Reformlar uğruna mücadele, devrimci iktidar mücadelesinin bir aracı, kapitalizmin devrilmesi ve burjuvazinin mülküne el konulmasının yan ürünü olarak ele alındığı koşullarda devrimci bir rol oynar. Bugünkü dinci-faşist kudurganlık karşısında "Demokratik Cumhuriyet" talebi, her ne kadar cezbedici ve emekçiler için "soluk alacakları" bir yönetim biçimi olsa

da, sonuçta sözkonusu olan sermaye sınıfının cumhuriyetidir ve bu cumhuriyet sermayenin iktidarını daha da sağlamlaştırmasına hizmet eder. "Demokratik Cumhuriyet, kapitalizmin olanaklı olan en iyi politik biçimidir, çünkü sermaye, demokratik cumhuriyeti ele geçirdikten sonra, iktidarını öyle sağlam, öyle güvenli biçimde kurar ki, burjuva demokratik cumhuriyetindeki hiçbir kişi, kurum ya da parti değişikliği onu sarsamaz." (Lenin, Devlet ve İhtilal)

Öte yandan, demokratik cumhuriyet, kapitalist toplumda proletarya için de en uygun devlet biçimi olmakla birlikte, sınıfsal eşitsizlikler ortadan kalkmaz. Çalışanların büyük çoğunluğu ücretli kölelik koşullarında yaşamaya devam eder. "Biz kapitalist düzende, proletarya için en iyi devlet biçimi olarak demokratik bir cumhuriyetten yanayız. Ama en demokratik burjuva cumhuriyetinde bile halkın payına ücretli kölelik düşer." (Lenin, Devlet ve İhtilal)

DEMOKRASİNİN SINIF NİTELİĞİ

Modern parlamenter demokrasi, burjuvazinin sınıf egemenliğinin siyasal biçimlerinden biridir. Tarihsel olarak bu siyasal biçim, burjuvazinin feodalizme karşı verdiği mücadeleler sonucunda şekillenmiş ve onun ekonomik ve siyasal egemenliğini meşrulaştıran bir araca dönüşmüştür. Dolayısıyla demokrasinin içeriği, tarihsel ve sınıfsal bağlamından kopararak ele alınamaz.

Demokrasi tarihsel bir kategoridir ve sınıflar üstü bir demokrasi yoktur. Bundan dolayı onun her tarihsel döneme ve sınıfsal ilişkilere denk gelen bir içeriği ve çözümü vardır. Dolayısıyla demokrasi, hangi sınıfın iktidarda olduğuna göre içerik kazanır.

Hangi sınıfın demokrasisi için müca-

dele, temel önemde bir ayırım noktasıdır. Bunun için "... bir liberalin genel olarak demokrasiden söz etmesi doğaldır. Bir marksist ise 'hangi sınıf için' diye sormaktan hiçbir zaman geri kalmayacaktır." (Lenin) Zira "ayrı ayrı sınıflar var olduğu sürece 'arı demokrasiden' değil, ama yalnızca sınıfsal demokrasiden söz edileceği açıktır". (Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, s.27) Kapitalist toplumda ve elbette Türkiye'de de burjuva demokrasisi, sermayenin egemenliğini en sağlam bir biçimde oturtması demektir. Bunun tek alternatifi ise proletarya demokrasisidir. Çünkü "Tarih, feodalizmin yerini alan burjuva demokrasisi ile burjuva demokrasisinin yerini alan proletarya demokrasisini bilir". (age, s.27)

Devrimci bir sınıf programı, üretim araçlarının kamulaştırılmasını, kapitalist sınıf ilişkilerinin ortadan kaldırılmasını ve sınıfsız, sömürsüz bir toplumun inşasını hedefler. "Demokratik cumhuriyet" talebi ve hedefi ise bu tür devrimci bir dönüşümün tümüyle dışındadır. "Demokratik Türkiye-Demokratik Cumhuriyet" hedefi "sosyal adalet"i gerçekleştirme, demokratik hakları genişletip güçlendirme perspektifinin ötesine geçmez. Kapitalizmi reddetmek ve aşmak yerine, onu daha "demokratik" bir hale getirmeyi önerir. Sınıf egemenliğini ve üretim ilişkilerini ortadan kaldırmadan, toplumu ve devleti demokratikleştirmeyi hedefler. Kapitalizmin temellerine ve siyasal özgürlüklerin önünde engel olarak duran burjuva devlete dokunmaz. Dolayısıyla sosyal demokrat bir programı ifade eder.

Suriye’de “hesaplanmış risk” atağı

Önce ABD’nin ardından AB’nin Suriye’ye yönelik yaptırımları kaldırma kararı alması, emperyalist-Siyonist saldırganlıkla harabeye çevrilen ülkede yeni bir talan süreci için kapıları aralamış görünüyor. Emperyalizmin bölgedeki önde gelen işbirlikçilerinden biri olan Türkiye, “yeniden inşa” adı altında bu pastadan en büyük dilimi kapma arayışında. Ancak şeytanla masaya oturanın çatalı yeterince uzun değilse ne dilim ne de kırıntı alabilir. Türkiye’nin ABD ve Batı karşısında elindeki çatalın ölçüsü ise henüz ciddi bir belirsizlik taşıyor.

Trump’ın yaptırımları kaldıracağına dair açıklaması, Türkiye merkezli şirketlerin Suriye pazarına yönelik iştahını daha da kabarttı. Ankara, Şam’daki cihatçı terör yönetimi ile ortak mesai yaparak ekonomik ilişkileri güçlendirmeye çalışırken, sermaye çevreleri de yıkımdan nemalanmak için harekete geçti. İlk adımı atan firmalardan biri olan Formül Plastik, ihracat yetkililerini sahaya gönderdi. Şirketin Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Hot, Trump’ın açıklamaları sonrası siparişlerin gelmeye başladığını ifade etti.

Hot’a göre, Suriye’nin yeniden inşası için yaklaşık 400 milyar dolarlık finansmana ihtiyaç var ve Türkiye bu pastadan %25’lik bir pay alabilir. Ancak bu beklentiler, başta güvenlik olmak üzere bankacılık sistemi ve yasal altyapı gibi temel sorunların varlığıyla çelişiyor. Ülkede halen resmi bankacılık işlemleri yerine, döviz bürolarına benzer yapılarla tahsilat sağlanıyor.

Ziraat Bankası CEO’su Alpaslan Çakar da şartlar olgunlaştığında Suriye’de “sorumluluk” üstlenebileceklerini söyledi.

“Beşli çete” diye anılan yağmacı holdinglerin de pay almak için hazırlandığına dair haberler var. Enerji ve inşaat alanında faaliyet gösteren Kalyon ve Cengiz Enerji gibi saray rejimiyle yakın temas içindeki şirketlerin, Suriye’nin elektrik altyapısına yönelik büyük projelerde yer alması bekleniyor.

Bu tablo, “yeniden inşa” sürecinin «hesaplanmış risk» kisvesi altında devlet destekli ve garantili ihalelerle yürütüleceğini, bu ihalelerin de saray rejimi tarafından semirtilen sermaye gruplarına paylaştırılacağını gösteriyor.

Yani finanse edilen bu projelerin bedelini, vergi yükü ve sosyal kısıtlamalar

yoluyla emekçi sınıflar ödeyecek.

Yapılan açıklamalara göre Türkiye’nin Suriye’ye yönelik ihracatı yılın ilk dört ayında %37 artış gösterdi. Bu artış, emperyalist savaşın yıkıma uğrattığı bir ülkenin sermaye için nasıl bir “pazar fırsatı”na dönüştürüldüğünü açıkça gösteriyor.

Şam’da düzenlenen Buildex Fuarı’na katılan Türkiyeli firmalar, Suriyeli şirketlerden yoğun talep aldıklarını “müjdelediler.”

Fuara katılan Entegre Harç firmasının bölge yöneticisi Burak Serim, Suriye’nin kısa süre içinde şirket için en büyük ihracat pazarlarından biri olmasını belediklerini ifade etti. Ancak Serim de bankacılık sistemi, tahsilat, vergilendirme ve gümrük işlemlerine dair belirsizlikleri hatırlatarak, “hesaplanmış risk” aldıklarını dile getirdi.

Bu “risk” söyleminin perde arkasında ise kamusal kaynakların özel şirketlere aktarılacağı, işçi sınıfına ise sefaletin ve güvencesizliğin dayatılacağı gerçeği yatıyor.

Asıl mesele ise bu projelerin kim tarafından ve nasıl finanse edileceği konusunda düğümleniyor.

Türk Çimento CEO’su Volkan Bozay da bu noktaya dikkat çekerek, “Finans-

manı kim sağlıyorsa kazancı da o alacaktır” dedi. Ancak söz konusu olan yalnızca ekonomik çıkarlar değil; aynı zamanda Türkiye’nin emperyalist sistem içindeki konumunun nasıl yeniden tanımlanacağıdır. 911 kilometrelik sınırın hemen ötesinde yaratılan bu pazara girmek sermaye için mümkün değilse de bu pazarın efendisi olabilmek için emperyalist kapıların eşliğinde beklemek zorundalar.

BM verilerine göre, Suriye’deki savaşın toplam ekonomik maliyeti 923 milyar dolar civarında. Bu yıkımı yaratan emperyalist-Siyonist güçler, AKP-MHP rejimi ve ortaçağ artığı Körfez rejimleri, şimdi yarattıkları harabeler üzerinden ganimet devşirme yarışına girmiş durumda. Geçtiğimiz hafta Şam’ı ziyaret eden Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar, Türk kamu ve özel sektör temsilcilerinin Suriye’de yatırım yapmakla ilgilendiğini açıkladı.

Türkiye-Suriye İş Konseyi eski yöneticisi Hakan Bucak, güvenliğin ve bürokratik altyapının oturmasının en az altı ay sürebileceğini belirtiyor. Halep’te taş ocağı kurma planları olduğunu söyleyen Bucak, Şanlıurfa-Akçakale sınır hattındaki eski taş ocağını da yeniden faaliyete geçirmeyi hedeflediklerini ifade etti.

Tekstil sektöründen Kipaş Holding de güvenlik koşullarının oluşması durumunda Suriye’ye “yatırım” yapmaya

hazır. Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Öksüz, çalışır durumdaki eski makineleri Suriye’ye kaydırabileceklerini ve üretim maliyetlerinin düşüklüğünü fırsat olarak değerlendirdiklerini belirtti. Ancak Öksüz de yatırımın ön koşulunun “güvenli bölgeler” olduğunu vurgulayarak, organize sanayi bölgelerinin kurulması gerektiğini dile getirdi. Bu da Türkiye’nin doğrudan sermaye ihracı yoluyla bölgedeki etkisini kalıcılaştırmaya çalıştığını gösteriyor.

Özetle, emperyalist paylaşım savaşlarının yıktığı bir ülke şimdi yağma projeleriyle “yeniden inşa” ediliyor. 14 yıl boyunca Suriye’yi savaşla harabeye çeviren emperyalist odaklar ve bölgedeki işbirlikçileri hem cihatçı terör emirliğini koruyor hem yağmadan büyük pay kapabilmek için birbiri ile yarışıyor. Türkiye’deki kapitalistler, bu kanlı paylaşım masasındaki yerini sağlama alabilmek için elini çabuk tutuyor.

“Şeytanla sofraya oturanın kaşığı uzun olmalı” demişler. Yağmadan pay kapmak için şeytanla sofraya oturanların kaşıklarının ne kadar uzun olduğu henüz belli değil. Bundan dolayı cihatçı terör emirliğinin kanlı pastasından pay kapma hevesleri hüsrarla sonuçlanabilir. “Dimyat’a pirince giderken, evdeki bulgurdan olmaları” ihtimal dışı değildir.

10. Yargı Paketi yasalaştı...

“Reform” adı altında baskılar artıyor!

“10. Yargı Paketi” diye anılan “Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” AKP-MHP iktidarı tarafından jet hızıyla önce Meclis alt komisyonunda, ardından küçük değişiklikler yapılarak Meclis Genel Kurulu’nda kabul edildi.

AKP iktidarı yıllardan beri birbiriyle ilgisi olmayan yasa tasarılarını bir torbanın içine koyarak yasalaştırmayı kural haline getirdi. Bundan önceki yargı paketlerinde olduğu gibi 10.Yargı Paketi’nde de Noterlik Kanunu’ndan İcra ve İflas Kanunu’na ve İnfaz Kanunu’na kadar bir dizi farklı kanunda değişiklik önerisi aynı torbanın içine tıkıştırıldı. Ancak temel tartışma başlıklarının ağırlığını İnfaz Kanunu’ndaki değişiklikler oluşturdu.

“Toplumda oluşan cezasızlık algısını ortadan kaldırma” iddiasıyla infaz sisteminde değişiklik yapmak AKP iktidarının gündemindeydi. Yenidoğan çetesi, mafyalar arası çatışmalar, artan kadın ve çocuk cinayetleri, tırmanan şiddet vakaları gibi sorunları yaratan bizzat düzenin kendi bataklığı iken, Saray rejimi “ceza-ları” göstermelik olarak artırarak oluşan tepkileri pasifize edebileceğini var sayıyor. Bu arada hapishanelerdeki tutuklu sayısının mevcut kapasitenin çok üstünde olmasından dolayı (yeni hapishaneler yapmak dışında) palyatif çözümler bulabilmek de iktidarın gündemindeydi.

Kürt hareketi ise gündeme getirilen “yeni süreç” kapsamında infaz sistemindeki değişiklikleri de “barış ve demokratik toplum” hedefinin bir parçası olarak ele alıyordu. “Hasta tutsakların serbest bırakılması, siyasi tutsaklara dönük infazda eşitsizlik ve ayrımcılığın giderilmesi, konut infazının genişletilmesi” gibi taleplerini “demokratik toplum” hedefinin bir parçası olarak dile getiriyordu.

Gerici-faşist rejimin sözcüleri tarafından “hasta tutsak sorununa çözüm bulunacağı”, “konutta infazdan çok sayıda kişinin yararlanacağı” vb. söylemlerinin ardından bu alanda bazı somut adımların atılacağı beklentisi son günlerde arttı.

Ancak AKP-MHP iktidarı tam bir pervasızlıkla gelen önerilerin tümünü reddetti. Bazı adli suçlarda cezaları artırarak makyaj tazelemesi yaptı. “Reform” adı altında baskıcı politikalarını sürdürmeye devam etti. Yanı sıra düşünce, ifade, top-

lantı ve gösteri özgürlüğünü gasp etmeye dönük yeni adımlar attı.

Yargı paketi kapsamında en çok tartışılan başlıklardan biri hasta tutsakların durumu idi. İnsan hakları kurumlarının verilerine göre Türkiye hapishanelerinde halen en az 1412 hasta tutsak bulunuyor ve bunların 335’i tek başına yaşamını idame ettirebilecek durumda değil. Halihazırda mevcut yasalarda hasta tutsakların infaz ertelemesine dair hüküm bulunmakla birlikte, bunlar siyasi saiklerle uygulanmıyor. 10. Yargı Paketi ise var olan hükümleri koruyarak sadece infaz ertelemesi yerine konut infazı getirdi. Önceki yasada olduğu gibi yenisinde de Adli Tıp Kurumu raporları ve İnfaz ve Gözleme Kurulları belirleyici olmaya devam ediyor. Bunun kendisi, devrimci-ilerici tutsakların “toplum için tehlike oluşturduğu” gerekçesi ya da İnfaz ve Gözleme Kurulu’nun “düşman hukukuna” göre verdiği kararlarla hasta tutsakların ölüm sınırına gelmesine rağmen hapishanelerde tutulmaya devam etmesi anlamına geliyor. Nitekim son dönemde onlarca hasta tutsak ya zindanlarda ya dışarı çıktıktan kısa süre sonra hayatını kaybetti.

Öte yandan, sözde “cezasızlık” algısını gidermek adına denetimli serbestlik koşullarında da değişikliğe gidildi. Toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkı gibi 3 yılın altında, yatarı olmayan “suçlarda” ise 1/10 oranında hapis yatma zorunluluğu getirildi. Yakın dönemde 19 Mart sonrası eylemlerde hapis cezası olmayan “suçlardan” yüzlerce kişinin tutuklanması örneğinde olduğu gibi fiilen, yani keyfi şekilde yapılan tutuklamalara, “yasal kılıf” uyduruldu. Yargının iktidarın elinde bir “saldırı aparatı” olarak kullanıldığı günümüzde, denetimli serbestlik hükümlerinde yapılan bu değişiklikle zorbalık daha da artacak. Katilleri, tecavüzcüleri serbest bırakan gerici-faşist rejim, sermaye iktidarını eleştiren, hak arama mücadelesi veren, eylemlere katılanları “tutuklama sopası” ile yıldırma hedefliyor.

Yargı paketinde çocukların haklarını yok sayan, hapishane koşullarını ağırlaştıran bazı hükümlere de yer verildi.

Öte yandan, 10. Yargı Paketi’ni alacale yasalaştıran AKP iktidarının, İnfaz Kanunu’ndaki eşitsizliği ve adaletsizliği “gidermek” için ekim ayında kapsamlı çalışma yapacağına dair vaatlerde bulunması ise riyakarlığın dik alasıdır.

Zira ekonomik, siyasal ve sosyal olarak çok yönlü krizler içinde debelenen sermaye iktidarının ayakta kalmak için baskı ve terörü tırmandırmak dışında bir seçeneği bulunmuyor. Faşist tek adam rejiminin ömrünü uzatmak için her yola baş vurulurken, Kürt halkının ulusal demokratik haklarını tanımaları, işçi ve emekçilerin hak ve özgürlükler alanını genişletmeleri söz konusu bile olamaz. Nitekim her türden icraatları bunu gösteriyor. Dolayısıyla, “yeni süreç” barış koşullarının ve demokratik toplumun inşa edileceğine ilişkin yaratılan beklentiler ham hayalden öteye bir anlam taşımıyor.

10. Yargı Paketi, sermaye iktidarının sömürüyü yoğunlaştıran politikalarına paralel olarak baskı ve zorbalığı tırmandıran uygulamalarının sadece bir parçasıdır. Bu ise baskı ve keyfi uygulamaları kalıcı hale getirme histerisinin varlığı boyutun göstergesidir.

Bu tablo, demokratik hak ve özgürlükleri kazanmanın, faşist baskı ve zorbalığı püskürtmenin yolunun siyasal hak ve özgürlükler için mücadeleyi yükseltmekten geçtiğini göstermektedir.

Diyanet: “Yetki” çok “tasarruf” yok!

G. Devran

23 senedir işbaşında olan dinci-gerici AKP iktidarı, 7 Haziran 2015 seçimlerini kaybettikten sonra, ancak faşist MHP ile ittifak oluşturarak saltanatını koruyabildi. Aradan geçen 10 yıllık süreçte düzenin çivisi çıkmış, iyice çürümüş ve toplumu da yozlaştırmak için farklı yollara başvurmuştur. Bu çabalar halen devam ediyor.

AKP-MHP rejimi geleceğini garantiye almak için “kindar ve dindar” bir nesil yetiştirmeyi hedefledi. Yıllardır bu hedefe ulaşmak için çırpınıyor. Ancak 23 yıldır baskılamaya çalıştığı gençlik, 19 Mart’ta dipten gelen dalganın yolunu açıp, iktidarın empoze etmeye çalıştığı kalıpları söküp attı. Hareket gerici-faşist rejimin korkularını depreştirdi ve bundan dolayı gençlik hedef tahtasına çakıldı.

Sermaye devleti, 19 Mart’ta “Gezi sendromunu” yeniden tetikleyen gençliği zapturapt altına almak için saldırıların dozunu artırdı.

Gençliğe yönelik tehdit, gözetim, tutuklama ve karalama furyası başladı. Biat etmeyen gençliği hedef alan bu zorbalığa paralel olarak “kindar ve dindar” gençlik yetiştirme projesi kapsamında yeni adımlar da atıldı.

Rejim bunun için Diyanet’in eline yeni silahlar vermeye devam ediyor. “Para yeme makinesi” haline gelen Diyanet’e bütçe dayanmazken, yasal yetkileri de adım adım genişletiliyor. Toplumu dinci propaganda ile çevrelemesi ve gençliği gerici ideoloji ile zehirlemesi için sayısız imkan sunuluyor.

Tayyip Erdoğan’ın daha önce Diyanet İşleri Başkanlığı’na (DİB) verdiği yetkiler AYM tarafından iptal edilmişti. Buna rağmen AKP, iptal edilen düzenlemeleri torba kanun ile “yasal” hale getirdi.

Bu yasa ile DİB’in geniş yetkiler kullanmasının önünü açtı. Dinci propagandanın genelde toplumsal yaşamın özelde ise gençliğin üzerindeki etki alanını genişletmeyi hedefleyen yasa maddelerinde şunlar yer alıyor:

“Öğrenci yurtları, eğitim kurumları, gençlik merkezleri ve kampları, ceza infaz kurumları, sağlık kuruluşları, sosyal hizmet kurumları ve benzeri yerlerde işbirliği esasına göre “manevi danışmanlık” ve din hizmeti sunmak.

-Göçmen, engelli, bağımlı, afetzede gibi desteğe muhtaç kesimlere yönelik

Rejim yozlaştıkça din istismarına daha çok sarılıyor. Diyanet’e devasa bütçeler verilmesi de yetki alanlarının genişletilmesi de bunun yansımalarıdır. Ancak geleceğini çalan kokuşmuş rejime karşı isyan eden gençlik, Diyanet aracılığıyla yükseltelen gerici saldırılara karşı da mücadele etmesini bilecektir.

“manevi danışmanlık” hizmetleri yürütmek.

-İhtiyaç duyulan yerlerde okuma salonu, aile ve dinî rehberlik merkezi, gençlik çalışmaları merkezi ve benzeri yerler açmak ve bunlarla ilgili işleri gerçekleştirmek...”

Türkiye gençlik hareketinin geleneğinde ilericilik, devrimcilik ve antiemperyalist mücadele önemli bir yer tutmaktadır. 19 Mart ve sonrasındaki eylemlerde Türkiye devrimci hareketinin mihenk taşları olan Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin isimlerinin, sözlerinin ve değerlerinin gençlik tarafından tekrar öne çıkarılması bunu birkez daha gösterdi.

Tüm baskılara rağmen devrimci birikimi bir türlü yok edemeyen sermaye devleti, zayıflatmak için elinden geleni ardına koymuyor. Orta çağ artığı ideolojisi ile gençliği zehirleyebilmek için her yolu mubah gören AKP-MHP iktidarı, dev bütçe verdiği Diyanet’in gerici propaganda faaliyetlerine yasal kılıflar da uyduruyor. Fakat tüm bu saldırılara, yaptırımlara ve baskıya rağmen gençlik kitlesinin çoğu kendisine dayatılan kalıplara sığmıyor.

Düzenin adeta histerik şekilde tarihin akışını geri çerime çabası istediği sonuçları yaratmıyor. Örneğin yakın zamanda Konda Araştırma ve Danışmanlık şirketi tarafından hazırlanan “Türkiye 100 Genç Olsaydı” raporuna göre, son 10 yılda “dindarım” diyenlerin oranı yarıya inerken, “modernim” diyenlerin oranı ise yüzde 60’a ulaştı. Bu araştırma, dinci-gerici rejimin gençliği “dindar ve kindar” kalıplara sokma heveslerinin kursağında kalacağını bir kez daha göstermiştir.

DIYANET’E TASARRUF YOK

Gençliği ve yeni nesilleri kısıp kısıp almaya çalışan iktidar hem dolduramadığı boşluğu Diyanet’e devrediyor hem de onun küpünü dolduruyor. Keseyi açan sermaye devleti, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın 2025 bütçesini 130,1 milyar TL olarak belirledi. Devasa bütçesi ile Diyanet; içişleri, dışişleri, enerji ve tabii kaynaklar, kültür ve turizm, sanayi ve teknoloji, ticaret vb. birçok bakanlığı geride bıraktı.

Diyanet’in bütçesinin 2026’da 153,5 milyar TL’ye, 2027’de de 175,4 milyar TL’ye çıkarılması öngörülüyor. Bütçede “din hizmetleri” ve “yaygın din eğitimi” için de 127,2 milyar lira ayrıldı. Bu oranın

2027’de 171,4 milyar TL’ye çıkarılması bekleniyor.

Kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında “tasarruf” sağlanması için Mehmet Şimşek tarafından çıkarılan Tasarruf Tedbirleri Genelgesi’nin üzerinden bir sene geçmesine rağmen, Diyanet orali bile olmadı. Kalabalık heyetlerle yurtdışı seyahatleri yapan Diyanet, organize ettiği sempozyumlar için de yüksek harcamalar yapıyor. Elamanları her gittikleri yerde lüks otellerde konaklıyor. Milyarları har vurup harman savuran, adı skandallarla anılan Diyanet, “itibarından tasarruf olmaz” diyerek emekçilerden toplanan vergileri hoyratça harcıyor. Buna karşın utanmadan, yoksullara “azla yetinin, sefaletle isyan etmeyin, şükür edin” diye fetva veriyor.

Rejim yozlaştıkça din istismarına daha çok sarılıyor. Diyanet’e devasa bütçeler verilmesi de yetki alanlarının genişletilmesi de bunun yansımalarıdır. Ancak geleceğini çalan kokuşmuş rejime karşı isyan eden gençlik, Diyanet aracılığıyla yükseltelen gerici saldırılara karşı da mücadele etmesini bilecektir.

Grevin ayrıştırıp yeniden saflaştırdıkları...

E. Eren Yılmaz

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İZELMAN, İZENERJİ ve Ege Şehir Planlama çalışanı 23 bin belediye işçisinin başlattığı grev, yedinci gününde imzalanan sözleşmenin ardından sona erdi. Günlerce kentin ana caddelerini trafiğe kapatarak yürüyüşler gerçekleştiren, haklı ve meşru taleplerini dile getiren ve bunu belli bir coşkuyla kamuoyuna taşıyan işçilerin mücadelesi, esaslı bir kazanım elde edilmeden sonuçlandı. Grev sürecinin ortaya çıkardığı tartışmalar ise hâlâ devam ediyor.

Ülke ağır bir ekonomik kriz sürecinin içinden geçiyor. Siyasal iktidarın uyguladığı ekonomi programı, faturanın tümüyle işçi ve emekçilerin sırtına yıkılması üzerine kurulu. Yer yer burjuva muhalefetinin de eleştirdiği bu program işçileri, emekçileri, emeklileri derin bir yoksulluk ve sefalet içine sürükledi. Sosyal hak gaspları ise bu tabloyu daha da derinleştiriyor. İşçi sınıfı ve emekçiler bu saldırılar karşısında kısmi, cılız ve büyük ölçüde lokal eylemlerle tepkisini ortaya koyuyor.

İzBB'ye bağlı 23 bin işçinin greve çıkması, greve katılımın çok yüksek olması, eylemlerin de kitlesel katılımı gerçekleştirmesi yalnız sınıf hareketi için değil, toplumsal muhalefet için de önemli bir imkândı. Bayrağına "Eşit işe eşit ücret" yazan ve hak talep eden binlerce işçinin coşkulu eylemi, toplumun geniş kesimlerinin desteğini alabilir, emekçi kesimler gerçekleşen grev ile kendi sorun ve mücadelesi arasında doğrudan bir bağ kurarak umutlanabilirdi. Sokakta dokunulan on kişiden neredeyse dokuzundan bin ah işitildiği böylesi bir süreçte, "Sefalet teslim olmayacağız" diyen binlerce işçi ancak sempatiyle karşılanabilirdi. Normal koşullarda böyle olması beklenirdi. Ancak yazık ki böyle olmadı.

Grev, muazzam bir karşıt propaganda maruz kaldı, kirli bir kampanyanın hedefi hâline getirildi. Hak talep eden belediye işçileri "şımarık", hatta "AKP'nin ekmeğine yağ süren" kişiler olarak tanımlandı. Grev ise "yapılabilecek en büyük kötülük"tü. Telaffuz edilen rakamlar, güya işçilerin aldığı ücret olarak lanse edildi ve bu yalan üzerine kurulu gerici bir söylemle topluma taşındı. İmzalanan sözleşmelerin ardından

gerçekler açığa çıktı çıkmasına ama daha önce dillendirilen rakamların, ortaya atılan spekülâtif söylemlerin yanıltıcı etkisi devam etti. Açığa çıkan başka gerçekler ise sınıf mücadelesi açısından çok daha kayda değer. "Sosyal demokrat" etiketli CHP'li belediye yönetimlerinin grev ve işçilerin mücadelesi karşısında gösterdiği emek düşmanı yaklaşım ve pratik, artık görmek istemeyen gözlerin bile önündedir. Yıllardır muhalefette olmanın verdiği rahatlıkla "bol keseden verilen vaatlerin" içi boş söylemlerden öte bir anlam taşımadığı bir kez daha kanıtlandı. Sadece işçilerin ekonomik-sosyal hak talepleri karşısında değil, grev ve hak arama mücadelesi karşısında da tam anlamıyla saldırgan bir sermaye tutumu sergilendi.

Ülkeyi AKP'nin her türlü baskı ve zorbalığından, yoksulluk ve sefalet koşullarından kurtarma propagandası yapan bir düzen partisinin, kendi belediyesinde hak arayan işçilere karşı takındığı tutum, artık herkese bu partinin çizgisi konusunda net bir fikir vermiştir, umarız. Tahammül sınırı, rakip sermaye partilerine yönelen bir tepki olduğu ölçüde genişti. Saray düzeninin yarattığı çok yönlü yıkıma söz söylemek, bunun karşısında ey-

lem yapmak haklıdır, ancak konu kendi yerel yönetimleri alanında gerçekleşirse "yıkıcılık" olarak addedilir. Hatta hiçbir yasa-kural tanımadan grev kırıcılığına da girişilir. Toplum, her türlü argüman kullanılarak kışkırtılır ve haklı-meşru istemler linç edilir. Kısacası "hak, hukuk, adalet" CHP'nin ihtiyacına denk düştüğü kadar ve propagandası yapılmak için dillendirilir.

AKP zihniyetiyle AKP'yi devirip yerine gelmeye çalışanların işçi ve emekçilere verebileceği hiçbir şey yoktur. Grev süreci bunu açıkça göstermiştir. O çok eleştirdikleri ekonomi programını harfiyen kendi belediyelerinde uygulama yolunu seçen "sosyal demokrat" CHP'nin iktidara geldiğinde ne yapacağını görmek isteyenler, İzBB grevinden çok şey öğrenebilirler. Uygulayacakları aynı ekonomik program olacaktır. Buna karşı hak arayan, greve çıkan işçilere karşı yöntemleri AKP'den farklı olmayacaktır. Kendi iktidarları döneminde gerçekleştirecek işçi eylemlerini "AKP destekçisi", "yıkıcı", "eski iktidarı geri getirmeye çalışan bir kesim" vb. diye suçlayacaklarına şüphe yoktur.

AKP-MHP zihniyeti iktidarda olduğu için hak aramayı yasaklıyor, mücade-

le edenleri zorbalıkla sindirmek istiyor. Yarattığı çok yönlü yıkımı, işçi ve emekçilerin bilinçlerini bulandırarak, gerici kışkırtmalarla birbirine düşürerek perdelemeye çalışıyor. Elindeki araçlarla onları manipüle ediyor. CHP'li belediye yönetiminin ve bir bütün olarak CHP'nin bu dönemde yaptıkları da bundan farklı olmamıştır. Bütün kurumsal gücüyle, yandaş basını, sözde muhalif kişi ve kurumlarıyla işçi sınıfının meşru eyleminin karşısına dikilmiş, grevi ezmeyi iş edinmiş, bunda da hatırı sayılır bir başarı kazanmıştır. Burjuva sınıf tutumu ve kimliğini açıkça ortaya koymuştur. Bu konuda öne çıkan bir diğer olgu ise, yıllardır devam eden AKP-CHP çatışmasının, sermaye temsilcileri arasında cereyan eden iktidar kavgasının topluma yansımalarının çürütücü etkisidir. Kuşkusuz, bilinçleri belirleyen tek etmen bu değildir. Ancak geniş işçi ve emekçi kitleler, kendi sınıfsal konumlarına uygun bir tutum alamadığı, dahası kendi talepleri için düzen partilerinden bağımsız mücadele etmeyi başaramadığı koşullarda, kendi çıkarlarına bile yabancılaşabiliyor. İzBB grevi örneğinde olduğu gibi, kimi zaman alınan tutum, kendi sınıfına giderek düşmanlaşan bir içerik

bile kazanabiliyor. Grevci işçileri hedef alan kara propagandanın dolgu malzemesi olan hatırı sayılır bir kesimin işçi ve emekçilerden oluşması bunu anlatıyor.

Bu süreçte yaşanan garipliklere, aydın-yazar camiasının kafa karışıklıkları da eklenebilirdi. Ama önemli sayıda aydın ve yazar grevi, talepleri, mücadeleyi açıktan savundu. Gerçekleri izah etmeye, topluma anlatmaya çalıştılar.

Ancak “teorinin griliğinden” kurtulamayan, grevi bağlamından, içeriğinden ve sınıflar mücadelesindeki ilerletici dinamiğinden koparak tartışanlar da eksik olmadı. Bir takım “çok bilmişler”, ekonomik mücadele/siyasal mücadele, sendikal hareketin tablosu toplumsal muhalefet üzerine uzun uzun metinler yazarken, binlerce işçinin günlerce kentten en işlek caddelerini trafiğe kapatarak, omuz omuza talepleri için yürümesinin politik anlamını, etkisini, yaratacağı moral değerleri anlama kapasitesi göstereemedi. Bazıları, sınıf devrimcilerinin yazdığı kimi metinlerden alıntılar yaparak güya “hayal âleminde” olduğunu söylüyor, kendince bunu gerekçelendirmeye çalışıyor. Bu vesileyle de işçi sınıfına, onun değiştirici gücüne, mücadelesine inançlarını yitirmiş, işçi sınıfını soyut teorik bir söylem düzeyine indirgemiş olduklarını gösteriyorlar. Bu anlayışa göre, örneğin önümüzdeki günlerde 600 bin kamu işçisinin basıncıyla Türk-İş’in ekonomik talepler ekseninde greve çıkması “boş” bir çaba olacaktır. Ya da Eylül ayında başlayacak olan MESS Grup TİS sürecinde, dayatılacak düşük bir teklif karşısında metal işçilerinin grev iradesi göstermesi anlamsızdır. Özel sektörü, kamusu, belediyesi, iktidarı, muhalefeti ağız birliği etmiş, ekonomi programını harfiyen uygulamaya çalışırken, bunlara karşı somut mücadeleyi küçümsemek sınıf hareketinin siyasallaşması ile mücadelesi arasındaki bağı kuramamak bu tür çevrelerinin ortak davranış biçimi oldu.

İşçi sınıfı sihirli bir değnekle içine hapsedildiği hareketsizlikten kurtulamayacağına ve siyasal bilinci bu bey ve bayanların yazdıklarını okuyarak gelişmeyeceğine göre, ekonomik, sosyal, siyasal saldırılara karşı mücadele halen sınıf hareketi için en önemli çıkış noktalarından biridir. Sermaye düzeninin ördüğü boğucu atmosferde gedikler açmak ancak bu saldırılara direnmekle bunlar karşısında ortaya çıkan mücadele dinamiklerini ilerletmekle mümkündür. Sınıf kitlelerinin siyasal bilinci sınıf kendi somut mücadelesi içinde eğitilmeden, başarılı başarısız deneyimlerin dersleri ile donanmadan geliştirilemez. Bu temel gerçeğin karşısına sözde sınıfın politik mücadelesinin daha önemli olduğunu söylemi ile çıkan-

ların aslında söylediği şey koca bir hiçtir. Pratikte düştükleri konum ise dosdoğru düzen siyasetine dolgu malzemesi olmanın ötesi değildir.

İzBB grevi vesilesiyle sendikal bürokrasi ve Genel-İş gerçeği üzerinde durmak da ayrı bir önem taşıyor. Genel-İş’in CHP’nin arka bahçesi olduğu hemen herkesin malumu. İlçe belediyelerde ortaya konulan TİS pratikleri de bunu defalarca gösterdi. CHP’li belediyeler adına masaya oturan SODEMSEN ile tepeden inme, işçinin iradesini hiçe sayan gece yarısı sözleşmeleri imzalandığını, mücadelenin ortada bırakıldığını biliyoruz. CHP ile “organik bağından” gururlanan bir sendikanın greve çıkması şaşırtıcı olabilir. Sendika bürokratlarının kimi hesapları, planları da olabilir. Taban basıncından mı, farklı hesaplardan mı, yoksa “eşit işe eşit ücret” isteminin yarattığı ağırlık ve “rakip sendika” karşısında elini güçlendirmek için mi grev kararı aldıklarını bilemiyoruz. Başka gerekçeler de olabilir kuşkusuz. Ancak şu açık ki grev kararı alındıktan sonra ortaya çıkan yüksek katılım oranı ve eylemlerde neredeyse grevci işçi sayısına yaklaşan sayıda kişinin alanlara çıkması, işçilerin taleplerinin arkasında olduğunu gösterdi. Buna rağmen ve muhtemelen yaşanacaklar önceden tahmin edildiği hâlde Genel-İş greve hiçbir hazırlık yapmadı. Son ana kadar belediyenin bu kadar keskin bir tutum almayacağını düşünmüş ya da bir iki gün içinde çözüme kavuşacağı unmuş olabilirler. Ancak “baltayı taş vurdukları”, söylemleri ne olursa olsun sınıf mücadelesini ilerletebilecek bir bakış ve yaklaşımlarının olmadığını bu vesileyle

yeniden gözler önüne serildi. Dahası, Genel-İş’in ve DİSK’in yıllardır sınıf mücadelesi konusunda takındıkları pasif, uzlaşmacı, protesto sınırını aşmayan yaklaşımları bugün ayaklarına dolandı, gerici propagandanın dolgu malzemesi hâline getirildi. Somut saldırganlık karşısında dahi grevi, talepleri, mücadeleyi savunmaktan aciz, kendini izah etmeye çalışan pasif bir tutum aldılar. DİSK yönetimi, Genel-İş Başkanı bu kadar ağır bir saldırı karşısında İzmir’e kamp kurmak yerine, bir iki açıklamayla süreci geçiştirmeyi tercih etti. Dahası, DİSK Başkanı grev sırasında CHP Genel Başkanı ile asgari ücret zammı konusunda istişare etmekten de geri durmadı. 150 gün süren TİS görüşmeleri boyunca greve hazırlık bağlamında ne üye işçilere ne topluma talepler ve süreç konusunda bir şey ifade edildi. Kendi içinde başlayıp bitecek bir süreç gibi düşünüldüğü için altında ezildikleri bir tablo ortaya çıktı. Bu ezilmenin yarattığı basınçla İZELMAN şubesi, 7. günde bütünlükten koparak TİS’i imzalama kararı aldı. Diğer şubeler de peşinden gelerek grevi başladığı yerde bitirdiler.

Cemil Tugay, işçi düşmanı kimliğini Karşıyaka Belediyesi sürecinden beri açıkça ortaya koyan bir zat. İzBB’ye geldiği andan itibaren de işten atmalar ya da işten atma tehditleriyle “sınıf kimliğini” sergilemeye başladı. Grev karşısında aldığı tutum, bu konuda tartışmaya mahal vermeyecek niteliktedir. Ortalık biraz durulunca yeniden işten atma saldırısı başlatması, Tugay’ın azgın bir sermaye temsilcisi olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Durum bu iken, saldırıların muhatabı olan Genel-İş’in de içinde bulunduğu İzmir 1 Mayıs Tertip Komitesi, Cemil Tugay gibi bir işçi düşmanını 1 Mayıs kürsüsüne çıkartmaktan, sınıfın mücadele günü olan 1 Mayıs’ı CHP karnavalına çevirmekten çekinmedi. Öncesinde neredeyse tüm kurumların bu konuda özel olarak uyarmasına rağmen, tam anlamıyla bir işgüzarlıkla kürsüyü onlara teslim ettiler. Bu utanç verici tutumun sorumluluğu, İzmir 1 Mayıs’ını tertip komitesini oluşturan bileşenlerin omuzundaydı. Yaşanılan bu grev sürecinin ardından ise bu sorumluluk artık yüz kızartıcı bir suç olarak algılanmalıdır. Vurgulamak gerekiyor ki, şimdi Genel-İş Sendikası da dâhil belediye işçisini linç etmeye çalışan Cemil Tugay ve CHP’nin bu pervasızlığı, sendikal bürokrasinin paspas olmayı kendine yakıştıran tutumundan da güç alıyor.

Bugün değilse yarın, işçi sınıfı ayağa kalkacak, dostu düşmanı birbirinden ayırabilecektir. İşçi sınıfı, örgütlü mücadeleyi yükselterek haklarına, geleceğine ve özgürlüğüne sahip çıktığında, sendikaları sermaye partilerinin arka bahçesi hâline getiren bürokratik kasti da sırtından atacaktır.

Siyasal bir sınıf hareketi ise sınıfın irili ufaklı tüm mücadeleleri üzerinden biçimlenen harekete devrimci bir siyasal müdahalenin ürünü olarak inşa edilecektir. İzBB grevi bu yolun düzen siyaseti ve partilerinden kopmadan yürünemeyeceği bir kez daha göstermektedir.

İzBB grevinin bir kez daha gösterdiği gerçekler

İzBB'ye bağlı İZELMAN, İZENERJİ ve Ege Şehir Planlama'da çalışan 23 bin işçi günlerdir haklı ve meşru bir mücadele veriyor. "Eşit işe eşit ücret" talebini dile getiriyor, insanca bir yaşam istemini haykırıyor. Belediye yönetimi ise işçilerin haklı taleplerini görmezden gelerek, manipülasyon dolu açıklamalarla grevi karalamaya, AKP'li bakan Mehmet Şimşek'in ekonomi programının dayattığı sefaletle işçilerin boyun eğmesini bekliyor.

Binlerce işçinin grev kararlılığı karşısında ise belediye yönetiminin sığındığı "emek dostu" görüntüsünün cilalası bir bir dökülüyor. Bir sermaye partisi olarak CHP'nin, bu partinin yönettiği belediyelerin, topluma "muhalefette olmanın verdiği avantaj" ile bol keseden sarf ettiği sözlerin hiçbir karşılığı olmadığını her gün yeniden gösteriyorlar. İzBB grevinin ilk anından itibaren emek düşmanı yaklaşımların propagandasını yapıyor, o çok eleştirdikleri AKP zihniyetinin argümanlarını kullanmakta bir sakınca görmüyorlar.

İzBB başkanı diyor ki "İzmir'inin hakkını size yedirmem!", "Bu istediklerinizi belediye bütçesi karşılayamaz", "Asgari ücret 22 bin lira iken bu istenilen oranları nasıl anlayalım" vb...

Bu söylemler tanıdık değil mi? Emekliye zam tartışmaları olunca AKP'de "bütçe dengelerinden" bahsetmiyor mu?

EYT tartışmaları gündemdeyken "toplumun hakkını kimseye yedirmeyenleri" çok dinlemedik mi? Asgari ücret artışları zamanı "hesabı kitabı iyi yapmak", "basınç altında kalarak hareket edilmesinin gerektiğini" çok duymadık mı AKP sözcülerinden?

Evet, işçi sınıfı hakkını isteyince aynılar aynı yerde buluşuyor. Birer ezber olarak tekrarlanan "Hak, hukuk, adet" bir çırpıda yerini düşmanlığa bırakıyor.

Bununla da sınırlı değil! Cumhurbaşkanı grev yasaklamakla, "OHAL'den istifade grevlere anında müdahale" etmekle övünüyor, bunun propagandasını yapıyordu. Hak aramayı gayri-meşru ilan ediyor, dayatılan koşullara uysalca boyun eğen işçiler yaratmak istediğini dile getiriyordu. Mücadeleyle kazanılmış bir hak olarak grev hakkını, fiili olarak boşa düşürmek için elinden geleni yapıyordu. Hala da fırsatını bulduğunda yapıyor. Şu sıralar ise İzBB başkanı, CHP'li ilçe be-

diyerleri, CHP yandaşları işçilerin grevini kırmayı, yasa-kural tanımaz icraatlarla birleştirmeyi iş edinmiş bulunuyorlar. İşçi sınıfının meşru hak arama biçimi olarak greve karşı bu düşmanlık, mücadele eden işçilere yönelik bu hoyratça tavır tanıdık değil mi? Grevi kırmak için ilçe belediyeleri seferber olmuş durumda. Burdur Belediyesi işçilerin yarısını İzmir'e göndermeyi öneriyor. Sözde "muhallif" bir köşe yazarı ESHOT şoförü olabileceğini belirtiyor, bilcümle CHP grev düşmanlığı yapıyor.

Yıllardır AKP'ye yandaş medya yaratmak, yalan yanlış haberlerle toplum algısı yöneltmek üzerinden laf söyleyenlerin, şu sıralar aslında kendi medyaları üzerinden işçi, grev, mücadele düşmanlığını aralıksız yaptığını, toplumda yıllardır yaratılan geri bilinci körükleyerek hak arayan işçiye karşı kışkırttığını görüyoruz. Bu da tanıdık bir yöntem değil mi?

AKP toplumda olası her hareketlenmeyi ya dış mihraklara ya da ülkeyi karıştırmak isteyen güçlere, dengeyi, istikrarı bozmak isteyen "şer odaklarına" bağlar, topluma da bunun propaganda-sını yapar. "CHP zihniyeti" eleştirisiyle kendini gerekçelendirmeye çalışır. Bugün CHP'nin yaptığı nedir? İnsanca bir yaşam isteyen, "eşit işe eşit ücret" talep eden işçilere karşı "derin anlamlar", CHP'ye

yönelik komplo teorileri, "AKP'nin ekmeğine yağ sürme" söylemleri havada uçuşuyor. CHP'li belediye yönetimine sesleniyoruz, bu kadar tedirgin olduğunuz süreçte, işçinin haklı ve meşru taleplerini karşılayın "komploları" boşa düşürün. Elinizden tutan mı var? "Belediye bütçesinin dengeleri" safsatasını geçin. Tasarruf yapacak birçok kalem varken, ilk aklinıza işçinin hakkından tasarruf yapmak neden geliyor?

Belediyeler işçilerin haklarını verdiği için değil eşe-dosta ihale dağıttığı için, bürokratından müdürüne hoyratça harcama yaptığı için, gereksiz reklam-tanıtım masrafları ettiği için batır. Bunlara eklenebilecek sayısız kalem yerli yerinde dururken işçilerin karşısına "belediye batır" diye çıkmak yalan söylemektir.

Kuşkusuz bu tür benzerlikler üzerine çok söz söylenebilir. Son olarak şunu belirterek bitirelim. AKP-MHP iktidarının dayattığı ekonomik-sosyal yıkım işçi ve emekçileri yoksulluk ve sefaletle mahkûm etmiş bulunuyor. Milyonlarca insan en temel insani ihtiyaçlarına ulaşamaz durumda. Çalışma koşulları köleliği aratmıyor. Her türlü sosyal haktan arınmış ucuz işçi cenneti haline getirilmek isteniyor. Açlık sınırı 25 bin, yoksulluk sınırı 85 bini aşmış durumda. Bu temel gerçekleri göz ardı ederek, işçilerin bugüne kadar oldu-

ğu gibi bugünden sonra da hakları ancak ve ancak mücadele ederek kazanabileceği unutulmamalıdır. İzBB işçilerinin haklı, meşru taleplerini asgari ücret düzeyini göstererek boşa düşürmeye çalışanlara prim verilmemelidir. Belediye işçisinin grevine dair ileri sürülen söylemler açık bir emek düşmanlığıdır. Milyonlarca işçinin sömürüldüğü bir ülkede, sömürüye karşı mücadele edenlere, "milyonlarca işçi sömürülürken bu mücadele neyin nesidir" diye sormakla, grev karşıtlarının söylemleri bir ve aynıdır. İşçinin mücadelesinden, hak aramasından, ayağa kalkmasından duyulan derin korkunun yansımasıdır.

Hak arayana "neden hak arıyorsun?" diye sormak, bunu türlü izahlarla gerekçelendirmeye çalışmak emeğin karşısında yer almaktır. Onlar o tarafta biz bu taraftayız. Emeğiyle geçinen milyonlar emeğine sahip çıkmalı, sermaye düzenine karşı mücadelesini güçlendirmelidir. Grevlerin kazanımı tüm işçi sınıfının kazanımı olacak, dayatılan koyu karanlıkta bir gedik açacaktır. Gerisi "AKP'nin ekmeğine yağ sürmek" dışında bir anlam taşımayacaktır.

İktidarın hedefi reel olarak sıfır sözleşme!

Derinleşen ekonomik krizin faturasını özelde kamu işçisine genelde emeğin toplumsal kesimlerine yüklemeye yeminli olan saray rejimi üç aydan beri "top çevirdi". Bu süreden sonra nihayet masaya teklif getirme lütfunda (!) bulunacağını açıkladı. Veriler, kamu işçisinin sefaletini derinleştiren bir teklif hazırlandığına işaret ediyordu. Nitekim, KÇP kapsamında sunulan ilk teklifle birlikte kamu işçilerine kaba bir sefalet dayatıldı.

Saray rejiminin hedefi, reel olarak %0 "artış" içeren TİS'i kamu işçilerine kabul ettirmektir. Kamu işçisinden esirgediği kaynağı sermayenin hizmetine sunmaktır. Zira Saray iktidarının önceliği 600 bin kamu işçisi değil, kapitalistlerin çıkarlarıdır. Bu zihniyet nedeniyle kamu işçileri yıllardır TİS masasında kaybediyorlar. Geline yerde kamu işçilerinin ücretleri ile asgari ücret arasındaki makas iyice daralmıştır. Zira AKP-MHP zihniyetinin hedefi, Türkiye işçi sınıfını açlık sınırı altına çekilen asgari ücrette eşitlemektir.

Rejimin "sıfır artış" politikasının ilk işareti, asgari ücrete yapılan "zam" oranı olmuştur. İkincisi ise kamu emekçileri ve emeklilere yapılan sadaka artışları oldu. Bu örnekler AKP iktidarının sözleşmede kamu işçisine neyi dayatmak istediğini görmeye yeterde artar bile...

AKP iktidarı, yüksek enflasyon ve vergi soygunuyla reel ücretleri yarı yarıya düşen kamu işçilerinin bu yıkıma daha fazla dayanma gücünün kalmadığını biliyor. Buna rağmen sefalet ücretini dayatmaya hazırlanıyor. Üç aydır teklif sunmamasının nedeni TİS'i belirsiz bırakıp beklenti içindeki kamu işçisini yormaktır. "Fedakârlık zamanı" safasatlarıyla kamu işçisini sefalet ücretlerine razı etmektir.

Gerici-faşist iktidar, çalışma hayatı ve sosyal güvenlik sisteminde emekçileri ezen değişiklikler de yapmak istiyor. Hedefi esnek çalışmayı yaygınlaştırmak, dahası kamuda egemen kılmaktır. Çalışma sürelerini esnekleştirmek. Sosyal güvensizliği derinleştirmek. Hafta sonu tatilini kısaltmaktır. Mesai ücretlerini düşük tutmaktır. Kısacası kamu işçilerini çok yönlü hak kayıplarına maruz bırakmaktır.

Saray iktidarı kamu işçilerinin zaten yüksek olan vergi yükünü daha da artırmak istiyor. Bu yöntemle soygunu yeni bir boyuta taşımaya hazırlanıyor.

"Vergi rekortmeni" her daim işçi sınıfı

emekçiler olmuştur. Hem doğrudan hem dolaylı vergilerle işçi sınıfı ve emekçiler soyulmuştur. Saray iktidarı vergi adaletsizliğini daha da derinleştirmek istiyor. Emekçilerin aldığı ücretleri vergi yoluyla daha da eritmeyi hedefliyor.

Kamu işçilerinin talepleri ise şunlar:
-Ücretler yoksulluk sınırının üstüne çıkarılsın!

-Vergi dilimleri sabitlensin!
-Eşit işe eşit ücret!
-Sosyal yardımlar ENAG enflasyonu oranında arttırılsın!

Kibir ve emekçi düşmanlığında sınır tanımayan AKP iktidarı ise, işçilerin haklı/meşru taleplerini yok sayıyor.

Türk-İş ve Hak-İş ağaları satış sözleşmesini imzalamaya hazırlanıyor

Kamu işçilerinin karşısında saray iktidarı ve sendika ağaları var! Türk-İş ve Hak-İş'in ortak hazırladıkları taslakta şu talepler yer alıyor:

-Günlük en düşük ücretin 1800 liraya yükseltilmesi,

-Bu artışa ek olarak ücretlere 2025'in ilk altı ayı için yüzde 50, diğer altı aylık dönemleri için ise yüzde 25 zam yapılması ve yüzde 10 refah payı verilmesi.

Toplu sözleşme masasında yer alan Türk-İş heyeti adına açıklamalar yapan Ramazan Ağa, 600 bin kamu işçisinin alın terini, emeğini ve çocuklarının geçimini temsil ettiklerini, şubat ayında Türk-İş ve Hak-İş olarak AKP iktidarına ortak teklifte bulunduklarını, teklifin üzerinden üç ay geçtiğini, ancak yanıt alamadıklarını belirtiyor. Bu duruma güya tepki gösteren Ağa, "Buradan hükümete sesleniyoruz;

kamu işçisinin alın terini görmezden gelemezsiniz. Üç ay boyunca susmak, bu emeği yok saymaktır. Aksi halde işçi sınıfının sabrı taşar, bu sabır sokakta ses bulur" diyor. Ancak bu sendika bürokrati, ettiği "keskin" sözlerin gereği olan somut bir eylem planı açıklamaktan aylardır özenle kaçındı.

Türk-İş ve Hak-İş bürokratları kamu işçisinin artan tepkisini görüyor. Bundan dolayı işçilerin taleplerini sahiplenme rolünü oynuyor. Zira Harb-İş üyesi işçilerin geçmişte yaptıkları eylemleri hatırlamak uykularını kaçırıyor. Bu eylemlerin kamu işçileri tarafından genelleştirilmesinden ölesiye korkuyorlar.

Türk-İş ve Hak-İş şefleri bugüne kadar "diyalog içinde sorunları çözelim" diyerek satışlara imza attılar. Buna rağmen "mücadeleye" dair sözler sarf etmeleri, TİS'i bir kez daha sessiz sedasız bitirme yaklaşımlarını perdelemeye dönüktür.

Türk-İş ve Hak-İş'e üye işçiler sendika ağalarına güvenmiyor. Bu haklı güvensizlik iş yeri komitesi, sözleşme komitesi, işçi birlikleri ve platformları gibi taban örgütlenmelerinin olmadığı koşullarda ataleti ve çıkışsızlığı besliyor. Bu nedenle Saray iktidarının saldırılarına, sendikal bürokrasinin işbirlikçi-ihanetçi tutumlarına karşı oluşan öfke ve tepki, mücadeleye dönüşüyor.

Kamu işçileri TİS talepleri için mücadele etmeli!

İşyeri komiteleri, şube ya da bölgeler arası ortak mücadele platformları gibi örgütlenme deneyimlerine en çok sahip olan işçi bölüklerinin başında kamu

işçileri gelmektedir. Her ne kadar özelleştirme/taşeronlaştırma saldırıları sonrasında nicel olarak zayıflasa ve değişen istihdam biçimlerinin etkisiyle homojenliğini kaybediyor olsa da kamu işçileri halen bu açıdan sınıfın en deneyimli kesimlerinden biridir. Kriz koşullarında devam eden Kamu TİS'lerinde ilk yapılması gereken şey tabandan örgütlenme ve buna dayalı mücadele çabası içine girmektir. Zira belirleyici olan taban örgütlülüğüne dayalı mücadeleyi yükseltmektir.

Kamu işçileri TİS sürecini bir mücadele seferberliğine dönüştürmelidir. Grev komitelerini oluşturmalıdır. Grev komiteleri mücadele araçlarının belirlenmesi, diğer iş yerleri ve iş kollarıyla koordinasyonun sağlanması, eylem süreçlerinin planlanması, eylem ve etkinliklerin örgütlenmesi için seferber olmalıdır. Sendika ağalarını takip etmeli, denetimi artırmalıdır. Fiili eylem süreçlerini örgütlemeli, sendika ağalarını ablukaya almalıdır.

AKP-MHP iktidarı ve sendikalara çöreklenmiş bulunan ihanet şebekeleri, örgütlü ve greve hazır kamu işçilerini karşılarında görmedikleri sürece, işçiyi küçümseyen küstah tutumlarını değiştirmeyecektir. Bu nedenle kamu işçisi, temel talepleri için vereceği mücadelenin aynı zamanda saray iktidarı ve onun aparatı olan sendika ağalarına karşı bir mücadele olduğunu bilince çıkarmalı ve ona göre davranmalıdır.

H. YAĞMUR

Kamu TİS'leri devam ediyor...

AKP oyalıyor, sendika ağaları izliyor!

Kamu TİS'lerinde somut bir gelişme yok, belirsizlik ise hala sürüyor. AKP iktidarı ücret artışına yönelik teklifini "sır" gibi saklıyor.

AKP OYALİYOR!

Tek kelime etmese de AKP iktidarının hedefi net: Reel olarak %0 "artışı" işçiye dayatmak! İktidarın bu tutumunun nedeni, bütçe gelirlerini sermayeye akıtmada en ufak bir aksama yaşanmasına meydan vermemektir. Kamu işçilerinden çaldığı kaynakları kapitalistlerin emrine vermek, sınırsız teşvik akıtmaya devam etmektedir.

AKP-MHP iktidarı her daim sermayeyi korudu, besledi, palazlandırdı. Kapitalistleri teşvikle, vergisiz bir hayatla ödüllendirdi. Onların çok daha fazla kazanması için farklı yollar aradı. İşçi ve emekçilerden çalıp sömürücü sınıflara aktarmak için elinden geleni ardına koymadı.

Saray iktidarı, kapitalistlerin çıkarlarını gözeterek mesai yapıyor. Kamu işçilerine sefalet sözleşmesini bunun için dayatıyor. Kamu işçileri yıllardır TİS masasında kaybediyorlar. İktidar, bu TİS'te de işçilerin reel ücretlerini düşürmek için oyunlar çeviriyor.

Zam oranlarını düşük tutmak için hazırlık yapan AKP, bundan dolayı ücret artış oranını "sır" gibi saklıyor. Sarayın "yalan üretim makinesi" TÜİK'in enflasyon rakamlarına göre zam yapmayı bile kamu işçisine çok görüyor. Ekonomik kriz bahanesine sarılan AKP, bir kez daha faturayı kamu işçilerinin sırtına yıkmak istiyor.

TÜRK-İŞ VE HAK-İŞ AĞALARI SATIŞA HAZIRLANIYORLAR!

Türk-İş ve Hak-İş ağaları ise olan bite-ni elleri böğründe izliyorlar. Diğer TİS'ler de olduğu gibi satış sözleşmesini imzalamaya hazırlanıyorlar. Kamu işçilerini bir kez daha sırtından bıçaklayacaklar. Türk-İş ağaları ihanet etmeye hazırlar. AKP'nin organik parçası olan Hak İş bürokratları ise satışa dünden hazırlar!

2024 yılında kamu işçilerinin gerçekleştirdiği eylemlerin hedefinde sadece sermayenin vurucu gücü AKP-MHP iktidarı yoktu. Türk-İş ve Hak-İş ihanet şebekesi de işçilerin öfkesinden payını almıştı. Bu defa de öyle olabilir.

Kamu işçilerinin TİS'lerle bağlantılı temel taleplerinden birincisi ücretlerinin

yoksulluk sınırının üstüne çıkarılmasıdır. İkincisi, vergi dilimlerinin düşürülmesi, çok kazananlardan çok vergi alınmasıdır. Üçüncüsü, eşit işe eşit ücret ödenmesidir. Dördüncüsü, sosyal yardımların gerçek enflasyon oranında artırılmasıdır.

Sendika ağaları işçilerin taleplerini "sözde" bile olsa sahiplenmekten vazgeçtiler. Bu rezil tutumun işçilerde yaratacağı tepkinin koltuklarını sallayacak şiddette olmadığını var saydıkları için rahatlar. Bu nedenle kamu işçilerinin sözleşmesinde ENAG tarafından belirlenen enflasyon rakamlarının esas alınmasını artık dillendirmiyorlar.

Türk-İş ve Hak-İş ağaları kamu işçilerinin vergi yükünün hafifletilmesini savunuyorlardı. Toplu İş Sözleşmesi'nin birinci ve ikinci yıllarında işçilerin yıl boyunca ödeyecekleri gelir vergisi oranı yüzde 15 olsun diyorlardı. Son toplu sözleşme görüşmesinde bu konularda da esneme sinyalleri verdiler.

Sendikaların talepleri arasında sosyal yardımların ve yemek parasının ENAG'ın hesapladığı enflasyon oranında artırılması vardı. Geline yerde bundan da vazgeçtiler. Kamu işçileri arasındaki

maaş farkının kapatılması, eşit işe eşit ücret verilmesi talebi konusunda da geri adım attılar. Esnek çalışma konusunda ise sessizler. Bu sessizlik esnek çalışmaya evet demektir.

Yozlaşmış sendika ağaları, dillendirdikleri talepleri kazanmak için hiçbir şey yapmadılar, yapmıyorlar. Sokağa çıkmayı, merkezi bir Ankara mitingi düzenlemeyi bile akıllarından geçirmiyorlar. Grevin "iyi bir şey olmadığına" dair açıklamalarda bulunuyorlar. Tabandan gelen işçi basıncına rağmen satış sözleşmesini imzalamaya hazırlanıyorlar.

KAMU İŞÇİLERİ KAZANMAK İÇİN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYİ YÜKSELTMEK İÇİN!

Kamu işçileri, haklı olarak sendikalara egemen olan bürokratlara güvenmiyor. Türk-İş ve Hak-İş'in satış sözleşmesine imza atacağını biliyorlar. Sendikal ihanet şebekesinin, işçilerin hakları ve geleceği için çaba göstermeyeceğini, yılların deneyimleriyle öğrendiler.

Sözleşmeden kazanımla çıkabilmenin olmazsa olmazı, kamu işçilerinin müca-

delesidir. En etkili silah olan grev hakkını tereddüt etmeden kullanmaktır. Grev komitelerini zaman geçirmeden kurmak, ortak sorunlara ortak çözümler bulmak, birliği ve mücadeleyi yükseltmektir.

2024 yılında Harb-İş'in bazı şubelerinin öncülüğünde geliştirilen eylemlerle Demiryol-İş'te yaşanan süreçler elbette mücadeleyi ileriye taşımak için bazı imkanlar yarattı. Ancak bu kadarı kamu işçisini içinde bulunduğu cendereden kurtarmaya yetmiyor. Tarihin en kapsamlı saldırılarından birine maruz kalan kamu işçilerinin yapması gereken şey sözleşme süreçlerinde aktif olmak, biriken tepkiyi eyleme dökmek, mücadeleyi taban örgütlülüğüne dayalı olarak büyütme. Kamu işçileri bir tarafta, devletin yürütme gücü olan AKP iktidarı bir tarafta; bu defa kamu TİS'leri zorlu geçecek görünüyor. Kamu işçisi bu bilinçle güne yüklenip, haklarını ve geleceğini kazanmak için seferber olmalıdır.

Türkiye işçi haklarında en kötü ülkeler arasında

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC) tarafından 2025 Yılı Küresel Haklar Endeksi raporu yayımlandı.

Raporda Avrupa ülkelerinde de işçi haklarının son dört yılda ciddi biçimde kötüleştiği vurgulanırken Türkiye işçi hakları açısından ön kötü ülkeler sınıfında yer aldı. Rapora göre işçiler için en kötü 10 ülke Bangladeş, Belarus, Ekvador, Mısır, Esvatini, Myanmar, Nijerya, Filipinler, Tunus ve Türkiye.

En kötü ülkeler kategorisinde sendika kurmak, toplu sözleşme yapmak, greve çıkmak ya fiilen yasak ya da hayati risk taşıyor. Bazı ülkelerde sendikacılar öldürülüyor, bazı yerlerde ise “terörist” ilan edilerek yargılanıyor.

Endekste Türkiye’de grev, örgütlenme, toplu sözleşme ve ifade özgürlüğü gibi temel hakların tümünde ciddi ihlaller yaşandığı tespit edildi. Sendikal haklara dönük sistematik baskıların AKP iktidarı ve patronlar tarafından organize bir şekilde gerçekleştirildiği vurgulandı.

Türkiye’deki siyasal gelişmelere de yer verilen raporda ülkede “bir darbe süreci yaşandığı” ifade edildi.

Raporda, iktidarın veri manipülasyonu yoluyla sendikal örgütlülüğü kırdığı vurgulanırken, yüzde 1 barajının örgütlenmenin önünde ciddi bir engel olduğu belirtildi.

Aynı zamanda grev hakkının yok sayılmasına, polis müdahalesinin sistematik hale gelmesine ve toplu sözleşme hakkının fiilen engellenmesine değinildi.

Raporda sendikacılar üzerindeki baskılara da işaret edilirken sendikacıların

gözaltına alınması ve tutuklanmasının sistematik hale geldiği belirtildi.

Tüm baskı ve engellemelere rağmen işçi sınıfı ve sendikal hareketin direnme-ye devam ettiğinin vurgulandığı raporda uluslararası dayanışmanın önemine de işaret edildi.

Raporda işçi sınıfına ve sendikal ha-

rekete dönük baskılara dair şu örnekler öne çıktı:

-Farklı sendikalardan 30 binden fazla emekçi sendikadan istifa etmeye zorlandı.

-10 bin sağlık emekçisini temsil eden DİSK/Dev Sağlık-İş’in yetkisi, üyelik kayıtlarının sistemden silinmesiyle düşürüldü.

-DİSK, KESK ve diğer konfederasyonların yöneticileri hakkında 15 yıl öncesine dayanan suçlamalarla soruşturmalar açıldı.

-1 Mayıs 2024’te Taksim’e yürümek isteyen 240’a yakın kişi gözaltına alındı, 1 Mayıs’a katılanlara polis plastik mermi ve biber gazı ile müdahale etti.

Grev öncesi ve sonrası...

İzmir Büyükşehir Belediyesi’nde çalışan DİSK üyesi işçi olarak yaşadığımız bu grev sürecini, gözlemlediğim kadarıyla siz Kızıl Bayrak okurlarıyla paylaşmak isterim. 6 yıl önce başladığım belediyeye maceramda, bu süreç içinde ilk kez böylesi bir deneyim yaşadım. Bunun için heyecanlıydım. Ama diğer taraftan grevle birlikte başlayan olumsuz eleştiriler üzücüydü. Biz işçi sınıfı olarak kapitalist sömürü düzeninin birer kölesi olarak yaşamaya zorlanan binler, on binler, milyonlarız. Aslında hepimiz biriz. Fakat bu düzen bizi ayıran, ayrıştıran ücretler üzerinden kıyaslama içine soktu. Maalesef toplumun bir kısmı, işçisi, emeklisi,

öğrencisi bizi hedef haline getirdi. Bizlerin almadığı ya da zaten talep etmediğimiz rakamlarla kamuoyu yanıltıldı. Bunun için birçok yayın yapıldı. Sosyal medyada yapılan paylaşımlarda bizim için “bunları işten atın”, “lokavt ilan edin”, “biz 40 bin liraya çalışırız” gibi sözlerle çok fazla saldırıya maruz kaldık.

İşçi kardeşler;

Şunu bilmeliyiz ki; bizim direnişimiz sadece bizi ilgilendirmiyor. Bizim talep ettiğimiz sosyal haklar sadece bizim için

değil. Sizlerin de hak mücadelesiydi. Ancak emek düşmanlarının propagandası o kadar etkili oldu ki, kimi işçiler ve emekçiler destek vermek yerine haklı grevimize saldırmaya çalıştı.

Bu direniş sadece bir ücret pazarlığı değildi. Hepimize dayatılan koşullara karşı kendi cephemizden bir yanıt verme, bir çıkış arama çabasıydı. Asgari ücrete mahkûm edilenlerin, açlığa mahkûm edilmiş emeklilerin, öğretmenlerin, doktorun ve bir çok işkolunda

çalışan işçi sınıfının mücadelesiydi bu. Bunun bilincinde olmadık. Yeteri kadar buralarda örgütlü olamamanın sorunlarını gördük, yaşadık. Oysa sorun tüm işçi sınıfının sorunuydu.

Tüm sendikaların, DİSK, KESK, Türk-İş, Hak-İş’in sadece ücret sendikacılığı yapmaktan kurtulup, tabandan örgütlenen, ne istediğini bilen bir yapıya kavuşması gerektiğini düşünüyorum. Aynı zamanda sendikaların sermaye sınıfının siyasetinden uzak, bağımsız sınıf tutumu ve farkındalığını yaratması gerektiğini düşünüyorum. Bu çabaya herkesi davet ediyorum.

İZMİR’DEN BİR BELEDİYE İŞÇİSİ

Demokrasi mücadelesi

İki bölüm halinde sunacağımız bu metin, 28 Mayıs 2024'de verilmiş bir konferansın kısaltılmış kayıtlarından oluşmaktadır... Metnin daha geniş bir versiyonu 2024 yazında partiye sunulmuştur... Metnin hemen girişinde, TKİP VII. Kongresi'nin (Kasım 2023) aynı konuda ("Demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim" başlıklı gündemi kapsamında) yapılan sunuş konuşmasından bazı pasajlara yer veriyoruz... / EKİM

"Başlıca iki nedenle siyasal sorunların çok özel bir önem kazandığı yeni bir döneme girmiş bulunuyoruz. Bunlardan ilki, 14 Mayıs'la birlikte girilen yeni siyasal evredir. Yirmi küsur yıldır dinci-faşist gericiğin siyasal hak ve özgürlüklere karşı sistemli saldırıları sürecini yaşıyoruz. Bu yirmi yıl içinde birçok hak ve kazanımı gasp edildi, fiilen artık bir anayasası bile olmayan keyfi bir baskı ve terör rejimi kuruldu. 14 Mayıs seçimleri sonrasında ise, elbette eğer güç bulabilirlerse, buna yeni bir düzeyde yüklenecekler, hak ve kazanımlara saldırıyı yeni bir boyuta çıkaracaklar. Dolayısıyla da bu alandaki mücadele her zamankinde çok önem kazanacak.

"İkincisi bu konunun günümüz koşullarında sınıf hareketine etkin bir siyasal müdahalede tuttuğu çok özel yerdir. Sınıfın dikkatini ve giderek de eylemini, politik sorunlara, bu kapsamda temel hak ve özgürlükler mücadelesine çekmek her zamankinden daha yakıcı bir hal almıştır. "Bu iki nokta üzerinden konu önemli ve günceldir.

"Bunlara ilk ikisiyle bağlantılı olarak üçüncü bir neden daha eklenebilir. Siyasal sorunlara yaklaşım, her türden oportünizmin başlıca kaynaklarından biridir. Bugün topluma çöreklenmiş ezici bir dinsel gericilik ağırlığı var. Bundan bir an önce kurtulma haklı isteği ve arayışı, her türden oportünizmin dayanağı olarak kullanılabilir.

"Siyasal sorunlar söz konusun olduğunda, karşımızda iki önemli sapma görüyoruz.

"Ulusal sorun-Kürt sorunu ekseninde buluşanlar, demokrasinin kazanılması ve böylece Kürt sorununun da çözülebileceği adına burjuvazinin belli kesimleriyle, hatta TUSİAD'la bile ilişki arayışı içinde olabiliyorlar. Bunu elbette daha çok HDP

şahsında Kürt hareketi yapıyor. Ama HDP yürüncesindeki sol da böylece bu çizgiye eklenmiş oluyor. Çoğu kere de bu böyle olur zaten. Devrimci ya da sosyalist olmak iddiasındaki bir sol elbette burjuvaziyle doğrudan ilişkilenebilir. Arada hep de ara halkalar olur. Onlar bağlarlar sizi düzen siyasetine.

"Öte yandan, demokratik siyasal sorunların önemini küçümserken, bağımsızlık sorununu burjuva milliyetçi, laiklik sorununu ise burjuva radikal bir tarzda ele alan sol Kemalistler var. Bunlar demokratik siyasal özgürlükler sorununu küçümserler ve bunu da aldatıcı bir sol söylemle, burjuva demokrat eğilimlerden uzak durmanın gerekçesi olarak sunarlar. Gerçekte ise bağımsızlık, laiklik ve devletçilik sorunları üzerinden aynı burjuvazinin farklı katmanlarıyla ilişki ve ittifak içinde olurlar.

"Konuya önem kazandıran üçüncü temel nokta, solda bu türden oportünist konum ve tutumlara karşı mücadeledir. Oportünizme karşı başarılı bir mücadele için, konunun teorik çerçevesini tarihsel bir çerçeve içinde kavramak önemli bir ihtiyaçtır. Bu yeni dönemde hem görevleri doğru bir biçimde ele alabilmenin, hem de oportünist cereyanlar karşısında sağlam durabilmenin önemli bir alanıdır. Bu durumda konunun teorik ve ilkesel çerçevesini, somut politik anlamını ve kapsamını, daha bir açıklığa kavuşturmak, daha derinlemesine kavramak bir ihtiyaçtır..." (TKİP VII. Kongresi Tutanak-

larından...)

DEMOKRASİ VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ

Konumuz demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim. Öncelikle vurgulamak gerekir ki "demokrasi mücadelesi" tanımlaması belli bakımlardan sorunludur. Zira demokrasi kavramı, marksist teoride açıklıkla dile getirildiği gibi, aynı zamanda bir siyasal düzeni, dolayısıyla bir devlet biçimini de dile getirir. Demokrasi, sınıf egemenliği sistemi olarak, devletin bir biçimi, bir siyasal rejim durumudur. Örneğin burjuva demokrasisi dediğinizde, böylece burjuvazinin egemenliğinin belirli bir biçimini anlatan bir siyasal rejimi dile getirmiş oluyorsunuz. Aynı şekilde, sosyalist demokrasi ya da proleter demokrasi dediğinizde, bu kez bir başka sınıfın, işçi sınıfının devrimci sınıf egemenliğinin siyasal açıdan kurumlaşmış ve somutlaşmış iktidar biçimini anlatmış oluyorsunuz.

Oysa kapitalist düzen altında "demokrasi mücadelesi"nden söz ettiğimizde, kastettiğimiz hiç de bu değildir. Marksistler olarak, demokrasi mücadelesi derken, hiç de burjuva sınıf egemenliğinin belirli biçimini yaratmak hedefinden söz etmiş olmuyoruz. Kapitalist düzen altında marksist açıdan demokrasi mücadelesi, demokratik bir burjuva siyasal düzeni yaratmaya, oluşturmaya, kurumlaştırmaya yönelik bir mücadele

demek değildir. Zira böyle bir amaç ya da hedef, olanaklı olduğu her durumda, gerçekte burjuvazinin egemenliğini en sağlam temeller üzerine oturtmaktan öte bir anlam taşımaz.

Demokrasi mücadelesini kurulu burjuva sınıf düzenini kendi içinde demokratik temellere oturtmaya yönelik bir mücadele olarak ele almak sorunun baştan aşağı çarpıtılmış bir ifadesidir. Dünya ve Türkiye'de oportünist solun sorunu bugünkü ele alışında açık biçimde bu var. Modern revizyonist akımın açık sosyal-demokrat kimlikle ortaya çıkmasını önceleyen son aşaması olarak euro-komünizmin programı, stratejisi ve dolayısıyla temel yönelimi tam olarak buydu.

Bu ele alış, bizim gibi görelî olarak geri ülkelerde bir dönem için halkçı devrimci-demokrat akımları da şu veya bu ölçüde etkiledi. Bunun gerisinde ise bozulmuş haliyle Komintern'in ideolojik-politik mirası vardı. 1930'ların ikinci yarısının ağır faşizm koşullarında, bu ele alış giderek Komintern'de egemen bir düşünce biçimi haline gelmişti. Başlangıç aşamasında resmen böyle formüle edilmese de, demokrasi mücadelesi uğruna toplumsal devrim hedefi gitgide geri plana düşmüş ve zamanla da anlamını yitirmişti. Bu bir ideolojik ve politik zaafiyet durumuydu ve dünya komünist hareketini köklü kimlik değişimine ve giderek yıkıma sürükledi. Modern revizyonizm, onun özel bir biçimi olarak da euro-komünizm üzerinden sosyal-demokrasiye

ve toplumsal devrim- 1

H. Fırat

yaşanan evrim bunun ifadesiydi.

Kapitalist bir ülkede marksist açıdan sorun, siyasal bir devlet düzenine ulaşmak anlamında bir demokrasi mücadelesi değil, fakat temel demokratik siyasal özgürlükler uğruna mücadele sorunudur. Bu mücadele kurulu burjuva düzenin yıkılması ve toplumsal devrimin zaferi hedefine bağlanmalı, onun içinde anlamlandırılmalıdır. Dolayısıyla sorunun kritik yönü, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesi ile toplumsal devrim ilişkisidir. Bu hak ve özgürlükler kendi başlarına ele alındıklarında bilimsel anlamda burjuva bir mahiyet taşıyabilirler. Ama onlar uğruna mücadeleyi toplumsal devrim içinde anlamlandırmak ve onun başarısına bağlamak, sorunun mahiyetini temelden değiştirir.

Bu açıklamayı bu sınırlarda bırakıyorum. Zira onu çok daha geniş ve çok yönlü olarak bir sonraki bölümde, konunun teorik çerçevesine ayrılmış bölümde ele alacağım.

Kongre gündemi hangi ihtiyacın ürünü?

Konunun bugünün koşullarındaki özel önemi nereden geliyor? Neden TKİP VII. Kongresi gündemine böyle özel bir sorunu almak ihtiyacı duymuştur?

Dinci-faşist iktidar topluma tam olarak boyun eğdirmek istiyor ve bunun içinde sınırsız bir baskı rejimi inşa etmeye çalışıyor. Bu temel demokratik özgürlük uğruna mücadeleye her zamankinden daha çok bir önem ve anlam kazandırıyor. Bu birinci temel nedendir.

Öte yandan, Türkiye’de direnebilecek, sermaye egemenliğine karşı etkin bir toplumsal kuvvet olabilecek tek sınıf var; işçi sınıfı! Elbette ki onun yarı-proleterlerden, öteki emekçi katmanlardan oluşan müttefikleri var. Ama işçi sınıfı etkin bir kuvvet olarak öne çıkmadığı sürece müttefikleri de güçsüz ve etkisiz kalmaya mahkumdur. Ezilen ve sömürülen sınıf ya da katmanlardan oluşan bu müttefiklerin güç ve enerjisinin az çok etkili bir biçimde açığa çıkması bile işçi sınıfı hareketine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu da karşımıza işçi sınıfının politik mücadele ekseninde eğitilmesi, birleştirilmesi, örgütlenmesi ve giderek devrimcileştirilmesi sorununu çıkarıyor.

İktisadi, sosyal ve siyasal hak ve öz-

gürlükler uğruna mücadele burada temel önemde bir olanaktır. Bir yandan emeğin korunması mücadelesi, yani iktisadi ve sosyal istemler mücadelesi, öte yandan demokratik siyasal sorunlar, dolayısıyla istemler üzerinden mücadele. Temel hak ve özgürlükler sorununun yanı sıra, bağımsızlık sorunu, barış sorunu, ulusal sorun, kadın sorunu, çevre sorunu, ezilen mezhepler sorunu vb. üzerinden mücadele. Başta işçiler olmak üzere emekçi kitlelerin mücadeleyi çekilmesi, bu mücadele içinde birleştirilmesi, eğitilmesi örgütlenmesi...

Sınıf hareketinin politikleştirilmesi, giderek devrimcileştirilmesi mücadelesi, bunlarsız düşünülemez. İşçi sınıfının politik eğitimi kapitalizme karşı sosyalizm, sermayeye karşı emek diyerek gerçekleştirilmez. Toplum yaşamındaki her türlü toplumsal, siyasal, kültürel sorunu değerlendirebildiğiniz ölçüde, kitlelerde bu konuda duyarlılıklar, giderek eylemsel davranışlar yaratabildiğiniz ölçüde, böylece kitleleri eğitebilir, giderek politikleştirilebilirsiniz. Siyasal sorunlar uğruna, bu kapsamda temel demokratik hak ve özgürlükler için mücadelenin buradan da gelen büyük bir önemi var.

Konunun bir de bu sorunların doğru devrimci bir bakış açısıyla ele alınması ihtiyacı, dolayısıyla buna ilişkin oportünist eğilimlere karşı mücadele bakımından bir önemi var. Bu da bir üçüncü nokta. Demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim sorunu daha başından itibaren üzerinde özel biçimde durduğumuz bir konu oldu. Devrimci-demokrat çizgideki halkçı akıma karşı yürütülen ideolojik mücadeleler içerisinde demokrasi mücadelesi sorununun ele alınışı çok özel bir yer tutuyordu. Buna ilişkin kitaplarımız, kitaplaştırılmış çalışmalarımız var. Zamanında incelenmiş, polemikler içinde geliştirilmiş, teorik ve programatik açıdan fazlasıyla da aydınlatılmış bir konudur bu bizim için.

Ama bugünün Türkiye’sinin politik koşullarında konu giderek güncel ihtiyaçlar ve gündelik mücadeleler bakımından daha somut bir anlam ve çok özel bir önem kazanmıştır. ‘90’lı yılların başındaki tartışma, o günün somut politik koşullardan tümüyle bağımsız, teorik temelle dayalı bir program ve devrim stratejisi

tartışmasıydı. Konuya ilişkin kitaplarımızın “Program sorunları üzerine” ortak üst başlığı taşımasının bu açıdan bir mantığı var.

Konunun TKİP VII. Kongresi gündeminde yer alışı bu tür bir bağlama değil, tümüyle gündelik mücadelenin taktik ihtiyaçlarına yöneliktir. Günümüz Türkiye’sinde gitgide ağırlaşan siyasal koşullar ve bunun temel hak ve özgürlükler mücadelesine kazandırdığı özel önemle ilgilidir. Gerçekte aynı sorun aynı biçimde günümüz dünyasında da giderek özel bir önem kazanmaktadır. Konunun şu sıra ele alınışı bu açıdan güncel politik ihtiyaçlara yöneliktir. Ama güncel bir politik sorunu da doğru anlayabilmek, doğru bir çerçevede ortaya koyabilmek, teorik ve ilkesel bakımdan, dolayısıyla devrim programı ve stratejisi bakımından çok özel bir önem taşıyor. Sorun teori ve pratik, program ve politika, strateji ve taktik ilişkisidir. Eğer gündemdeki önemli bir politik sorunu ilkesel ve stratejik açıdan doğru bir biçimde açıklığa kavuşturmamışsanız, sonuçta ona ilişkin olarak doğru, isabetli ve dolayısıyla devrimci açıdan başarılı bir taktik de izleyemezsiniz.

Konu siyasal durum ve gelişmelere bağlı olarak, dünyada olduğu kadar Türkiye’de de çok günceldir dedim. Olup bitenler elbette çok yeni değil. Ama etki ve sonuçları bugün her zamankinden çok daha açık ve ağır biçimde ortaya çıkıyor. Dünya ölçüsünde burjuva gericiği çok yönlü krizlerden öteye giderek genellenen savaşlar aşamasına ulaştı. Süreçlerin yayılan ve giderek genellenen savaşlara vardığı bir aşamada ise temel özgürlükler her yerde saldırı altında demektir. Yıllardır zaten parça parça sürdürülen kısıtlamalar gelinen yerde giderek kaba biçimde gasp etme aşamasına doğru evriliyor.

Türkiye ‘80’li yılların sonunda 12 Eylül rejiminden çıkmanın sancılarını yaşıyordu. ‘90’lı yıllara döndüğünde ise özellikle Kürt uyanışından dolayı ağır bir siyasal gerici atmosferi oluştu. Zaten alabildiğine güdük durumdaki demokratik hak ve özgürlükler, “terörizm” söylemi üzerinden genel bir saldırının hedefi haline geldi. 2000’li yıllardan itibaren bunun yeni bir safhasına, AKP iktidarı dönemine geçtik. AKP başlangıç yıllarında, 2002’den yaklaşık olarak 2008’e kadar, nispeten daha yumuşak bir politik atmosfere oynadı. AB ile uyum, Kopenhag Kriterleri vb. kapsamında atılan bazı sınırlı adımlarla aldatıcı bir yumuşama atmosferi oluştu. Ama dinci gerici (ki yapısal olarak gericiğin en uç biçimlerinden biridir) devleti ele geçirip kendi düzenini adım adım inşa etmeye yöneldiğinden (kabaca 2008’den) itibaren, demokratik hak ve özgürlüklere karşı genel bir saldırıya girişti. Öylesine ki ‘90’lı yıllarda kullanabildiğimizi bugün artık kullanamaz bir aşamaya varmış bulunuyoruz.

Türkiye’de ‘70’lerin devrimci yükseliş yıllarında faşist ve dinci hareket, devrimci halk hareketini boğmaya yönelik ideolojik bir dalga kıran ve paramiller bir sokak gücü olarak kullanılmıştı. ‘80’li yıllarda ise Amerikancı 12 Eylül faşist askeri cuntası Türk-İslam sentezini devletin resmi ideolojisi ilan etti. Bu, dinci ve faşist gericiğin dayandığı ideolojilerin resmi devlet ideolojisi düzeyine yükseltilmesiydi. ‘90’lı yıllardan itibaren de özellikle yine Kürt uyanışına karşı olmak üzere, bir yandan din ve dinsel gerici, öte yandan ırkçı faşist milliyetçilik etkin bir biçimde kullanıldı.

Tüm bunların oluşturduğu birikim ve yarattığı zemin üzerinde, ve elbette belli süreçlerin ardından, düne kadar kurulu düzenin etkin birer yedek gücü, toplumsal mücadeleye karşı koçbaşı olarak kullandığı bu iki akım, bugün artık ittifak halinde Türkiye’nin egemen iktidar blokunu oluşturuyorlar. Yani ‘70’li yıllarda sokak gücü, ‘90’lı yıllarda yardımcı yedek güç olarak kullanılan bu akımların artık kendileri iktidar katındalar ve devleti ele geçirmiş durumdalar. Düne kadar kendilerini kullananlara (sermaye sınıfı adına ordu ve bürokrasiye) bugün artık hükmedecek bir düzeye ulaşmış durumdalar.

Bütün bunların ışığında ve elbette 2023 Mayıs seçimlerinin ardından siyasal gericiğin muhtemel ağırlaşması ve bunun ortaya çıkaracağı mücadele görevleri kapsamında, bu sorun son parti kongresinde gündem maddesi olarak ele alındı. Temel hak ve özgürlükler uğruna mücadelenin kazandığı özel önem ve bu sorunlardan da giderek sınıf hareketine politik müdahale kapsamında.

Sınıf hareketine devrimci politik müdahale V. ve VI. Parti kongrelerinin de önemli birer gündem maddesiydi. Bu, konunun partinin gündelik çalışması için önemini gösteriyor. İşçi sınıfı kendi halinde kaldıkça, ücret ve nispeten daha iyi çalışma koşulları mücadelelerinin ötesine çok geçemiyor günümüz Türkiye'sinde. Gösterebildiği kadarıyla yaşadığı hareketliliğin gerisinde de bu var. Halen son derece dar sınırlar içinde bir hareket, işçi sınıfı hareketi. Komünist partisi elbette sınıfın ekonomik mücadelesini önemser. Ama temelde gerekli olan devrimci politik müdahaledir. Sorun, işçi sınıfı hareketini politikleştirmek, giderek devrimcileştirmektir. İşçi sınıfının gündemine politik sorunları koyabilmektir. İşçi sınıfının bugün kendi iktisadi çıkarlarını savunabilmek için bile politik hak ve özgürlüklere ihtiyacı var. Sendikal örgütlülüğü ve grev hakkını kullanmadan sermayeye karşı hangi direnişi nasıl gösterecek? Nitekim sorun TKİP VII. Kongresi Bildirgesi'nde de bu şekilde ortaya konulmuştur. Demokrasi mücadelesi ve toplumsal devrim gündeminin Bildirge'ye yansımalarıdır bu. Türkiye'de siyasal süreçler, sınıf hareketi ve Kürt sorunu üzerine bölümlerde bunu görebilirsiniz. Demokratik hak ve özgürlüklere her saldırı, dolaysız olarak sınıf hareketine ve Kürt hareketine saldırdır.

OPORTÜNİZME KARŞI MÜCADELE

Bugün Türkiye'de sol hareket kabaca iki ana akıma bölünmüş durumda. Bir tarafta demokrasi mücadelesi, demokratik Türkiye, cumhuriyetin demokratikleşmesi mücadelesine angaje olmuş bir akımlar grubu var. Öte tarafta da bağımsızlık, laiklik, devletçilik diyen sol Kemalist çizgide bir akımlar grubu var. Her iki sol kümenin de öne çıkardığı sorunlar, gerçekte demokratik siyasal sorunlar kapsamındadır. Ama bu sorunlar, bu şekliyle, bu akımların programatik-stratejik bakış açısını oluşturuyor. Yani bugün kalkıp hedef cumhuriyeti demokratikleştirmek demek, bir program ilan etmek, stratejik bir hedefi tanımlamaktır. Peki bu ne demektir? Bu kurulu burjuva düzeni kendi temelleri üzerinde demokratikleştirmek demektir. (Öteki küme aynı şeyi bağımsızlık hedefi vurgusu üzerinden yapıyor). Bugünün Türkiye'sinde bunun ne denli gerçekçi bir hedef olduğu bir yana. Ama kurulu düzeni kendi temelleri üzerinde demokratikleştirmeyi başarırırsanız, gerçekte böylece görünür bir gelecek için burjuva düzeni yıkılmaz hale getirirsiniz.

Burjuvazi baskıya, teröre, şiddete ya da faşizme keyfi nedenlerle ihtiyaç duymuyor. Burjuva sınıf egemenliğinin en sağlam biçimi aslında demokratik siyasal biçimdir. Ne var ki bununla götürüyor işleri. Ekmeği ve işi veremediği

zaman bunlar isteyen kafasına vurmak için sopaya davranmak zorunda. Yine de varsayalım ki gerçekten demokrasiye dayalı bir düzeni benimsedi, ekmek ve iş verecek, dolayısıyla hak ve özgürlükleri sorun etmeyecek bir durumda. Zaten ekmek ve iş verebildiği koşullarda, hak ve özgürlüklerin pratikte fazlaca bir anlamı kalmıyor. İşçi için sendikalaşma özel önemini yitiriyor, grev bir ihtiyaç olmaktan çıkıyor. Sokağa dökülmek, protesto gösterileri yapmak, çok özel durumlar dışında ihtiyaç olmaktan çıkıyor. Dolayısıyla, yinelemiş oluyorum, burjuva düzeni demokratik temeller üzerinde inşa etmek olanaklı olabilseydi, böylece burjuvazinin sarsılmaz egemenliği kurulmuş olurdu. Ama kurulamıyor. Çok geçmeden krizler burjuva düzenin kapısını yeniden yarıyor. Kriz geldiğinde ise ekmek küçülüyor, işsizlik büyüyor, sosyal haklar saldırılara hedef oluyor. İşte o zaman sopaya davranmak zorunlu hale geliyor. Zira krizin bedelini ödemeyi reddederek mücadeleye atılan, bunun için de atıl haldeki demokratik haklarını nihayet kullanmaya kalkan işçiyi, emekçiyi başka türlü dizginlemek olanağı kalmıyor.

Bu dünya çapında genel bir durum, genel bir eğilimdir. Artık gündemde çok yönlü krizler ve onların ayrılmaz bir parçası olarak militarizm ve savaşlar var. Krizlerin, militarizmin ve savaşların gündeme girdiği bir evrede ise temel özgürlükler sistemli bir saldırının konusudur. Ve bu her zaman da böyle olmuştur. Ukrayna'daki savaşın kışkırtıcısı olan iki ülke, İngiltere ve Almanya, henüz çok sınırlı bir grev hareketi karşısında bile grev hakkını kısıtlamaktan söz edebiliyorlar. Almanya düşünce ve gösteri hakkına kaba sınırlamalar getirebiliyor. Soykırımın hedefi Filistin halkıyla her türden dayanışmayı kategorik olarak yasaklıyor. En gelişmiş, en demokratik sanılan ülkelerde halen uygulama budur. Örneğin ABD'de, bir üniversite rektörünün Gazze'deki soykırıma karşı yapılan protestoya demokratik bir müsamaha göstermesi anında görevden alınmasına neden olabiliyor. Almanya'da parlamenter sistem işlese ne olur ki! Filistin'le ilgili gösteri yapmak istiyorsunuz, yapamazsınız diyor. Greve gitmek istiyorsunuz, gidemezsiniz diyor. Siyonizm diyorsunuz, diyemezsiniz diyor. Neredeymiş söz ve düşünce özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü?

Emperyalist ya da işbirlikçi olsun, burjuvazi hiçbir zaman demokrat değildir. Olduğu ve kurumlaştığı kadarıyla demokrasi hiçbir biçimde onun bir lütfu da değildir. Bunlar ancak zorlu mücadelelerle elde edilmiş kazanımlardır ve her zaman da potansiyel olarak burjuvazinin saldırı hedefleridirler. Parlamenter düzeni demokrasi diye sunmak burjuva

çağının en büyük aldatmacasıdır. Dört yılda bir sizi sandığa çağırıyorlar, oy kullanıyorsunuz, sonra da bir dahaki seçime kadar sizi siyasi yaşamın dışına itiyorlar. Seçmen desteği ile yetki alındı, parlamento ve hükümetler artık tam yetkili ve dolayısıyla tüm siyasal icraatların da asli unsurudur diye bakılıyor. Bu demokrasi değildir. Ya da temsili sisteme dayalı salt biçimsel burjuva demokrasisi işte gerçekte budur. Oysa gerçek demokrasi kitlelerin birlik halinde örgütlü olduğu ve toplumsal-siyasal yaşama etkin bir biçimde sürekli katılabildiği bir toplumsal düzendir. Gerçek bir sosyalist düzen de demokrasi tam olarak budur. Örgütlü kitlelerin siyasal yaşama, kamusal yaşama kesintisiz, etkin ve örgütlü bir biçimde katılımıdır. Bu varsa demokrasi vardır, ötesi bir aldatmacadır. Dört ya da beş yılda bir gidilen o sandığa geline yerde bir dizi ülkede en fazla yüzde 50-60'lık bir seçmen katılımı olabiliyor. Bunun yarısını alan iktidar ya da hükümet oluyor. Yani toplam seçmenin dörtte birinin oyu sözüm ona toplumun demokratik iradesi oluyor. Demokrasi diye sunulan aldatıcı oyun işte budur.

Burjuva toplumsal düzende olduğu kadarıyla demokrasi, kitlelerin mücadelesiyle kazanılmış hak ve özgürlükler yasalarla kayda geçmesi ve belli kurumsal ifadeler kazanmasıdır. Bu sendikalaşma ve grev hakkıdır, genel örgütlenme hak ve özgürlüğüdür, toplanma ve gösteri özgürlüğüdür, basın özgürlüğüdür vb. Bunlar varsa burjuva demokratik hak ve özgürlükler var demektir. Ama bunlar hep işçi sınıfı ve emekçilerin uzun yıllara yayılan zorlu mücadeleleriyle kazanılıyor, mücadeleyle korunuyor ve koşullara bağlı olarak da mücadele içerisinde kaybedilebiliyor. Yani burjuvazi tarafından gasp edilebiliyor.

Girişte, demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadele ederken bizim için sorun hiç de kapitalist ilişkiler temeli üzerinde demokratik bir düzene ulaşmak değildir demiştik. Sorun, zaten elde edilmişse temel hak ve özgürlüklerin kullanılması ve saldırılar karşısında savunulmasıdır; yoksa eğer, mücadeleyle kazanılmasıdır. Burada her hâlükârda önemli olan, bu mücadelenin nasıl ele alınacağı, hangi stratejik hedef içinde anlamlandırılacağıdır. Sorun devrimci bir bakış açısıyla ele alındığında, kapitalist toplum koşullarından kendi içinde ya da kendi başına bir demokrasi mücadelesi olamaz.

Tarihte geri toplumlarda bir demokratik devrim mücadelesi var, zorunlu bir tarihsel aşama olarak. Feodal ya da yarı-feodal ilişkilerin tasfiye edilmesi, köylülüğün özgürleşmesi mücadelesidir bu. Bu da bir tür toplumsal devrimdir

aslında. Kapitalizm öncesi toplumsal yapıyı etkin bir biçimde tasfiye etmek anlamında ve sınırlarında. Örneğin Rusya'da yarı feodal düzenin ve onun siyasal üst yapısı olarak Çarlık rejiminin tasfiyesi bu kapsamdadır. Çin'de bu içe dönük olarak feodal, yarı-feodal, komprador kapitalist ilişkilerin tasfiyesi, dışa dönük olarak emperyalist köleliğin son erdirilmesidir. Bu tür toplumlarda bile, demokratik devrim aşaması tarihsel, dolayısıyla stratejik bir zorunluluk olsa bile, bunun nasıl bir perspektif içinde ele alınacağı temel önemdedir. Bolşevizm ile Menşevizm arasındaki temel ayrım çizgilerinden biridir bu.

Ama modern sınıfların olduğu, kapitalist ilişkilerin oturduğu toplumlarda artık stratejik bir mücadele aşaması ya da hedefi olarak kendi içinde bir demokrasi mücadelesi yoktur. Demokratik siyasal ya da toplumsal sorunları yaratan ya da yeniden yeniden üreten artık bizzat burjuva toplumsal düzenin kendisidir. Sorun bu düzenin aşılmasıdır ve dolayısıyla demokrasi mücadelesi de bunun içinde bir anlam kazanır. Bu konuya zamansız olarak girmiş oldum, zira onu konunun teorik çerçevesi içinde ele alacağım. Yine de burada bu bağlantıya işaret etmem gerekiyordu.

FAŞİST AKIMLARIN YÜKSELİŞİ

Dünyayı son yirmi yıldır yeni bir tarihi evre olarak krizler ve savaşlar dönemi üzerinden değerlendiriyor, tartışıyoruz. Sovyetler Birliği dağılmak üzereydi ki ABD emperyalizmi Körfez'deki birinci savaşla (Ocak 1991) savaşlar dönemini başlattı. Irak'a müdahale edildi ve böylece yeni bir savaşlar dönemi başlatıldı. Ardından Yugoslavya'ya (1999) ve Afganistan'a (2001) yönelik emperyalist müdahaleler geldi. 2003'te Irak'a yeni bir saldırı gerçekleşti. 2010'lu yılların başında bunları Libya ve Suriye izledi. Artık yeni bir emperyalist savaşlar dönemi içinde idik. Şimdi Ukrayna savaşı var, Avrupa'nın göbeğinde.

Dünyaya halen çok yönlü krizler ve savaşlarla belirlenen bir tablo egemen. Krizler ve savaşların mayaladığı tarihsel zeminlerde burjuva gericiiliğinin yoğunlaşmış hali olarak faşizm ve elbette zaman içinde devrimler gündemde demektir. Birbirinin karşısı çıkış ve çözüm yolları olarak.

Dünya ölçüsünde karşı karşıya olduğumuz tarihsel tablonun genel çerçevesinin ötesine geçerek bir de güncel çerçeveye bakalım.

Halen Ukrayna'yı faşistler yönetiyor ve emperyalist batı dünyasının tam desteğine sahipler. Ukrayna'daki faşist sivil birlikler doğrudan Nazi sembollerini, gamalı haç taşıyorlar. NATO bayrağıyla

birlikte kendi gamalı haçlarıyla geniş gö-rüntüler veriyorlar. Bu demokrasi şampi-yonu batılı emperyalistler için herhangi bir sorun oluşturmuyor.

İtalya'yı halen Mussolini'nin mirası-na açıkça sahip çıkan faşist bir hükümet yönetiyor. Düne kadar faşist bir partinin yüzde 3-5 oy alması bile büyük bir sorun oluyor gibi görünüyordu, şimdi hükümet olmaları bile sorun edilmiyor. Mussoli-ni'nin torunları ülkeyi yönetiyor, bu en ufak bir rahatsızlık yaratmıyor. Alman-ya'nın eski bir bakanı, Meloni'yi savu-nuyor, solun bu konudaki gürültüsüne aldırmandan Avrupa Birliği içinde onunla yakın çalışma içinde olacağız diyor. Böy-lece faşist bir partiye gelecekteki muh-temel bir ittifakı bugünde meşrulaştır-maya yönelik bir söylem kullanıyor. Bu yarın ülke içinde faşist AfD ile "büyük koalisyon" demektir. Ve Almanya'da AfD halen ikinci büyük parti!

Fransa'da durum farklı değil, farklı olarak faşist parti ülkenin artık en büyük partisi.

Hollanda'da koalisyon görüşmeleri anlaşmazlığı olmasa, şimdi ülkeyi bir faşist başbakan yönetiyor olacaktı. Faşist parti ülkenin birinci partisi. Polonya'yı düne kadar faşistler yönetiyordu. Şimdi nöbet devri var ama onlar yedekte yeni-den sıralarını bekliyor. İsveç'te, Finlandi-ya'da faşist partiler artık hükümet ortağı. Bunlar "özgürlük sever halklar"dı güya. Arjantin'i faşist bir şarlatan yönetiyor, ABD ve Avrupa'nın tam desteğine sahip. Adam doğrudan faşizmi savunuyor, kim-se de bundan rahatsız olmuyor. ABD'deki eğilim de farklı değil. Trump'ın halen faşist bir ekibi var. Büyük ihtimalle yakında yeniden nöbeti devralacak.

Türkiye'deki dinci-faşist iktidardan söz ediyoruz. Ama İsrail'i de dinci-faşist bir iktidar yönetiyor. Üstelik Türkiye'de-kilerden daha beterler. Türkiye'de hiç değilse Kürtlere "bunlar böceklerdir, imha edilebilir" denilmiyor henüz. Halen İsrail'de Filistinliler için söylenen bu. Ve bütün sözde "demokratik", gerçekte em-peryalist Batı dünyası İsrail'in, dolayısıyla bu faşist kudurganlığın arkasında. Hiç de sorun olmuyor.

Daha sıralayabilirim. İspanya ve Por-tekez de hızla büyüyen faşist akımlar pey-dah ettiler şu son yıllarda. İspanya'daki şimdi üçüncü en büyük parti. Almanya'da ikinci, Macaristan, İtalya, Fransa ve Hol-landa'da halen birinci parti. Latin Ame-rika'dan Arjantin örneğini verdim. As-ya'dan çarpıcı bir örnek olarak Hindistan verilebilir. Kuşkusuz faşist partilerin yö-nettiği hükümetler, o ülkelerde faşizme geçildiği anlamına gelmiyor henüz. Fakat böylece faşist akımları olağanlaşıyor, sis-temin meşru siyasal unsurları haline geli-yorlar. Bu eğilimin yarın nereye evrilece-

ği ise, kriz ve savaş koşulları kadar sınıflar mücadelesinin akışıyla belirlenecek.

Halen içinde bulunduğumuz dünya-nın tablosu bu. Krizler, savaşlar ve faşiz-min yükselişiyle belirlenen bir tablo bu. I. ve II. emperyalist dünya savaşlarını ayıran döneme kriz egemendi. Ardından faşizm, onun ardındansa yeni bir emper-yalist dünya savaşı geldi. Bunları üreten sosyo-ekonomik ve sosyo-politik zemin aynıdır. İçerde faşizm dışarıda savaş! Dünya yeniden oraya olağan bir biçimde gidiyor. Ama daha yumuşak bir evrimle gittiği için bu yeterince fark edilmiyor ve dolayısıyla gereğince önemsenmiyor.

İktisadi kazanımlara ve sosyal haklara saldırı, neo-liberal yükseliş çerçevesinde son kırk yılın bir gerçeği aslında. Burjuva gericiğinin buna eşlik eden siyasal sal-dırısı da aynı şekilde kırk yıldır sürüyor. Şimdiyse bunun yeni, daha ağır, daha pervasız ve arsız safhalarına geçiliyor. "Yeni sağın yükselişi" olarak ifade edilen bu dönem 1980'lerle birlikte başladı. Söz konusu olan temel özgürlüklere, iktisadi kazanımlara ve sosyal haklara genel ve bütünsel bir saldırıydı. Küresel kapita-lizm '70'lerin ortasından itibaren yeni bir krize girmişti. '80'lerin başından itibaren bundan çıkış için burjuvazinin uyguladığı saldırı politikaları oldu bunlar.

'90'ların başında ise, Sovyetler Bir-liği'nin yıkılışının da yarattığı uygun at-mosferde, bu sefer dünya çapında bu saldırılar genelleştirildi. Sadece daha geri ülkelere yönelik politikalar olmaktan çıktı, sistemin genelinde uygulanmaya başlandı. Sovyetler Birliği engeli kalkmış-tı, devrim tehlikesi geride kalmıştı Devri-min en dip noktaya vurması burjuvaziye rahatlamıştı. Ve emperyalist metropol-lerde emekçileri devrimden alıkoymak için verilmiş olan tavizler adım adım geri alınmaya çalışılıyordu. Küreselleşme sal-dırısı dediğimiz böyle bir safhaydı.

2000'li yıllarda yeni bir safhaya geç-tik. 11 Eylül saldırıları bahane edilerek teröre karşı önlemler adı altında polis devletine geçiş somut bir politika haline getirildi. Ve o zamandan beri işlerin gelip nereye vardığını bugün görüyoruz. Savaş Ukrayna üzerinden Avrupa'nın göbeğine kadar taşındı. Yine krizlerin, emperyalist nüfuz mücadelelerinin, paylaşım müca-delelerinin bir ürünü oldu bu. Sovyetleri Birliği'nin yıkılışının ardından, Amerikan önderliğindeki batılı emperyalist sistem kendi egemenlik alanını alabildiğine ge-nişletti. Bu giderek somutta NATO ve Avrupa Birliği genişlemesi olarak gerçek-leşti. NATO genişlemesi Rusya'yı adeta nefes alamaz duruma düşürdü. Batılı emperyalistler, her ülke özgürdür, istedi-ği kuruma, dolayısıyla NATO'ya katılabilir diyorlar, Ukrayna'yı ve dolayısıyla onun üzerinden krize dönenen durumu kas-

tederek. Ama olayların gelişim seyrinin hiç de bu kadar masum olmadığı çok iyi biliyoruz. Soros'un 2004'teki "renkli dev-rim"inden ABD emperyalizminin doğ-rudan desteği ile 2014'de gerçekleşen faşist Maidan darbesine kadar, tüm bu süreç planlı bir müdahalenin ürünü oldu. Bu hiç de Ukrayna halkının özgür seçimi falan değildi.

Brzezinski Rusya'nın kuşatılmasında ve olanaklıysa çöktürülmesinde Ukrayna sorununun hayati önemini daha 1997'de yayınlanan kitabında açıklıkla ortaya koymuştu. Büyük Satranç Tahtası'nda, Rusya'yı Ukrayna'ya kadar kuşatacağız; Ukrayna'yı düşürebilsek, bu Rusya'nın sonu olur ve çok da iyi olur; ama yazık ki böyle bir şansımız yok, işi bu noktaya vardiroyamayız, diye yazmış bulunuyordu. 1997 üzerinden, artık o kadar da değil demek istiyordu. Ama sonuçta işi o nok-taya vardiroydılar ve daha da ötesine geç-mek istediler. Olup bitenin gerisinde bu var. Bu savaşı onlar, batılı emperyalistler, kışkırttılar, hazırladılar ve sonunda da yarattılar. Almanya'da dört dönem, yani tam on altı yıl başbakanlık yapmış Mer-kel utanmadan, biz Misk Anlaşması'nı sadece Ukrayna'ya zaman kazandırmak, yani Putin'i oyalayarak bu arada Ukray-na'yı silahlandırmak için imzaladık dedi kamuoyu önünde.

Sonuç olarak Ukrayna'da sürmekte olan savaş tümüyle batının izlediği em-peryalist politikaların bir ürünüdür. İş buralara vardiroydılar, savaşı Avrupa'nın göbeğine taşıdılar. Şimdi de savaşı ba-hane edip temel özgürlüklere yeni bir düzeyde saldırıya girişmiş bulunuyorlar. Lenin, "her savaş hakların yerine şidde-ti koyar" diyor. Hakları gasp eder, yerine baskı ve şiddeti geçirir ve tüm topluma dayatır. Bugün olan da budur.

Bugün temel demokratik haklar soru-nu Türkiye'nin olduğu kadar Avrupa'nın da bir sorunudur. Siyasal özgürlükler kullanılmadığı sürece, onlara sahip olup olmadığınızın farkında bile olmazsınız. Rosa Luxemburg "kıpırdamayan zincir-lerini fark edemez!" der. Bugünün Avru-pa'sında, çok uzun yılların sosyal-siyasal durgunluğunun ardından nihayet kıpır-dadığınızda, sizi durdurmaya, sınırlan-dırmaya çalışıyorlar. Sahip olduğunuzu sandığınız hak ve özgürlüklerin bir sınırı olduğunu, hatta duruma göre bir anlamı olmadığını hatırlatıyorlar size. Savaşlar patlak verdiğinde, krizler savaşlara var-dığında, her zaman olan işte tam olarak budur. Burjuva düzenin, onun sözde de-mokrasisinin temel önemde bir gerçe-ğidir bu. Burjuva demokrasisi sahte ve aldatıcıdır. Onun resmi sınırlarını belir-leyen, sermayenin çıkar ve ihtiyaçlarıdır. Buna aykırı her durumda onun kurallarını en kaba biçimde çiğnemek bizzat burju-

vazinin kendi davranışı olmuştur. İşlerin dünya ölçüsünde az çok iyi gittiği, dolay-sıyla emperyalist karlardan kendi emekçi sınıflarına tavizler verebildiği safhalarda, batılı burjuvazi hak ve özgürlüklere kat-lanır. Bu safha geride kalır kalmaz, temel haklara saldırı başlar. İktisadi ve sosyal hakları sınırlamak bir ihtiyaç haline gel-diğinde, bu beraberinde siyasal hakların da adım adım sınırlandırılmasını getirir.

Bugün böyle de bir tarihi evrenin için-deyiz. Bu nereye varır? Büyük bir dünya savaşı yıkımına mı, toplumsal devrimlere mi? Bunu şu an bilemiyoruz. Ama güç-lü mücadelelerle önü alınamazsa eğer, şu an girilen yoldan geriye dönüş yok, kimse bunu beklememelidir. Bundan ya görülmemiş bir yıkımla, insanlığın, kül-türün, canlı yaşamın, doğanın, bir bütün olarak gezgenin geri dönülemez bir yıkı-mıyla çıkılacaktır, ya da... Ya da'sını daha geçen yüzyılın başında dönemin mark-sistleri zaten formüle etmişlerdi: Ya bar-barlık içinde çöküş ya da sosyalizm!

Militarizme ve savaşa karşı mücadele de temel hak ve özgürlükler uğruna mü-cadele kapsamıdır. Bu mücadelenin ele alınışını konuşuyoruz. Bu mücadelenin önemi yeterli açıklıkta ortada. Netameli konularda toplanma özgürlüğünüz yok, protesto etme özgürlüğünüz yok. Kar-naval gibi geçen bir 1 Mayıs gösterisine izin verilse ne olur. Gerçek sorunlar söz-konusu olduğunda gerçekte toplanma ve gösteri hakkı fiilen yok. Toplanma ve gös-teri hakkı Filistin'deki soykırımı protesto etmektir, Ukrayna'daki savaşın karşısına dikilmektir, NATO'nun yayılmasına, hali-hazırdaki silahlanma histerisine, olağan-laştırılmaya çalışılan militarist tirman-maya karşı çıkmaktır. Bütün bunlar söz konusu olduğunda toplanma ve gösteri hakkını ya sınırlıyorlar ya da dosdoğru yasaklıyorlar. Dünya ölçüsünde bu hak-lara saldırı var. Temel haklar uğruna di-renmenin önemi ve aciliyeti buradan ge-liyor. Direniş dünya ölçüsünde bir ihtiyaç.

Dolayısıyla konuyu teorik ve ilkesel yönleriyle yeniden ele almak, açıklıklar yaratmak, bilinçleri aydınlatmak, tak-tiklerimizi ve politikalarımızı da buna dayandırmak durumundayız. Konu-nun TKİP VII. Kongresi'nin gündemine neden girdiğini anlatmak için giriş kap-samında söylemiş oluyorum bunları. Konunun teorik ve tarihsel açıdan, yanı sıra elbette partimizin programından ha-reketle ele alınacak temel önemde farklı yönleri var.

Bunları ikinci bir bölüm halinde ayrı-ca ele alacağım.

(Devam edecek...)

HAZİRAN 2025 TARİHLİ EKİM 337. SAYISINDAN ALINMIŞTIR...
WWW.TKİP.ORG

Ortadoğu'da kanlı oyun

13 Haziran 2025 sabahı, İsrail'in İran'a karşı başlattığı saldırı, Ortadoğu'da emperyalist-Siyonist planların yeni ve daha kanlı bir aşamaya geçtiğini gösteriyor. "Operation Rising Lion" (Yükselen Aslan Operasyonu) adı altında başlatılan savaşta Tahran, Tebriz ve diğer büyük kentlerdeki sivil yerleşim alanları bombalanırken, İran'ın askeri ve bilimsel altyapısı da hedef alındı. İlk belirlemelere göre yalnızca başkentte 80'in üzerinde sivil yaşamını yitiren, 300'ü aşkın kişi yaralandı.

Saldırının hedefinde yalnızca altyapı değil, İran'ın askeri alandaki lider kadroları ve bilim insanları da vardı. İran Genelkurmay Başkanı ve Devrim Muhafızları komutanı suikastla öldürüldü. İran'ın nükleer alanda çalışan bilim insanları da aynı şekilde katledildi. Bu tür suikastların, İsrail'in yıllardır yürüttüğü nokta hedefli katliam politikasının devamı olduğunu görmek zor değil.

Saldırının uluslararası boyutu ise daha da çarpıcı. ABD Başkanı Donald Trump'ın saldırılara ilişkin "mükemmel" ifadesini kullanması, yalnızca onay değil, aktif koordinasyonun da ifadesidir. Trump açıkça "Eğer İran anlaşma imzalamazsa (teslim olmazsa), onlardan geriye hiçbir şey kalmayacak" diyerek, emperyalist küstahlık ve pişkinliğin vardığı boyutu ortaya koydu. Jerusalem Post'un, saldırının ABD-İsrail koordinasyonu planlandığına dair ifşaatları da bu tabloyu tamamlıyor.

GÖRÜŞMELER OYALAMA, SALDIRI GERÇEKTİR

"Diplomasi" adı altında sürdürülen müzakereler, İran'ın askeri ve politik kapasitesini yok etmenin kılıfı olarak kullanıldı. İran'ın nükleer altyapısının hedef alınması ve Natanz'daki nükleer tesisin bombalanması, ateşe benzin dökmek olduğu gibi, o çokça övündükleri "uluslararası hukuk"un da kaba ihlalidir. İsrail ve arkasındaki emperyalist odaklar, tüm bölge halklarının yaşamını hiçe sayarak nükleer tesislere yönelik gerçekleştirdiği saldırılar, radyoaktif sızıntılara yol açmış ve bu durum Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu tarafından da doğrulanmıştır. Tehlike henüz geçmiş değildir ve bölge için ciddi tehdit olmaya devam ediyor.

Saldırıya yanıt

İran, saldırıya saatler içinde yanıt verdi. Tel Aviv, Hayfa ve diğer kentler, dalgalar halinde gönderilen balistik füzelerle hedef alındı. İsrail'in yıllardır "güvenlik garantisi" olarak sunduğu ve o çokça övündüğü "Demir Kubbe" bir kez daha delik-deşik edildi. ABD, İngiltere, Fransa ve diğer emperyalist ülkelerin İsrail'i korumak için kullandığı savunma sistemlerinin de İran'ın balistik füzelerini önleyemediği, İsrail'in uyguladığı sıkı sansüre rağmen sızan görüntülerden ve medyaya yansıyan bilgilerden anlaşılıyor. İran'ın üç İsrail F-35 savaş uçağını düşürdüğü ve bir pilotu sağ ele geçirdiği haberleri, İran'ın emperyalist kısıp ve ambargoya rağmen "savunma kapasitesini" yitirmediğini gösteriyor. Ancak "yalnızlaştırılan" İran'ın askeri kapasitesinin emperyalist-siyonist saldırı karşısında ne kadar tutunabileceği belli değil. ABD ile batılı emperyalistlerin mali, askeri, lojistik, teknik desteği ile savaşan İsrail'in, İran'ın vurduğu ve vuracağı darbelere ne kadar dayanabileceği de belli değil.

Bölgenin Orta Çağ artığı kukla rejimleri İran'a saldırıya açık destek sunmasalar da sevinçleri bakidir. Hizbullah ve Ansarullah gibi müttefikler ise saldırıları kınadılar. Hizbullah savaşa doğrudan katılmazken, Ansarullah ise İsrail'i balistik füzelerle vuruyor. Yemen'e saldıran Tel

Aviv'deki soykırımcı çetenin Ansarullah lideri Bedreddin El Husi'ye suikast girişiminde bulunduğu ancak saldırının başarısız olduğuna iddialar var.

İran'ın "ulusal savunma" politikası ise, emperyalistlerle müzakere üzerinden çözüm arayışlarıyla zayıflatılmış durumda. Ancak geline aşama, emperyalistlerin masaya sadece zaman kazanmak için oturduğunu ve nihai hedeflerinin "teslimiyet" ya da "askeri tasfiye" olduğunu bir kez daha ispatladı. Tel Aviv'deki soykırımcı çete de saldırı için 6 aydan beri ABD ile birlikte hazırlık yaptıklarını ilan etmekte gecikmediler.

"İKİ TARAF DA KARŞIYIZ" DİYENLER

Ortadoğu'daki bu yeni savaş cephesi, yalnızca bölge halklarının değil, dünya solunun da turnusol kağıdıdır. İsrail'in İran'a saldırısı, siyonizmin ve emperyalizmin ortak terörüdür. Dolayısıyla tavır da net olmalıdır. "Her iki taraf da suçlu" diyerek "eşit mesafede" duran liberal çevreler, fiilen saldırganın yanında yer almaktadır. Bu tür "dengeci" yaklaşımlar, emperyalist/Siyonist barbarların ideolojik hegemonya kurma çabasına hizmet etmekte, işgal ve katliamı meşrulaştırmaktadır.

İran'ın iç yapısına, rejimin karakterine ya da siyasal sistemine yönelik eleştiriler

elbette geçerliliğini korumalı. Ancak emperyalist/siyonist saldırı karşısında alınması gereken ilkesel tutum nettir: Mazlum halkların yanında, saldırgan güçlerin karşısında saf tutmak. Bugün İran'a yönelik saldırı, yalnızca bu ülkeyi hedef almıyor. Bölgedeki tüm anti-emperyalist ve direnişçi odakları tasfiye etmeyi de amaçlıyor.

ABD-İsrail tarafından İran'a karşı açılan bu yeni cephe, Ortadoğu halklarına karşı emperyalist/Siyonist barbarlık savaşının yeni bir düzeye çıkarılmasının tezahürüdür. Bu saldırı, emperyalist/İsrail haydutluğunun geldiği noktayı ve bölgede izlenen dizayn politikalarının nihai hedefini açıkça ortaya koyuyor. Yanıt, emperyalist metropollerden hareketle, birleşik, devrimci ve enternasyonalist bir hattan verilmelidir. Saldırının devam etmesi, savaşın genişlemesi ve bölgenin tamamen bir ateş çemberine dönmesi olasılığını artırıyor. Bu nedenle, yalnızca İran halkının değil, emperyalist merkezlerdeki ilerici ve devrimci örgütlerin, işçi ve emekçilerin, barıştan yana olan herkesin, tüm Ortadoğu halklarının ve dünya emekçilerinin, ABD ile İsrail tarafından başlatılan bu savaşa karşı net bir şekilde tavır alması hayati bir önem taşıyor.

İran saldırganlığa karşılık vermeye başladı

12 Haziran'ı 13 Haziran'a bağlayan gece İran'a saldıran soykırımcı İsrail rejimi savaş, yıkım ve ölümden beslendiğini birkez daha gösterdi. Saldırı, ABD emperyalizminin Ortadoğu'da izlediği sömürgeci-küstah politika kapsamında gerçekleştirildi. ABD Başkanı Donald Trump gelişmeler konusunda yaptığı açıklama, saldırının kimin kararıyla alındığını gösterdi. Saldırıdan duyduğu memnuniyeti, tiksinti verici bir pişkinlikle dile getiren Trump, "Ya teslim olursunuz ya da yok edilirsiniz" ifadeleriyle İran'ı tehdit etti.

Saldırıyı fiilen gerçekleştiren İsrail olsa da İran karşısındaki esas düşman ABD ile AB emperyalistleridir. Yani İran'ın karşısında sadece İsrail'e egemen olan dinci-faşist rejim değil tüm batılı emperyalistler de var. Bölge devletleri ise doğrudan ya da dolaylı bir şekilde Netanyahu'nun arkasında. Bundan güç alan Tel Aviv'deki soykırımcı çete, gün ortasında da saldırılara devam etti. İran'ın karşılık vermemesi, çetenin küstahlığının tepe noktasına ulaşmasına neden oldu.

İran, saldırılarda verdiği kayıplara ve Trump'ın tehditlerine rağmen akşam saatlerinde Tel Aviv, Hayfa ve İsrail'in diğer kentlerindeki hedefleri vurmaya başladı. Soykırımcı rejimin ordusu ve onu koruyan emperyalistlerin savunma sistemleri, İran'ın dalgalar halinde fırlattığı balistik füzelerin hedeflerine ulaşmasını engelleyemedi. İran Devrim Muhafızları Ordusu'nun (IRGC) yeni komutanı Tümgeneral Muhammed Pakpour, göreve atanmasının hemen ardından şu açıklamayı yapmıştı:

"Bugün siyonist rejimin İslam Cumhuriyeti'nin ulusal güvenliğini ve toprak

bütünlüğünü ihlal ederek işlediği suç cevapsız kalmayacak,"

"İran karşılık verecek mi, nasıl bir karşılık verecek" tartışmaları devam ederken İran'ın balistik füzeleri Tel Aviv, Hayfa ve diğer kentlere yağmaya başladı. İşgalci İsrail ordusunun sıkı bir sansür uygulamasına rağmen yansıyan ilk videolar, Demir Kubbe ile diğer savunma sistemlerinin İran'ın balistik füzelerinin çoğunu imha edemediğini gösteriyor. İsrail'in dört bir yanında alarm zillerinin çalması ve yansıyan kısmi görüntüler, onlarca balistik füzenin hedefine ulaştığına işaret ediyor. Siyonist medyanın verdiği haberlerde de onlarca balistik füzenin hedefine ulaştığı teyit edildi. Buna karşın saldırının kapsamı ve hangi hedefleri vurduğu

henüz belli değil.

ABD-İngiltere ikilisi başta olmak üzere batılı emperyalistlerin desteği ile gerçekleştirilen İsrail saldırısında İran'ın askeri, nükleer enerji santralleri, alt yapı tesisleri ve bilim insanlarının yaşadığı sivil binalar hedef alınmıştı. İran'ın da benzer hedefleri vurduğu yönünde değerlendirmeler var. İşgalci İsrail ordusunun komuta merkezi dahil, Tel Aviv'de birçok askeri noktanın vurulduğu belirtiliyor. Başka kentlerde de benzer hedeflerin vurulduğu yönünde haberler yansıyor.

İsrail'i balistik füze dalgalarıyla vuran İran, emperyalist/siyonist saldırılara karşılık verdi. Görünen o ki, ağır kayıplar vermesine ve ABD kaynaklı tehditlere rağmen hızla karşılık veren İran, em-

peryalist/siyonist güçlere karşı kendini savunma hakkını kullanacak. İran'ın gün içinde saldırgan İsrail'in iki F35 savaş uçağını düşürüp bir pilotu esir alması, savunma sistemlerinin yok edildiği iddiasının da doğru olmadığını gösterdi.

İsrail, ABD emperyalizminin destek ve onayı ile İran'a savaş ilan etti. Karşılık veren İran, saldırılara rağmen geri adım atmayacağı mesajını verdi. Savaşın seyri, Ortadoğu halklarının celladı emperyalist/siyonist güçlerin tutumuna bağlı olacak. Ortadoğu'da emperyalist/siyonist barbarlığa itiraz eden sesler duymak istemeyen Washington ve Tel Aviv'deki yayılmacı/saldırgan faşistler, sadece İran için değil tüm bölge halklarının geleceği için ciddi bir tehdit oluşturuyor.

Başkanlık koltuğuna ikinci kez oturur oturmaz saldırgan yüzünü gösteren Donald Trump, dış politikada olduğu kadar iç politika da zorbalığa dayalı bir yol izleyeceğini belli etmişti. İsrail'in Gazze'deki soykırımını protesto eden gençlere karşı süreli avı başlatan Trump, faşist zihniyetini göstermişti.

Trump'ın ilk hedefi Filistin halkıyla dayanışma eylemlerine katılan üniversite öğrencileri olurken, ikinci hedefi ise göçmenler oldu. İrkçı bir söylemle göçmenleri hedef Trump, onlara karşı da saldırıya geçti. Bu saldırıya karşı gelişen

Trump zorbalıkla bastırmaya çalışıyor

eylemler ise, tehditlere ve polis şiddetine rağmen devam ediyor. ABD'nin Los Angeles kentinde gözaltına alınan göçmenlerle dayanışma amacıyla yapılan eylemler üçüncü günü geride bırakırken, Trump yönetimi, kentteki polisin yanı sıra "Ulusal Muhafızları" da eylemcilerin üzerine sürdü. New Jersey'de kendisine ait golf tesislerinden Camp David'e geçerken havalimanında açıklama yapan Trump, Los Angeles'a Ulusal

Muhafız gönderdiğini ve gerekirse daha fazla muhafız birliği göndermeye hazır olduğunu söyleyerek tehditlerine devam etti. "Bu bir isyandı ve çok kötüydü. Ülkemize ve vatandaşlarımıza yönelik tehlike görürsek çok sert davranırız. Kanun ve düzenin sağlandığından emin olmalıyız" şeklinde konuşan Trump, ifade özgürlüğüne de gösteri hakkına da pervasızca saldırıyor.

Los Angeles'ta Göçmenlik ve Güm-

rük Muhafaza Dairesi (ICE) tarafından "düzensiz" göçmenlerin gözaltına alınmasını savunan Trump, kentin Demokrat yöneticilerini eylemlerden sorumlu tutarken, yaşanan olayların devam etmesine asla izin vermeyeceklerini söyledi. Eylemleri dağıtmak için saldıran polislerin biber gazı ve plastik mermi kullandığı görüldü. Polislerin saldırısına karşı direnen pek çok kişi gözaltına alındı. Buna rağmen eylemler devam ediyor. Polisin kaba şiddetine rağmen eylemlerde tutuklanan göçmenlerle dayanışma sürüyor.

ABD'den İran'a saldırı

Baş haydut da savaş alanına indi!

İran'a yönelik emperyalist müdahalede yeni bir evreye geçildi. ABD emperyalizmi, İran'a karşı savaşa doğrudan dahil oldu. Washington'daki baş haydut Trump, saldırıyı "başarıyla gerçekleştirdiklerini" dünyaya duyurdu.

ABD, İran'ın Fordo, Natanz ve İsfahan'daki nükleer tesislerini hava saldırılarıyla hedef aldı.

Amerikan B-2 "hayalet" bombardıman uçaklarıyla gerçekleştirilen saldırı ile İran'ın yer altındaki nükleer tesisleri hedef alındı. Saldırıya savaş gemilerinin de destek verdiği aktarıldı.

ABD Başkanı Donald Trump, saldırıyı sosyal medya hesabından duyurduğu mesajında; "Fordo artık yok. Tüm uçaklarımız İran hava sahasının dışında. Şimdi barış zamanı." ifadelerini kullandı. Trump, saldırının ABD, İsrail ve dünya için tarihi bir an olduğunu iddia etme pişkinliğinde bulundu ve "tam kapasiteli" bomba kullanıldığını övgüyle belirtmeyi de ihmal etmedi.

Trump, Beyaz Saray'dan ulusa sesleniş konuşması yapacağını ilan ederken, İsrail devlet televizyonu Kan, saldırıların İsrail'le tam koordinasyon içinde yürütüldüğünü duyurdu.

Bu gelişmeyle birlikte ABD, onuncu gününe giren bu savaşa ilk kez doğrudan ve fiilen dahil oldu. Böylece vekil güçler üzerinden sürdürülen emperyalist hegemonya mücadelesinin yeni bir evresine geçilmiş oldu.

İran'dan yapılan açıklamada, "Fordo tamamen yok edildi." diyen Trump'ın iddiasının aksine, tesisin saldırıdan sınırlı zarar gördüğü ve nükleer sızıntı olmadığı söylendi.

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA), ABD saldırılarının ardından Fordo dâhil tesis dışı radyasyon seviyelerinde herhangi bir artış saptanmadığını bildirdi.

Emperyalist/Siyonist saldırganlığa karşılık veren İran, işgal altındaki Filistin topraklarında (İsrail) bugün de birçok askeri hedefi vurduğunu duyurdu.

Cenevre'deki müzakerelerde estirilen iyimserlik rüzgârı eşliğinde gerçekleştirilen Amerikan saldırısı, zamana yayılan müzakere süreçlerinin ve uluslararası diplomatik girişimlerin kurmaca olduğunu ve devre dışı bırakıldığını gösteriyor.

ABD'nin yapmak istediği şey, küresel egemenlik çatışmasında elini güçlendirmektir.

Sahaya sürmeye çalıştıkları İran Şahı'nın oğlu gibi düşkün kuklalar üzerinden Amerikan güdümünde bir rejimin inşasını sağlamaktır.

Cenevre'de ve diğer başkentlerde yapılan müzakerelerin, yalnızca taktiksel oyalama seremonileri olduğu görülmüştür. Diplomasi, zamana oynayan bir sahne dekoruna dönüşmüştür; asıl niyet, B-2 uçaklarına yüklenen bombalarla sahaya taşınmıştır.

Hal böyleyken saldırının ardından Trump'ın, "Şimdi barış zamanı" demesi, kaba bir riyakarlıktır. Zira "barış" denilen şey, Fordo'nun ve sivil yerleşim alanlarının bombalandığı bir haritanın üzerine inşa edilmez.

Bu savaş sadece İran'a değil, Ortadoğu halklarına karşı açılmıştır. Hegemonya mücadelesinin kan gölüne çevirdiği Ortadoğu coğrafyasından ötesine taşınma riski her geçen gün büyümektedir.

ABD'nin yapmak istediği şey, küresel egemenlik çatışmasında elini güçlendirmektir.

Sahaya sürmeye çalıştıkları İran Şahı'nın oğlu gibi düşkün kuklalar üzerin-

den Amerikan güdümünde bir rejimin inşasını sağlamaktır.

Bu model daha önce Irak'ta denendi, Libya'da uygulandı, Suriye'de parçalı biçimde yürütüldü. Şimdi sıra İran'da. İran'ı yakıp yıkarak hegemonya savaşında elini güçlendirme hesabı yapan Washington'daki savaş kundakçılarının hedeflerine ulaşması bu kez her zamankinden zordur. Hatta tersi sonuçlarla da karşılaşabilir.

Bu saldırı, Batılı emperyalistlerin o çokça övündükleri "uluslararası hukuk" tamamen işlevsiz olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.

Ne BM Güvenlik Konseyi ne Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ne de başka bir uluslararası yapı bu saldırıyı engellemek için hiçbir şey yapmamıştır.

Uluslararası sistemin patronları artık oyunu kuralına göre oynamıyor; kuralları parçalayıp yeni "gerçeklikler" dayatıyor-

lar. Tek geçerli "kural" barbarlıktır: Gücü olan, hedeflerine ulaşmak için bombalar, yakıp yıkar, soykırım yapar vb...

Böyle bir tabloda dünya ciddi bir küresel savaş riski ile karşı karşıyadır. "İsrail-İran savaşı", ABD'nin doğrudan müdahalesiyle hegemonya mücadelesinin daha da kızışacağı açıktır. Rusya ve Çin'in bu duruma nasıl karşılık vereceği, savaşın ve bu mücadelenin yönünü etkileyecek temel faktörlerden biri olacaktır.

Bugün Ortadoğu'nun göğünde uçan hayalet uçaklar, sadece İran'ın değil, dünyanın geleceğini de hedef alıyor. Bu savaş, artık yalnızca nüfus alanları için verilmemektedir; insanlığın değerleri de bombaların altında gömülmek istenmektedir.

Şimdi barış isteyenler, barışın ancak emperyalizme savaşarak geleceğini bilmek zorundalar.

Terör devleti İsrail teröristlerle el ele

Filistin'de katliamlar tüm şiddetiyle sürerken, İsrail devleti "uluslararası hukuku", insan haklarını ve tüm "evrensel değerleri" bir kez daha ayaklar altına alıyor.

Filistin halkına yönelik topyekün imha savaşı artık yalnızca devletin resmi güçleriyle değil, suç şebekeleri ve kirli paramiliter unsurlarla da sürdürülüyor.

Siyonist İsrail rejiminin, Gazze'de Hamas'a karşı olduğunu iddia ederek yerel bir Bedevi klanını silahlandığı ortaya çıktı. Bu gelişme, yalnızca bölgede yaşanan insanlık dramını değil, aynı zamanda emperyalizmin yerel taşeronlar eliyle yürüttüğü kirli savaş taktiklerini de gözler önüne seriyor.

Filistin halkı, emperyalizmin direkt ve yerel işbirlikçileri aracılığıyla yürüttüğü çok katmanlı bir yok etme stratejisinin ortasında eşine az rastlanır bir direniş eşliğinde yaşam mücadelesi veriyor.

İsrail'in Gazze'ye dönük saldırıları doğrudan sivilleri hedef alan, insanlık dışı savaş taktikleriyle derinleşen bir soykırım olarak bütün dünyanın gözleri önünde sürmektedir. Netanyahu'nun dinci-faşist savaş kabinesinin Filistinli suç çetelerini ve paramiliter unsurları doğrudan silahlandırarak Gazze'deki operasyonlarda kullanması, yalnızca İsrail'in değil, onu koruyup destekleyen ABD ve AB emperyalistlerinin savaş suçu ortaklığını da tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır.

Suç şebekeleriyle ittifak yeni "normal" mi, derinleşen kriz mi?

İsrail, Refah bölgesinde faaliyet gösteren ve yardım konvoylarını yağmalamakla suçlanan, Yaser Ebu Şebab adlı kişinin başını çektiği paramiliter çeteyi silahlandırarak resmi ordusunun parçasıymış gibi sahaya sürmüştür.

Bu çete, Avrupa Dış İlişkiler Konseyi gibi Batı merkezli kuruluşlar tarafından dahi bir suç örgütü olarak tanımlanırken, Netanyahu rejimi bu yapıya açıkça destek vererek askeri operasyonlarda bir maşa olarak kullanmaktadır.

İsrail'in eski Savunma Bakanı Avigdor Lieberman'ın bile "suç şebekesi" olarak tanımladığı ve "İŞİD'le özdeşleşen bir grup caniyeye silah verildiğini" kamuoyuna açıklamak zorunda kalması, söz konusu şebekenin niteliği hakkında yeterince fikir veriyor.

Bu durumun normalleştirilmeye ça-

lışılması, emperyalist/Siyonist güçlerin krizinin derinliğini yansıtmaktadır. Netanyahu'nun "İsrail askerlerinin hayatını kurtarıyoruz" açıklaması, savaş suçu işlemeye kılıf uydurma çabasıdır. Bu ifade, emperyalist-Siyonist ahlakın çöküşünü, barbarlığın strateji haline getirildiğini açıkça göstermektedir.

SİVİL KİYIMI DERİNLEŞTİREN "YENİ" SAVAŞ DOKTRİNİ

Bu kirli iş birliğinin sonuçları, ölümün kol gezdiği Gazze'nin her köşesinde hissedilmektedir. Refah ve Han Yunus başta olmak üzere birçok yerleşim yerine bu çeteler tarafından düzenlenen saldırılarda onlarca Filistinli hayatını kaybetmiş, bir o kadarı da yaralanmıştır.

Dinci-faşist Netanyahu kabinesinin "Tahliye/etnik temizlik çağrıları" ise sivilin can güvenliğini sağlamak için değil, "soykırıma devam" talimatı olarak kullanılmaktadır.

Aylardır abluka altında yaşayan halk için gidecek bir yer kalmamışken, paramiliter çetelerin "yerel kontrol noktaları" oluşturması ve halkı Mısır sınırında kurulan çadır kamplarına yönlendirmesi, "insani yardımın" bir askeri denetim aracı olarak kullanıldığını gösteriyor.

Bu kamplar, yalnızca açlıkla yüz yüze bırakılan halkın bir nebze gıda temin et-

mesini değil, aynı zamanda İsrail'in "Filistinli yüz" taktiğiyle işgaline meşruiyet kazandırmasını amaçlamaktadır. Böylelikle İsrail devleti, doğrudan kendi askerini sahaya sürmeden, içerden devşirdiği kirli taşeronlar üzerinden operasyonlarını yürütmektedir.

EMPERYALİST TAŞERONLAŞTIRMA TAKTİKLERİNİN TEZAHÜRÜ

İsrail'in paramiliter yapı kullanımı yeni değildir; ancak bu defa doğrudan suç şebekeleriyle kurduğu organik ilişki, emperyalist-Siyonist savaşın taşeronlaştırma stratejisinin günümüzdeki en açık örneklerinden biridir.

ABD'nin Latin Amerika'daki kontraları, Afrika'daki etnik milisleri ya da Orta-doğu'daki IŞİD benzeri yapıları destekleyerek yürüttüğü savaş stratejisi, bugün İsrail üzerinden Filistin halkına karşı uygulanmaktadır.

Bu kirli savaş yöntemi ile Hamas değil Filistin halkı hedef alınmakta; insani yardım engellenmekte, toplumun ekonomik ve sosyal dokusu parçalanmakta, direniş bilinci kırılmak istenmektedir.

Suç çeteleri ve "yerel" paramiliter güçler, yalnızca askeri alanda tetikçi olarak değil; toplumsal çözülme yaratabilmenin bir aracı olarak da devreye sokulmaktadır.

İSRAİL-EMPERYALİZM ORTAKLIĞININ KIRLI ANATOMİSİ

Gazze'de yaşananlar, planlı ve çok katmanlı bir soykırım sürecidir. Bu sürecin failleri yalnızca Tel Aviv'deki savaş suçlusu çete değil; bu uygulamaları siyasi ve askeri olarak destekleyen ABD, AB, Orta Çağ artığı Körfez devletleri ve diğer emperyalist güçlerdir.

Terör devleti İsrail, doğrudan saldırılarla elde edemediğini, "yerel" terörist çeteleri taşeronlaştırarak ve silahlandırarak, savaş suçlarını yaygınlaştırarak elde etmeye çalışmaktadır. İsrail, bu yöntemle, işlediği suçların görünürlüğünü azaltabileceğini de var saymaktadır.

İsrail'in "suçlu klanlar" ile yaptığı iş birliği, emperyalist savaş mimarisinin güncel bir örneği olarak kayda geçmiştir.

Bugün Filistin halkına reva görülen bu "kader", tüm dünya halkları için açık bir uyarıdır: Emperyalist kapitalizmin halklara vaat ettiği yalnızca yıkım, yağma ve ölümdür. Bu karanlığa karşı tek çıkış yolu ise halkların enternasyonal dayanışmasının örülmesi, anti-emperyalist/anti-Siyonist mücadelenin yükseltilmesi ve bölgesel devrimci direnişin örgütlenmesinden geçiyor.

“Demokrasi” ambalajından “cihatçı terör” çıktı!

E. Bahri

ABD, yakın döneme kadar emperyalist saldırılarını “demokrasi götürme”, “halkları diktatörlerden kurtarma” gibi söylemlerle gerekçelendiriyordu. Bu “kaba sahtekarlık”, uluslararası medya tekelleri ve dünyadaki uzantıları tarafından “mutlak doğru” diye servis ediliyordu. Buna göre, halen sömürünün, gericiliğin, zorbalığın ve faşizmin kaynağı olan kapitalist emperyalizm, “halklara demokrasi ve özgürlük götürmek” gibi “yüce” bir görev için ordularını seferber ediyordu.

Suudi Arabistan’ı son ziyaretinde yaptığı konuşmada kendisinin Neocon olmadığını söyleyen Donald Trump, “ABD’nin artık başka ülkelere demokrasi götürmek için çaba sarf etmeyeceğini” söyledi. Emperyalist yayılmacılık politikasındaki değişimi anlatmaya çalışan Trump da “demokrasi götürme” söylemlerine sanki somut bir olguymuş gibi atıf yaptı. Trump’ın “paradigma değişikliği” diye sunduğu şey, ABD’nin emperyalist saldırıganlık ve savaş politikasında bir değişimle değil, bunun biçimi ve öncelikleriyle ilgilidir. Yani artık sahtekarca “demokrasi götürüyoruz” demeyecekler. Yani artık sahte bir maskeye ihtiyaç duymayacak kadar pervasızlar.

Donald Trump, ikinci başkanlık dönemi başlar başlamaz emperyalist yayılmacılık politikasını aleni bir şekilde icra edeceğini tam bir pişkinlikle ilan etmişti. Grönland adalarını satın almak, Kanada’yı ABD’ye katmak, Panama kanalına el koymak gibi hedefleri olduğunu dile getiren Trump, yayılmacı/saldırgan tutumunu belli etmişti. Suudi Arabistan ziyareti sırasında HTŞ’nin şefi cihatçı terörist Ebu Muhammed el Colani (Ahmet Şara) ile poz vererek pervasızlığını bir kez daha tekrarladı. Cihatçı terör örgütleri, elbette her zaman İngiliz-Amerikan emperyalistleriyle birlikte çalıştı. Ancak daha önce bu kirli/kanlı işbirliği istihbarat elemanları ya da onların kurduğu paravan örgütler/şirketler üzerinden yürütülüyordu. Şimdi ise bizzat ABD Başkanı, dün arama listelerine aldıkları bir teröristle poz vermekte en ufak bir mahcubiyet duymuyor.

Colani ile görüşmesinde 1969’dan beri Suriye’ye uygulanan yaptırımların erteleneceğini (fiilen kaldırılacağını) ilan eden Trump, bunun için belli şartlar koş-

muştı. Bu şartlardan biri, Suriye’deki yabancı cihatçı teröristlerin sınır dışı edilmesi idi. Kuşkusuz ki Trump’ın esas hedefi, Colani’ye Siyonist İsrail’in ayakları altında paspas olması için gerekli dayatmaları yapmak. Colani buna dünden razıydı, ki İsrail Suriye’yi bombalarken HTŞ şefleri Filistin direniş örgütlerini Şam’dan sınır dışı etmekle meşguldü. Colani, İsrail’e yaltaklanarak “Aynı düşmanlara karşı (İran-Lübnan Hizbullah) savaşıyoruz, Suriye hiçbir zaman İsrail için bir tehdit kaynağı olmayacaktır” diye güvenceler vermeyi sürdürüyor. Güney Suriye topraklarını işgal eden İsrail’e yaranmak, halen HTŞ ve Colani’nin öncelikleri arasında. Suriye’yi bombalayan İsrail’e böyle yaltaklananlar cihat ilan ederek Alevileri katletmeye, genç kadınları kaçırıp toplu tecavüze maruz bırakmaya, pazarlarda satmaya devam ediyor.

Bu süreçte vurgulanması gereken temel noktalardan biri de HTŞ ile Colani’nin akıl hocalığını İngiliz istihbaratı ile MİT’in üstlenmiş olmasıdır. Halen Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de devam eden Türkiye-İsrail pazarlıklarında rol alan Erdoğan rejimi, Şam’daki cihatçı terör emirliği ile Tel Aviv’deki dinci-faşist Netanyahu rejimi arasındaki bağları güçlendirmeye çalışıyor. Emperyalist/Siyonist güçlere hizmette hiçbir kusur göstermeyeceğini kanıtlamaya çalışan AKP-MHP rejimi, bunun karşılığında Suriye’nin yağ-

masından en büyük payı kapabileceğini var sayıyor. Bunu başarabilirse eğer, Suriyeli Kürtlerin kazanımlarını en asgariye çekebileceğini de hesaplıyor.

Erdoğan rejimi bu noktada yalnız da değil. Orta çağ artığı Körfez emir ve kraları da ona eşlik ediyor. Suudi Arabistan veliaht prensi, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile Katar emirleri de ortak tutum içindeler. Bu çabaların ilk sonucu Trump, bin Selman ve Colani üçlüsünün birlikte poz vermesi olmuştu. O noktada durmayan Trump, yaptırımların kaldırılması için yabancı teröristlerin Suriye’den sınır dışı edilmesi talebinden de vazgeçti. Trump yönetiminin sözcüleri, on binlerce kişiden oluşan katil sürülerinin HTŞ emirliğine entegre edilmesinin daha isabetli olacağını ilan ettiler. Örneğin, ABD’nin Ankara Büyükelçisi ve Trump’ın Suriye “özel temsilcisi” Thomas Barrack, Şam ziyareti sırasında Reuters’a verdiği demeçte, “Şeffaflık kaydıyla bu konuda bir mutabakat olduğunu söyleyebilirim” dedi. Bu kişilerin (cihatçı katillerin) birçoğunun Suriye’nin yeni yönetimine “çok sadık” olduğunu iddia eden Barrack, “onları dışlamak yerine bir devlet projesi içinde tutmanın daha iyi olduğunu” savundu.

Şam’daki terör emirliğinin başı Colani, aylar önce yabancı teröristlerin en azılılarına yüksek rütbeler dağıtmıştı. Zaten Colani’yi “Suriye Cumhurbaşkanı” seçenler de Suriyeli emsalleriyle birlikte o azılı katillerdi. Suriye halklarının iradesi

en hoyrat biçimde çiğnenerek yapılmıştı o “seçim”.

Trump yönetimi şahsında ABD emperyalizmi, bir halklar mozaiki olan Suriye’nin “yönetimini” dünyanın en azılı cihatçı katillerine teslim etti. “Uygar Batı” tarafından cihatçı terör örgütlerine gösterilen bu “teveccüh”, HTŞ’nin kurduğu emirliğin hem ABD hem İsrail uşağı olmasıyla bağlantılıdır. Colani’yi yetiştiren İngiliz, ABD istihbarat örgütleri ve bu alanda “taşeron aktör” olarak kullandıkları MİT, azılı katillerin sakallarını kırıp kravat taktırarak onları “normal” diye dünyaya pazarladı. Yani sıra Türkiye, Suudi Arabistan ve BAE gibi devletler ile medyaları da aynı telden bu kirli/kanlı oyuna ortak oldular. Trump yönetimi ve onu takip eden AB şeflerinin Colani ile kucaklaşmaları, cihatçılara “normal siyasetçi” muamelesi yapılmasının yolunu açtı. Uzun yıllardan beri yaptıkları vahşetle anılan, üç ay önce Alevi soykırımını yapan, halen de her gün cinayetler işlemeye devam edenler artık saraylarda ağırlanıyor. Dünyanın en büyük emperyalist devletin Başkanı Trump, Colani gibi biriyle aynı masaya oturup birlikte poz verebiliyor.

Batılı emperyalistler güya halkları “diktatörlerden kurtaracak, onlara “demokrasi ve özgürlük” götüreceklerdi. Oysa ülkeleri yakıp yıkmaları ve halkları kıyımdan geçirdikleri yetmiyormuş gibi, cihatçı katil sürülerini halkların üzerine salmış bulunuyorlar. Aynı emperyalist güçler, dünyanın en azgın katillerine Suriye gibi bir ülkeyi teslim ederek hem gerçek niyetlerini hem de gerçek hedeflerini ayan-beyan ortaya koydular.

Lenin’in, “Emperyalizm, kapitalizmin en yüksek ve son aşamasıdır. Bu aşama artık ilerici değil, çürüyen ve gericileşen kapitalizmdir” saptaması, batılı emperyalistlerin “demokrasi” ambalajının içinden “cihatçı terör” belasının çıkmasının sebepleri hakkında fikir veriyor. Bu çağda antiemperyalist olunmadan gericiliğe karşı net bir duruş sergilenemeyeceği gibi, cihatçı teröre karşı mücadeleyi antiemperyalist mücadele ile birleştirmeden varılabilecek bir yer de yoktur. Zira bu ikisi bir ve aynı bütünü oluşturan parçalarıdır.

100 yıl sonra yeniden “faşizm tehlikesine karşı” mektup...

“Bu mücadele sürekli bir mücadeledir”

1925'te, İtalya'da bir grup akademisyen, yazar ve araştırmacı, Başbakan Benito Mussolini ve faşist rejimine karşı kamuoyunu uyarmak amacıyla gazetelerde açık mektup yayımlamıştı. Şiddet ve baskı yerine özgür basın, insani değerler ve demokratik yöntemlerin savunulduğu metinde, “doğuştan gelen iyilik” çağrısında da bulunuluyordu.

Bu mektubun yayınlanmasının üzerinden geçen tam yüz yılın ardından benzer kaygılar taşıyan dünyanın farklı ülkelerinden akademisyen, araştırmacı ve yazarlardan oluşan 422 kişi faşizme karşı uyarıda bulunan yeni bir “açık mektup” yayımladı. Aralarında en az 30 Nobel ödüllü ismin de yer aldığı bu kişilerin imzaladığı mektup “faşizm tehdidinin geri döndüğüne” ve buna karşı durulması çağrısında bulunuyor.

Washington Pos, Guardian, Domani, Repubblica, Liberation, Folha, Financial Review, Faz gibi yayın kuruluşlarında yayınlanan, “Bu mücadele sürekli bir mücadeledir. Sesimiz, hareketlerimiz ve ilkelerimiz otoriterliğe karşı bir siper olsun. Bu mesaj, yenilenmiş bir meydan okuma bildirisi olsun” çağrısı yapan bildirinin tam metni şöyle:

“1 Mayıs 1925'te, Mussolini iktidardayken, bir grup İtalyan entelektüel Mussolini'nin faşist rejimini açık bir mektupla kınadı. İmzacılar -- bilim insanları, filozoflar, yazarlar ve sanatçılar -- özgür bir toplumun temel ilkeleri olan hukukun üstünlüğü, kişisel özgürlük ve bağımsız düşünce ilkelerinden, kültür, sanat ve bilimden yana tavır aldılar. Faşist ideolojinin acımasız dayatmalarına, büyük kişisel riskler alarak açıkça karşı çıkmaları, muhalefetin yalnızca mümkün değil, aynı zamanda gerekli olduğunu da kanıtladı. Bugün, yüz yıl sonra, faşizm tehdidi geri dönmüştür. Dolayısıyla, bugün de aynı cesareti göstermeli ve faşizme yine meydan okumalıyız.

Faşizm bir asır önce İtalya'da ortaya çıktı ve modern diktatörlüğün başlangıcının işaretini verdi. Birkaç yıl içinde, farklı isimler altında ama temel biçimleri koruyarak Avrupa'ya ve dünyaya yayıldı. İktidarı ele geçirdiği her yerde, otokrasinin hizmetinde güçler ayrılığının altını oydu, muhalefeti şiddet yoluyla susturdu, basının kontrolünü ele geçirdi, kadın haklarının ilerlemesini durdurdu ve işçilerin

ekonomik adalet mücadelelerini bastırdı. Doğası gereği, bilimsel, akademik ve kültürel faaliyetlere adanmış tüm kurumlara nüfuz ederek amaçlarını çarpıttı. Yaratdığı ölüm kültü, emperyalist saldırganlığı ve soykırımcı ırkçılığı yücelterek İkinci Dünya Savaşı'nı ve Holokost'u tetikledi, on milyonlarca insanın ölümüne ve insanlığa karşı suçlara yol açtı.

Öte yandan, faşizme ve faşist ideolojiye karşı direniş, toplumları ve uluslararası ilişkileri örgütlemenin alternatif yollarını hayal etmek için verimli bir zemin oluşturdu. İkinci Dünya Savaşı'ndan çıkan dünya, Birleşmiş Milletler Antlaşması, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Avrupa Birliği'nin kuramsal temelleri ve sömürgecilğe karşı geliştirilen hukuki argümanlara rağmen, derin eşitsizlikleri içermeye devam etti. Ama aynı zamanda, uluslararası bir hukuk düzeni kurmak için kararlı bir girişim de sergileyerek, sadece medeni ve siyasi değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve kültürel hakları da içeren evrensel insan haklarının korunmasına dayanan küresel demokrasi ve barışa yönelik bir beklentiyi yeşertti.

Faşizm hiçbir zaman ortadan kalkmadı, sadece bir süre kenarda kaldı. Ancak son yirmi yılda, faşist özellikleri açıkça sergileyen yeni bir aşırı sağ hareket dalgasına tanık olduk: demokratik norm ve kurumlara saldırılar, ırkçı söylemlerle süslenmiş aşırı milliyetçilik, otoriter yönetimler ve otoriter geleneklerin kurguladığı din, cinsellik ve toplumsal cinsiyet normlarına uymayanların haklarına yönelik sistematik saldırılar. Yerleşik demokratik sistemler de dahil olmak üzere, tüm dünyada ortaya çıkan bu yeni faşist hareketler, gittikçe artan eşitsizliklere ve sosyal dışlanmaya çözüm getiremeyen iktidarlara karşı duyulan yaygın memnuniyetsizliğin bir takım otoriter figürler

tarafından istismar edilmesi sonucunda. Bu kişiler, bilinen eski faşist senaryoya sadık bir şekilde, seçim başarılarını halktan alınmış sınırsız bir yetki olarak yorumlayarak, ulusal ve uluslararası hukukun üstünlüğünün altını oymakta, yargının, basının, kültür kurumlarının, yüksek öğretimin ve bilimsel kurumların bağımsızlığını hedef almakta, hatta temel bilimsel verileri ve bilgileri yok etmeye çalışmaktadır. “Alternatif gerçekler” uydurmakta ve “iç düşmanlar” icat etmekte. Kendi otoritelerini ve ultra zengin %1'in otoritesini sağlamlaştırmak için güvenlik kaygılarını silah olarak kullanmakta ve taraftarlarına sadakat karşılığında ayrıcalıklar tanımaktalar.

Muhalefet gruplarının keyfi gözettiler, şiddet tehditleri, sınır dışı etmeler ve amansız bir dezenformasyon ve propaganda kampanyası yoluyla giderek daha fazla bastırıldığı bir süreç yaşamaktayız. Bu süreç; bazıların kayıtsız davrandığı, bazıların ise tekno-faşist heveslileri olduklarını saklamadığı geleneksel ve sosyal medya baronlarının desteğiyle işletilmektedir. Demokrasiler elbette kusursuz değildir. Henüz yeterince kapsayıcı olmadıkları gibi, yanlış bilgilendirmeye karşı da savunmasızdırlar. Bununla birlikte, demokrasiler doğaları gereği entelektüel ve kültürel ilerleme için verimli bir zemin sağlar ve bu nedenle de her zaman gelişme potansiyeline sahiptir. Demokratik toplumlarda insan hakları ve özgürlükler genişleyebilir, sanat gelişebilir, bilimsel keşifler ilerleyebilir ve bilgi artabilir. Demokratik kurumlar fikirlere meydan okuma ve güç yapılarını sorgulama, kültürel açıdan rahatsız edici olsa bile yeni teoriler önerme özgürlüğü tanır ki bu da insanlığın ilerlemesi için elzemdir. Demokratik kurumlar, sosyal adaletsizlikle-

rin ele alınması için en iyi çerçeveyi ve savaş sonrası vaat edilen çalışma, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, kültürel ve bilimsel hayata katılım ve halkların kolektif kalkınma, kendi kaderini tayin etme ve barış haklarının yerine getirilmesi için en güçlü umudu sunar. Bunlar olmazsa insanlık durağanlık, artan eşitsizlik, adaletsizlik ve felaketle karşı karşıya kalacaktır, özellikle de yeni faşist dalganın reddettiği iklim krizinin oluşturduğu varoluşsal tehdit felaketi ile.

Hiper-bağılantılı dünyamızda demokrasi tek başına var olamaz. Ulusal demokrasiler güçlü kurumlara ihtiyaç duyarken, uluslararası iş birliği de uluslar arasındaki ilişkileri düzenlemek için demokratik ilkelerin ve çok taraflılığın etkin bir şekilde uygulanmasına ve sağlıklı bir toplum için çoğulcu ve katılımcı süreçlere gerek duymaktadır. Hukukun üstünlüğü sınırları aşmalı ve uluslararası anlaşmalara, insan hakları sözleşmelerine ve barış paktlarına saygıyı gerçekleştirmelidir. Mevcut küresel yönetim ve uluslararası kurumların iyileştirilmesi amaçlanmalyken, bunların kaba güç, alışveriş ve çıkar mantığı ve askeri kuvvet ile yönetilen bir dünya lehine erozyona uğraması, sömürgecilik, acı ve yıkım dönemine kaymak demektir.

1925'te olduğu gibi, biz bilim insanları, filozoflar, yazarlar, sanatçılar ve dünya vatandaşları, faşizmin her türlü biçimiyle yeniden dirilişini kınamak ve buna direnmekle sorumluyuz. Demokrasiye değer veren herkesi harekete geçmeye çağırıyoruz:

Demokratik, kültürel ve eğitim kurumlarını savunun. Demokratik ilkelerin ve insan haklarının ihlal edilmesine karşı çıkın. Sessizliği öneren önleyici itaati reddedin.

Yerel ve uluslararası kolektif eylemlere katılın. Mümkün olduğunda boykot ve grev yapın. Direnişi görmezden gelinmez ve bastırılması maliyetli hale getirin.

Gerçekleri ve kanıtları savunun. Eleştirel düşünceyi teşvik edin, çevre ve gruplarınızla bu temelde ilişki kurun.

Bu mücadele sürekli bir mücadeledir. Sesimiz, hareketlerimiz ve ilkelerimiz otoriterliğe karşı bir siper olsun. Bu mesaj, yenilenmiş bir meydan okuma bildirisi olsun.”

AfD'nin "savaşçı kültür" çağrısı

Veli Aydın

22 Mayıs 2025'te, Alman Federal Meclisi'nde (Bundestag) yapılan tartışmada, ırkçı-faşist Almanya için Alternatif (AfD) partisinin bir kez daha militarist ve gerici söylemlerini açıkça beyan etmesi, yalnızca Almanya'nın iç politikası açısından değil, küresel açıdan da ciddi bir tehdit işareti oldu.

AfD Milletvekili Hannes Gnauck, Bundeswehr'in (Alman Silahlı Kuvvetleri) "çok yumuşak" hale geldiğini öne sürerek, ABD'nin Donald Trump yönetimindeki "savaşçı kültürü"nü örnek alan bir "reform" çağrısı yapması saldırganlık histerisinin giderek şiddetlendiğini gözler önüne serdi. İki emperyalist paylaşım savaşını başlatan Alman emperyalizminin, buna üçüncüsünü eklemekte beis görmeyecek kadar zıvanadan çıkmaya başladığı görülüyor.

Almanya, 20. yüzyılda iki kez dünya savaşına sebep olmuş, ikincisinde Nazi faşizminin yarattığı yıkım, on milyonlarca insanın ölümüne, soykırıma ve insanlık dışı uygulamalara yol açmıştı. Savaş sonrası Almanya'da kurulan düzenin temelinde "militarizmin sınırlandırılması ve ordunun sivil denetim altında tutulması" gerektiği ilkesi benimsenmişti. Ancak AfD'nin Bundeswehr'i bir "savaşçı orduya" dönüştürme çağrısı, Almanya'nın faşist geçmişine "hesaplaşmada" yaratılan toplumsal hafızayı silme çabasının varlığı boyut hakkında fikir veriyor.

Gnauck'un, ordu içinde "cinsiyet eşitliği" görevlilerini, "iklim dostu" projeleri ve askerler için sağlanan psikolojik refah olanaklarını "ideolojik çürüme" olarak tanımlaması ise faşist ideolojinin klasik tezahürüdür.

İnsan hakları, eşitlik, çevre bilinci ve kolektif yaşam değerleri "zayıflık" olarak damgalanmakta, yerine saldırgan, eril bir savaş kültürü ikame edilmek istenmektedir. Bu, sadece içeride baskıcı bir devlet yapısını değil, dış politikada da saldırgan bir çizgiyi meşrulaştırmaya çalışan bir ajandanın hayata geçirilmesine duyulan özleme işaret ediyor.

"Trumpizm"ın gölgesinde bir askeri reform

Gnauck'un konuşmasında övgüyle bahsettiği Trump döneminin "savunma" politikaları, ABD ordusundaki "ilerici" reformların tasfiye edilmesini ve savaş

yanlısı bir "geleneksel değerler" sisteminin ihya edilmesini hedeflemektedir.

Trump'ın Savunma Bakanı Pete Hegseth'in ordu içindeki çeşitlilik programlarını kesmesi ve "savaşçı ahlakı" geri getirme sözü, açıkça emperyalist müdahaleciliği ve ulusal üstünlükçü militarizmi yüceltmektedir.

AfD'nin bu modeli örnek alarak Alman ordusunda istediği "savaşçı kültür", yalnızca tehlikeli bir militarist dönüşüm değil, aynı zamanda Almanya'yı yeni ve kalet savaşlarına sürükleyecek potansiyel bir kırılma noktasıdır.

Gnauck'un "Her personel şirketinde cinsiyet danışmanları olan CEO'lara ihtiyacımız yok, savaşabilecek ve savunabilecek erkek ve kadınlara ihtiyacımız var" sözleri, neoliberal yönetim biçimlerine karşı bir eleştiriden çok, faşist liderlik fetişizminin yeniden üretimi olarak ele alınmalıdır.

İklim ve sosyal haklar düşmanı AfD milletvekilinin, kışlaların "iklim dostu" iyileştirmelerini "yeşil ideoloji" olarak küçümsemesi ve askerlere sağlanan insani yaşam koşullarını "otel konforu" di-

yerek aşağılaması, çevre karşıtı ve insan düşmanı bir politika hattının parçasıdır. Kapitalizmin yarattığı ekolojik yıkımın etkileri her geçen gün daha belirgin hale gelirken, onun ordularının "çevreye duyarlı biçimde yeniden yapılandırılması" safsatası elbette ki bir "lüksür". AfD, lider fetişizminden hareketle askeri yapıyı bireysel haklardan arındırılmış, itaat ve şiddet merkezli bir yapıya dönüştürmeyi hedeflemektedir.

Bu parti, Ukrayna'ya silah yardımlarına "karşı çıkmakla" görünüşte "barışçıl" bir duruş sergilemektedir. Ancak bu karışıklık, popülist bir milliyetçilik ve militarizmden kaynaklanmaktadır.

Gnauck'un Almanya'nın "yabancı çıkarlar" adına Bundeswehr'i kullanmakla suçladığı hükümete yönelttiği eleştiriler, aslında Almanya'nın emperyalist hedeflerini milliyetçi bir eksende yeniden tanımlama girişimidir.

AfD, Batı ittifakının krizinden faydalanan, Almanya'nın "bağımsız" ama saldırgan bir askeri aktöre dönüşmesini savunmakta; böylece küresel düzeyde yeni çatışma hatlarının şekillenmesine zemin

hazırlamaktadır.

Üçüncü bir felakete giden yol

AfD'nin "savaşçı kültür" söylemi yalnızca Almanya'nın iç politikasını sağa kaydırmakla kalmamakta, aynı zamanda Avrupa ve dünya için de ciddi bir potansiyel tehdit oluşturmaktadır. Alman ordusunu militarist, saldırgan ve ideolojik olarak sağa çekilmiş faşist bir yapıya dönüştürme çağrısı, Almanya'nın geçmişte iki kez insanlığa yaşattığı yıkımın yeni bir versiyonunun habercisidir.

Tarih, faşizmin nasıl yükseldiğini ve ne tür yıkımlara yol açtığını çok net bir şekilde göstermiştir. Bugün bu geçmişten alınan dersleri yok saymak, yalnızca Almanya için değil, tüm insanlık için bir felaketle sonuçlanabilir.

Dolayısıyla AfD'nin söylemleri karşısında yalnızca politik değil, tarihsel ve etik bir duruş sergilemek zorunludur. Emekçi halkların barışı, eşitliği ve özgürlüğü için verilen mücadele, bu tür savaş çağrılarına karşı daha da kararlı bir şekilde sürdürülmelidir.

Madleen yelkenlisi, “Özgürlük filosu”...

Gazze’de soykırıma karşı yürekli bir ses

Dinci-faşist İsrail rejiminin Gazze’de yaptığı soykırım 7 Ekim 2023’ten beri devam ediyor. Uluslararası tüm anlaşma, kural ve hukuku ayaklar altına alan İsrail, dünyanın gözleri önünde insanlığa karşı suç işlerken, ABD başta olmak üzere batılı emperyalistler tarafından hem destekleniyor hem himaye ediliyor.

İsrail, Birleşmiş Milletlerin aldığı hiçbir karara uymadı. ABD emperyalizmi ise, BM Güvenlik Konseyi’nden siyonist vahşete karşı kararlar alınmasını veto hakkını kullanarak engelliyor. Nitekim Gazze’de soykırım devam ederken Güvenli Konseyi’ne gelen beşinci karar tasarrusının onaylanmasını yine engelledi. 5 Haziran’da yapılan oylamada 14 ülke Gazze’de ateşkes tasarısı lehine oy kullanırken, ABD veto etti.

Bu kararı alan Trump yönetimi, tıpkı onun selefi Biden yönetimi yaptığı gibi, Gazze’deki soykırımdan birinci derece sorumlu olduğunu teyit etmiştir. ABD’nin vetosu, Tel Aviv’deki savaş suçlusu çete-ye, “soykırıma devam et” mesajıdır aynı zamanda.

Soykırım devam ederken, çocukların bir dilim ekmek bulamadığı Gazze’de

insani felaket korkunç boyutlara ulaştı. Kendilerine Arap ya da Müslüman diyen devletler İsrail’le işbirliğine devam ediyor. Saray-Erdoğan rejimi ise, soykırım yapan İsrail savaş aygıtına petrol, çelik ve diğer malzemeleri aksatmadan taşımayı sürdürüyor. İslam’ın istismarı üzerinden siyaset yapan Erdoğan, Suriye’yi işgal eden cihatçı terör örgütleri ile İsrail arasındaki işbirliğinin perçinlenmesi için de mesai yapıyor. Riyakarlık öyle bir noktaya varmış ki, Gazze’de soykırım en korkunç boyutlara ulaşmışken, Erdoğan ve başında bulunduğu rejim, Suriye’nin yağmasından alacağı payı garantilemek için HTŞ ile İsrail arasındaki ilişkileri güçlendirmek için adeta çırpınıyor. Bu arada gerici Arap rejimlerinden ses çıkmazken, Trump’la görüşten Körfez şeyhleri ABD’ye trilyonlarca dolarlık yatırım ve ticaret yapmak için anlaşma yaptılar. Ancak bu kral ve emir takımı iğrençleşmiş ki, Gazze’nin açlıktan kıvranan çocuklarına bir ekmek bile götürmediler.

Emperyalist kapitalist devletlerin tutumu bu kadar tiksinti vericiyken, soykırıma hayır diyen yürekli sesler de var. Marsilya liman işçileri soykırım çetesine

götürülmek istenen silah parçalarını yüklemeyi reddederken, bir grup yürekli eylemci de Madleen yelkenlisiyle Gazze’ye ulaşmaya çalışıyor. Bugün (9 Haziran) yansıyan haberlere göre İsrail yelkenlinin etrafını sardı ve irtibat kesildi.

İnsani yardım yüklü Madleen yelkenlisi, iklim aktivisti Greta Thunberg ve İrlandalı aktör Liam Cunningham’ın de olduğu 12 kişiyle Gazze’ye doğru yol alıyordu. Amaçları, İsrail’in Gazze’ye uyguladığı vahşi ambargoyu kırmak. Bu amaçla 1 Haziran’da Katanya kentindeki San Giovanni Li Cuti Limanı’ndan Gazze’ye doğru yola çıktı. Yelkenli Mısır kara sularına ulaştığında, Tel Aviv’deki soykırımcı çetenin tehditleri daha bir küstahlaştı. Savaş suçlusu Netanyahu’nun Savunma/Savaş Bakanı Yisrael Katz, Gazze’ye ulaşmak için yola çıkan 12 eylemciyi pervasızca tehdit etti. Soykırımcı Katz, İsrail ordusuna, “Madleen yelkenlisinin Gazze’ye ulaşmasını engellemek için ne gerekiyorsa yapın” diye emir verdiğini açıkladı. Yelkenlideki eylemciler, Gazze topraklarına giden kara sularına ulaştıklarını, internet karartmasının başladığını, dünyayla bağlarının her an kesilebileceğini duyurdular. İşgalci İsrail ordusunun

saldırı tehdidine rağmen yollarına devam eylemciler, Gazze’yi boğan ablukayı delme hedefinden vaz geçmiyor.

Başını Netanyahu’nun çektiği soykırımcı çete, bu sembolik eyleme bile tahammül edemiyor. Zira bu çete Gazze’de soykırım ve etnik temizlik yapmak istediğini açıkça ilan edecek kadar pervasızdır.

Eyleme dair açıklama yapan iklim aktivisti Greta Thunberg şunu dedi:

“Biz bu göreve riskleri bilerek çıktık. Soykırım karşısında sesimizi çıkarmamak, bu göreve çıkmaktan çok daha büyük bir risk... Gazze’ye 100 kg un ulaştırmak için canımı vermeye hazırım. Ne olursa olsun Gazze’ye un girmeli”

Thunberg’in ifadeleri, eylemcilerin kararlı olduklarına işaret ediyor. Netanyahu rejiminin açıklamaları, işgalci İsrail ordusunun yelkenliye saldırma ihtimalinin yüksek olduğuna işaret ediyor... Zira sembolik de olsa Gazze etrafındaki ablukayı kıracak bir eylem bile soykırımcı çeteyi kudurtmaya yetiyor. İsrail, eylemcilere saldırıp yelkenlinin Gazze’ye ulaşmasını engellemek isteyecektir. Buna karşın Tel Aviv’deki soykırımcı çete, dünyanın onurlu insanların yürek ve bilinçlerinde çoktan mahkum oldu.

“İsrail bölgesel ve uluslararası istikrarı tehdit ediyor”

Çin-Rusya ikilisi, emperyalist/Siyonist güçlerin “Ortadoğu’yu yeniden dizayn etme” planları kapsamında gerçekleştirdikleri saldırılar karşısında, genelde pasif bir tutum almayı tercih etti. Bunun tek istisnası Rusya’nın 2015’ten itibaren Suriye’ye verdiği sınırlı destek oldu.

ABD ile suç ortaklarının Ortadoğu’yu savaş cehennemine çevirerek ülke-leri parçalaması, elbette Çin’le Rusya’yı rahatsız ediyor. Ancak onlar bazı diplomatik açıklamalarla ya da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nde ABD’nin gündeme getirdiği provokatif kararları veto etmekle yetindiler. İsrail’deki dinci-faşist rejimin Gazze’de iki milyondan fazla Filistinliyi aç-susuz bırakarak, üstüne bombalar yağdırarak, yaşam alanlarını yok ederek yaptığı soykırıma karşı da kayda değer bir şey yapmadılar. Soykırıma tepki gösterecekler de İsrail’le kurdukları ilişkileri zayıflatacak herhangi bir

somut adım atmaktan geri durdular.

İsrail’in Lübnan’da binlerce sivil katletmesini de izleyen Rusya-Çin ikilisi, Suriye’nin cihatçı faşistlere teslim edilmesine de kayda değer bir itirazda bulunmadılar. Kimi iddialara göre ise Rusya, cihatçılara karşı savaşmasını engellemek için Beşşar Esad’ı zorla Moskova’ya götürdü. Nitekim halen Esad’ın tek bir açıklama yapmasına izin vermediler. Telegram hesabından bir kere açıklama yapan Esad’ın oğlu da mesajları engellenerek susturuldu. ABD-İsrail tarafından İran’a gerçekleştirilen barbarca saldırı karşısında da bu tutumlarını değiştirmeyen iki devlet, ilk günlerde saldırıyı kınamanın ötesine geçemediler. Bu tutum, şimdi Trump’ın İran’a karşı savaşa fiilen katılma sinyali vermesiyle değişmiş görünüyor. Her iki ülkenin üst düzey yetkilileri, İsrail saldırısının yarattığı risklere dikkat çekmeye, bunun bütün

uluslararası anlaşmaların kaba bir ihlali olduğunu söylemeye ve Trump yönetimini savaşa fiilen girmemesi konusunda uarmaya başladı. Tutum değişimi, iki ülke liderinin gerçekleştirdiği telefon görüşmesinde kullandıkları ifadelerle daha belirgin bir hal aldı. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) Devlet Başkanı Şi Jinping görüşmesine dair açıklama yapan Putin’in yardımcısı Yuriy Uşakov, iki liderin İsrail’in eylemlerini kınadığını ve sorunun askeri bir çözümü olmadığını vurguladığını belirtti.

Uşakov, Orta Doğu’da tırmanan gerilimi görüşen liderlerin, İsrail’in eylemlerini kınayarak sorunun sadece siyasi ve diplomatik yollarla çözülebileceği konusunda hemfikir olduklarını söyledi.

Uşakov, Moskova ile Pekin’in savaş karşısında aldığı ortak tutumu şu ifadelerle anlattı: “Hem Moskova hem Pekin,

mevcut durumun ve İran’ın nükleer programıyla ilgili meselelerin çözümünün askeri bir yolu olmadığı ilkesinden hareket ediyor. Bu çözüm, yalnızca siyasi ve diplomatik yöntemlerle sağlanmalıdır.” Kremlin tarafından yapılan açıklamada da iki liderin, İsrail’in eylemlerini güçlü bir şekilde reddettikleri ve bu eylemleri “uluslararası hukukun açık bir ihlali olarak” nitelendirdikleri belirtildi. İki taraf, bölgedeki gerginliğin tırmanmasının “bölgesel ve uluslararası istikrarı tehdit ettiğini ve acil siyasi eylem gerektirdiğini” vurguladı. Trump’la telefon görüşmesi yapan Putin, gerekli olması durumunda İsrail’le İran arasında arabuluculuk yapabileceğini söylemişti.

Rusya-Çin ikilisinin tutumunda gözlemlenen bu değişim, İran’a yönelik emperyalist saldırganlığı durdurmak amacıyla iki ülkenin daha etkin bir rol üstlenmeye yöneldiklerinin işaretlerini veriyor.

Ukrayna savaşının İstanbul sahası

Rusya-Ukrayna savaşı “Barış” retoriğinin gölgesinde alevlenerek devam ediyor. İstanbul’da 2 Haziran Pazartesi günü gerçekleştirilmesi planlanan “barış” görüşmeleri, savaşın fiili sahasında yaşanan gelişmelerle birlikte neredeyse anlamını yitirmiş durumda. Zira her iki taraf da müzakere masasındaki konumlarını güçlendirmek amacıyla sahada askeri üstünlük kurma yarışına girmiş durumda. Görüşmeler öncesi gelen karşılıklı saldırı haberleri, bu çatışmanın hâlâ tam anlamıyla bir yıpratma savaşına dönüştüğünü ve diplomatik çabaların yalnızca bir vitrinden ibaret olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

Pazar günü Ukrayna’nın Rusya’nın iç bölgelerindeki birçok hava üssünü hedef alan geniş çaplı insansız hava aracı saldırısı, savaşın hala “barış” evresinde olmadığını gösterdi. Murmansk’tan Irkutsk’a, hatta Amur’a kadar uzanan bu saldırılar, sadece coğrafi anlamda değil, sembolik olarak da Rusya’nın “dokunulmaz” olarak düşündüğü derinliklerine yapılan bir saldırdır. Rusya medyası her ne kadar saldırılara dair bilgileri kısıtlı verse de saldırının büyüklüğü gizlenemez boyutlardaydı.

Ukrayna tarafı, saldırının Ukrayna askeri istihbaratı tarafından planlandığını doğrularken, hazırlık sürecinin 18 ay sürdüğünü belirtmekten de geri durmadı. Bu, savaşın rastlantısal gelişmelerle değil, Batı destekli uzun vadeli stratejik hesaplarla sürdürüldüğünün açık bir kanıtıdır.

Öte yandan Rusya da karşılık vermek gecikmedi. Ukrayna’daki bir askeri eğitim üssüne düzenlenen füze saldırısında en az 12 Ukrayna askerinin yaşamını yitirdiği açıklandı. Bu tür can kayıpları genellikle resmi ağızlardan doğrulanmazken, bu kez doğrudan Kiev tarafından yapılan açıklama dikkat çekti. Saldırının ardından Ukrayna Kara Kuvvetleri Komutanı Tümgeneral Drapaty’nin istifa etmesi, savaşın iç dengelerinde de kırılگانlıkların arttığını gösteriyor.

Tüm bu askeri hamleler, İstanbul’da yapılması planlanan görüşmeleri doğrudan etkileyen gelişmelerdir. Zira ne Ukrayna ne de Rusya, masaya eli boş oturmak istiyor. Sahadaki kazanımlar, diplomatik masada pazarlık gücüne dönüşüyor. Ancak bu tablo aynı zamanda

görüşmelerin samimiyetini de tartışılabilir. Özellikle Ukrayna tarafı, görüşmeye katılma şartı olarak Rusya’nın ateşkes teklifini içeren yazılı bir belge sunmasını istemiş, ancak son anda Devlet Başkanı Zelenskiy’nin talimatıyla heyet gönderme kararı alması, diplomatik manevranın da savaşa entegre bir silah haline geldiğini ortaya koyuyor.

Batı’nın pozisyonu ise bu savaşın neden sona ermediğinin en açık göstergesi. İngiltere ve Fransa’nın daha önce Ukrayna’ya sağladığı, Rusya’nın iç bölgelerini vurabilecek menzile sahip füzelerin ardından, Almanya da geçtiğimiz günlerde Taurus seyir füzelerinin teslimatına onay verdi. Bu gelişmeler, Batı’nın çatışmayı dondurmak ya da sona erdirmektense, kontrollü bir biçimde sürmesini tercih ettiğini gösteriyor.

Zira süren bir savaş, NATO’nun genişlemesini meşrulaştırıyor, askeri-endüstriyel kompleksin çarklarını döndürmeye devam ediyor ve Rusya’yı ekonomik-politik açıdan çevreleme stratejisine hizmet ediyor.

Bu bağlamda İstanbul’daki “barış”

görüşmeleri, adından başka hiçbir gerçek barış amacı taşıyor. Diplomatik girişimlerin savaşı durdurmak yerine, onun sürdürülmesine katkı sunduğu bir dönemdeyiz. “Barış” müzakereleri retorik düzeyde kalıyor; çünkü tarafların gerçek amacı ateşkese ulaşmak değil, zaman kazanmak ve savaşın sonraki evresine daha güçlü girmek. Ukrayna’nın Rusya’nın içlerine, Sibiry’a kadar varan dron saldırıları, Rusya’nın son dönemlerde Ukrayna’nın kuzeyindeki Sumi bölgesinde ilerleyişini hızlandırması, sınır hattında 500 kilometrekarelik alanı kontrol altına alması ve 20’ye yakın yerleşim yerini ele geçirmesi, İstanbul’da sert bir rüzgârın eseceğine işaret ediyor.

Ukrayna’nın Rusya içindeki hava üsslerine yönelik saldırıların alışılmadık bir şekilde mobil ahşap yapılar içerisine gizlenmiş İHA’lar aracılığıyla gerçekleştirilmesi, savaş teknolojisinin ne denli “yaratıcı” biçimlerde kullanılabildiğini ve çatışmanın asimetrik boyutlarını büyüttüğünü gösteriyor. Bu yöntem, Rus hava savunmasının zaafılarını açığa çıkarırken, Ukrayna’nın Batı istihbaratının desteği

ile saldırı kapasitesine de ışık tutuyor.

Savaşın gidişatı, emperyalist odakların gölgesinden bağımsız değerlendirilemez. Batı’nın doğrudan ya da dolaylı askeri desteğiyle Ukrayna’nın savaşma kapasitesi korunuyor. Bu da çatışmayı uzatıyor, barışı imkânsızlaştırıyor. Gerçekte barış istenmiyor, istikrarsızlığın yönetilmesi, krizlerin silah ve enerji tekelilerine dönüştürülmesi hedefleniyor. Bu nedenle İstanbul’da yapılacak olan yeni tur müzakerelerin de sonuç vermesi beklenmemeli. “Barış” görüşmelerin bir kez daha retorik düzeyde kalacağı, fiili savaşın ise daha da şiddetleneyeceği bir süreç yaşanıyor.

Savaşın gidişatı, müzakere masasında değil, sahada şekillenmeye devam ediyor. Barış, ancak halkların iradesiyle, emperyalizmin hesaplarının dışında inşa edilebilir. Bugünkü koşullarda ise savaş, yalnızca çatışan orduların değil, onları destekleyen küresel güçlerin hesaplaşmasının bir sahnesi olmaya devam ediyor.

Üniversitelerde soruşturma terörü!

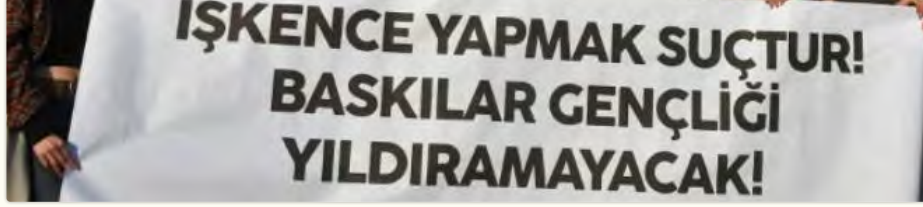
Baskı ve zorbalığa teslim olmayacağız!

AKP-MHP iktidarı tek adam rejimini kalıcılaştırmak için muhalif olan herkese büyük bir pervasızlıkla saldırıyor. Haklarımız ve geleceğimiz için gerçekleştirdiğimiz en küçük eylem dahi polis terörünün hedefi oluyor. İşçi ve emekçilere yönelik saldırılar da gün geçtikçe artıyor.

İktidardakiler, tam bir keyfiyet ve zorbalıkla tek adam rejimini kalıcı hale getirmek istiyor. Bu faşist baskı ve zorbalık düzenine karşı üniversitelilerin 19 Mart'ta barikatları yıkması ve sokaklara çıkması, mücadelemizi bir adım daha ileriye taşıdı.

Üniversitelerde bir yandan dinci-faşist çeteler terör estirirken, öte yandan gençliğin hemen her eylemi polis-ÖGB saldırılarının hedefi oluyor. Kampüsler kayyım rektörlük ve sivil polis işbirliği ile adeta birer hapishaneye çevrilmiş durumda.

Örgütlenmenin önüne çeşitli engeller diken üniversite yönetimleri, bir araya gelebileceğimiz bütün zeminleri, topluluk-kulüp faaliyetlerimizi ortadan kaldırmak istiyor. Faşist çeteleri öğrencilerin örgütlenmesinin önüne engel olarak çıkarırken; muhalif, ilerici ve devrimci faaliyetleri yasaklıyorlar. Şimdi ise, boykot sürecinden bugüne kadar yapılan eylem ve etkinlikler gerekçe gösterilerek

öğrenciler üzerinde soruşturma terörü estirmeye başladılar.

Birçok arkadaşımız ilk defa böylesine büyük ve kitlesel eylemlere katıldı. Eğitimin niteliği her geçen gün düşürülürken, baskının, sansürün boyutu arttırılırken, yemekhane zamları, niteliksiz beslenme, barınma, geleceksizlik gibi birçok sorununuz varken elbette mücadelenin ve direnişin içinde olmaktan başka seçeneğimiz olamazdı. Eylemler ve forumlarla bir araya geldiğimiz, sorunlarımızı ve taleplerimizi tartıştığımız, bütün eksiklerine ve zaaflarına rağmen öğrenci-gençlik hareketinin tarihine yazılacak bir süreç yaşadık.

Karşımızda kendi yasalarına dahi uymayan, saldırganlıkta sınır tanımayan bir sermaye iktidarı var. Sermaye iktidarı, milyonlarca işçi ve emekçiye koyu bir geleceksizlik dayatıyor. Her türlü baskı aygıtıyla özgürlüğümüz elimizden alınmak isteniyor. Gericiliğe ve yozlaşmaya mahkum edilmek istenen gençlik bu çürümüş düzende adeta yaşam mücadelesi

si veriyor. Geçtiğimiz aylarda birçok sıra arkadaşımız, yoldaşımız gözaltına alındı, tutuklandı. Bu saldırılarla gençliğin mücadelesi engellenmek istendi. Hepimize gözdağı vermeye çalıştılar, çalışıyorlar.

Yıkılan korku duvarlarını yeniden inşa etmek isteyen iktidar, kayyım rektörler eliyle açtığı soruşturmalarla, uzaklaştırma cezalarıyla ve çeşitli baskılarla gençliğin mücadelesini boğmak istiyor. Faşist disiplin yönetmelikleri ve YÖK genelgeleriyle, özellikle ilerici-devrimci öğrencileri hedef alıyor, üniversiteleri kendileri için dikensiz gül bahçesi haline getirmeye çalışıyorlar. Baskı ve saldırılara boyun eğen bir gençlik yaratmak istiyorlar. Gözaltı ve tutuklamalarla başlayan süreç şu sıralarda birçok üniversiteden arkadaşımızı hedef alan soruşturma terörüyle devam ettiriliyor. Haklı ve meşru eylemler gerekçe gösterilerek soruşturmalar açılıyor. Bu icraatlar, bugün üniversitede okuyan tüm sıra arkadaşlarımızın en temel haklarına saldırı anlamına geliyor.

Okulda parasız, bilimsel, özerk, demokratik bir eğitim almak isteyen, baskı ve zorbalığı kabul etmeyen tüm arkadaşları hem bu saldırılara karşı hem de bu saldırıları hayata geçiren üniversite yönetimleri ve siyasi iktidara karşı mücadeleyi büyötmeye çağırıyoruz. Kampüslerden, meydanlardan haykırdığımız gibi; geleceğimizi faşist tek adam düzenine de bizleri sandıkta oy deposu olarak görenlere de teslim etmeyeceğiz.

Biliyoruz ki tüm bu baskı, gericilik ve krizler 19 Mart'tan daha hareketli günleri mayalıyor.

Açlığın, yoksulluğun, gericiliğin, geleceksizliğin, baskı ve şiddetin yoğunlaştığı bugünlerde 19 Mart sürecinden ve işçi sınıfının yol gösteren deneyim ve direnişlerinden aldığımız güç bizlere moral veriyor, yol gösteriyor.

Her koşulda gençliğin devrimci mücadelesini büyüteceğiz, baskılara geçit vermeyeceğiz. Geleceksizlikle ve işsizlikle boğuşan milyonlarca arkadaşımıza kampüste, sınıfta, yurttaki, sokakta "bu düzene mecbur değiliz" demeye devam edeceğiz. Faşist baskı ve zorbalığı reddediyor, özgürlüğümüzü ve geleceğimizi haramilerin saltanatının insafına bırakmıyoruz.

İZMİR'DEN BİR DGB'Lİ

Siyonist saldırganlığa geçit verme!

ABD ve onun Ortadoğu'daki ileri karakolu olan Siyonist İsrail, Ortadoğu halklarına dönük saldırılarını adım adım genişletiyor. İran'a karşı başlatılan savaş, emperyalist-Siyonist güçlerin Ortadoğu halklarına kan ve katliamdan başka bir şey vaat edemeyeceğini birkez daha gözler önüne serdi. Siyonist İsrail; 7 Ekim'den bu yana geçen süreçte Filistin, Lübnan, Yemen ve Suriye'nin yanı sıra son olarak İran'a da saldırdı.

Siyonist İsrail, başta ABD emperyalizmi olmak üzere batılı emperyalist devletler ve işbirlikçi bölge rejimlerinden aldığı destekle Gazze'de eşine az rastlanır bir soykırım yapıyor! Kentlerin yakılıp yıkıldığı, çadırların, hastanelerin, okulların yok edildiği, yüz binlerce insanın bombalanarak katledildiği ya da yaralandığı soykırım saldırısı 20. ayını geride bıraktı. İsrail tarafından bombalanan Filistin halkı, ağır bir kuşatma altında aç-

lık ve susuzlukla da boğuşuyor. Siyonist işgal rejiminin saldırıları; Ortadoğu'dan Kafkasya'ya, Doğu Avrupa'dan Kuzey Afrika'ya değin pek çok alanda devam eden emperyalist hegemonya savaşının en kanlı halkasıdır. Üzerinden 35 yıl geçen Körfez Savaşı'ndan Ukrayna-Rusya Savaşı'na, denebilir ki, "batı cephesinde değişen bir şey yok". Emperyalist-siyonist güçler, kendilerine teslim olmayan, uşak haline getiremedikleri, kontrol altına alamadıkları her gücü dizginsiz bir barbarlıkla yok etmeye çalışıyor. Bu tabloyu değiştirmenin yolu ise, bölgede halkların birleşik, anti-emperyalist/anti-Siyonist direnişi büyütmesinden geçiyor. Emperyalist/Siyonist saldırıları durdurmanın da Ortadoğu halklarının gericileri rejimlerin hakimiyetinden kurtulmasının yolu da öyle. Bölgede emekçi halk-

ların "işçilerin birliği, halkların kardeşliği" temelinde yükseltecekleri devrimci mücadele ve Ortadoğu'da devrimci bir odağın-önderliğin inşa edilmesi ise çıkış yolunu açacaktır. Gazze'de soykırım yapan, Suriye'yi cihatçı-faşist katillere teslim eden emperyalist-Siyonist saldırganlar, utanmadan "özgürlükten" söz ediyor, bu söylemler üzerinden halkları kışkırtıp kanlı savaşlarında bir maşa olarak kullanmak istiyor. Zira onların amacı, halkların kanını dökerek ve kaynaklarını talan ederek, girdikleri çıkmazı ve kaçınılmaz sonlarını ertelemekten ibarettir. Gericileri rejimlerle hesaplaşmak ise her türden gericiliğin ve faşizmin kaynağı olan barbarların işi değildir, bunu ancak direnen halklar yapabilir. Alınması gereken tutum, emperyalistlerin ve Siyonistlerin Ortadoğu halklarına on

yıllardır yaşattığı kan ve katliamın, yoksulluğun ve yoksulluğun hesabını sorma bakışı ve "Emperyalist-Siyonist savaş ve saldırganlığa son!" şiarı ile mücadeleyi büyötmektir. Kuşkusuz bu çaba ve mücadele; kendisini her türden gericilikle, sınıf düşmanlarıyla ayıran bir perspektif üzerinden ele alınarak esas anlamına kavuşabilir. Gençliği ve tüm emekçileri ezilen, sömürülen ve soykırıma uğrayan halklarla eylemli dayanışmayı büyötmeye çağırıyoruz.

Emperyalist-Siyonist savaş ve saldırganlığa karşı, yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

NATO'dan çıkılsın! Emperyalist üstler kapatılsın!

Kürecik üssü kapatılsın, İsrail'le tüm ilişkiler kesilsin!

**DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ
HAZİRAN 2025**

Emperyalistler ve

işbirlikçileri yenilecek,

direnen halklar kazanacak!